

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ
ΛΑΣΙΘΙΟΥ
Α.Α.Ε.ΟΤΑ

ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
CLLD/LEADER Ν. ΛΑΣΙΘΙΟΥ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΠΑΑ) 2014-2020
ΜΕΤΡΟ 19: «ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
CLLD/LEADER»

1^Η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ
(ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1
ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

ΥΠΟΜΕΤΡΟ 19.2: «ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ
ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (CLLD/LEADER)»

ΔΡΑΣΕΙΣ:

19.2.2: «Ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας
της περιοχή εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους»

19.2.3: «Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας
και ανταγωνιστικότητας της περιοχή εφαρμογής»

ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΓΤΑΑ)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΥ ΟΔΗΓΟΥ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

- 1.1. Κανονισμοί, ποσοστά και καθεστώτα ενίσχυσης και ειδικοί όροι ανά Υποδράση**
- 1.2. Περιγραφή των προκηρυσσόμενων Υποδράσεων**
- 1.3. Θεματικές κατευθύνσεις και στρατηγικοί στόχοι του Τοπικού Προγράμματος**
- 1.4. Κριτήρια επιλεξιμότητας - Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης**
- 1.5. Κριτήρια Επιλογής - Βαθμολόγησης Πράξεων - Οδηγίες για την εξέταση τους**
- 1.6. Πίνακας Τιμών Μονάδας κτιριακών υποδομών για την αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων**
- 1.7. Ορισμός Προβληματικής Επιχείρησης.**
- 1.8. Ορισμός ΜΜΕ όπως αυτές ορίζονται στη Σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ**
- 1.9. Παράρτημα II (ΕΣΠΑ) για την εξασφάλιση του κριτηρίου αξιολόγησης «Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία».**

1.1. Κανονισμοί, ποσοστά και καθεστώτα ενίσχυσης και ειδικοί όροι ανά Υποδράση

Οι εφαρμοστέοι κανονισμοί της ΕΕ, τα ποσοστά και τα καθεστώτα ενίσχυσης και οι ειδικοί όροι ανά προκηρυσσόμενη υποδράση περιγράφονται συνοπτικά στον επόμενο πίνακα:

ΥΠΟ-ΔΡΑΣΗ	ΤΙΤΛΟΣ ΥΠΟΔΡΑΣΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΥΠΟΔΡΑΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ
ΔΡΑΣΗ 19.2.2: Ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχή εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους					
19.2.2.2	Ενίσχυση επενδύσεων στην μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα μη γεωργικό προϊόν για την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.	Κανονισμός (ΕΕ) 1305/2013, Άρθρο 17	50%	Κανονισμός (ΕΕ) 1407/2013	Πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής.
19.2.2.3	Ενίσχυση επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.	Κανονισμός (ΕΕ) 1305/2013, Άρθρο 19	65%	Κανονισμός (ΕΕ) 1407/2013	Πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, που ανήκουν στις παρακάτω κατηγορίες δικαιούχων: <u>Για ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων:</u> - Φυσικά πρόσωπα ηλικίας κάτω των 35 ετών. - Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου στο κεφάλαιο των οποίων συμμετέχουν νέοι ηλικίας κάτω των 35 ετών σε ποσοστό τουλάχιστον 75% και η διαχείριση ασκείται αποκλειστικά από νέους ηλικίας κάτω των 35 ετών. - Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (ΚΟΙΝ.Σ.Ε.Π) και Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε) όπως ορίζονται στο Ν. 4430/2016 (ΦΕΚ Α' 205/31-10-2016). <u>Μόνο για εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων:</u> - Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου.
19.2.2.4	Ενίσχυση επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1 ^η μεταποίηση, και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.	Κανονισμός (ΕΕ) 1305/2013, Άρθρο 19			
19.2.2.5	Ενίσχυση επενδύσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι αθλητισμού, πολιτιστικά κέντρα, κλπ) με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.	Κανονισμός (ΕΕ) 1305/2013, Άρθρο 19			

ΥΠΟ-ΔΡΑΣΗ	ΤΙΤΛΟΣ ΥΠΟΔΡΑΣΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΥΠΟΔΡΑΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ
ΔΡΑΣΗ 19.2.3: Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής					
19.2.3.1	Οριζόντια εφαρμογή μεταποίησης, εμπορίας και/ή ανάπτυξης γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα γεωργικό προϊόν με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.	Κανονισμός (ΕΕ) 1305/2013, Άρθρο 17	50%	Κανονισμός (ΕΕ) 1305/2013, παράρτημα II	<u>Για ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων:</u> Πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής.
19.2.3.3	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.	Κανονισμός (ΕΕ) 1305/2013, Άρθρο 19	45%	Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014, άρθρο 14	<u>Για ίδρυση και επέκταση επιχειρήσεων:</u> Πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής.
19.2.3.4	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1 ^η μεταποίηση, και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.	Κανονισμός (ΕΕ) 1305/2013, Άρθρο 19	45%	Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014, άρθρο 14	<u>Για ίδρυση και επέκταση επιχειρήσεων:</u> Πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής.
19.2.3.5	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι αθλητισμού, πολιτιστικά κέντρα, κλπ) με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.	Κανονισμός (ΕΕ) 1305/2013, Άρθρο 19	45%	Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014, άρθρο 14	<u>Για ίδρυση και επέκταση επιχειρήσεων:</u> Πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής.

Τα ποσοστά ενίσχυσης βάσει του Καν. (ΕΕ) 651/2014 (άρθρο 14) ισχύουν έως τις 31/12/2020

1.2. Περιγραφή των προκηρυσσόμενων Υποδράσεων

Τίτλος Δράσης	Ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους.
Κωδικός Δράσης	19.2.2
Τίτλος υπο-δράσης	Ενίσχυση επενδύσεων στην μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα μη γεωργικό προϊόν για την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.
Κωδικός υπο-δράσης	19.2.2.2
Νομική βάση	Αρθρο 17 του Καν. (ΕΕ) 1305/2013
Αναλυτική Περιγραφή Δράσης / υπο-δράσης	
<p>Στο πλαίσιο της υποδράσης θα ενισχυθεί η ίδρυση, επέκταση και ο εκσυγχρονισμός μονάδων μεταποίησης, εμπορίας και/ή ανάπτυξης γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα μη γεωργικό προϊόν (που δεν περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι της Συνθήκης Λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης).</p> <p><u>Στην υποδράση μπορούν να ενισχυθούν επενδύσεις που αφορούν τους εξής τομείς:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ζυθοποιία. - επεξεργασία προϊόντων κυψέλης (γύρη, πρόπολη, βασιλικός πολτός και λοιπά προϊόντα). - παραγωγή αιθέριων ελαίων. - πυρηνελαιουργεία. - παραγωγή αποσταγμάτων από οπωροκηπευτικά ή αμπελοοίνικης προέλευσης. - μεταποίηση γεωργικών προϊόντων για την παραγωγή προϊόντων κοσμετολογίας και διατροφής. - παραγωγή εμπορία και συσκευασία προϊόντων θρέψης φυτών. - αξιοποίηση παραπροϊόντων και υπολειμμάτων των βιομηχανιών ειδών διατροφής. <p>Οι δικαιούχοι θα πρέπει να διαθέτουν ή να αποκτήσουν ένα από τους επιλέξιμους ΚΑΔ όπως αυτοί αποτυπώνονται στην αντίστοιχη υποδράση στο Παράρτημα 4 «Επιλέξιμοι ΚΑΔ ανά Υποδράση» της πρόσκλησης.</p> <p><u>Οι ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται μέσω της υποδράσης είναι:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Η ενίσχυση της μεταποίησης παραδοσιακών γεωργικών προϊόντων με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά καθώς και γεωργικών προϊόντων ποιότητας ή ειδικής σήμανσης ή πιστοποιημένης βιολογικής καλλιέργειας. • Η αξιοποίηση της καινοτομίας, των νέων τεχνολογιών, και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής για τη παραγωγή, συσκευασία και προβολή νέων, καινοτόμων και ανταγωνιστικών γεωργικών προϊόντων. • Η διασύνδεση του πρωτογενή τομέα με το τουρισμό. • Η προστασία του περιβάλλοντος και η συμβολή στο μετριασμό και στη προσαρμογή στη κλιματική αλλαγή. <p>Στο επενδυτικό σχέδιο θα πρέπει να εξασφαλίζεται η προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ), σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (κριτήριο αποκλεισμού).</p>	
Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται	
Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγροδιατροφικού τομέα.	

Χρηματοδοτικά στοιχεία			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο υπο-μέτρου	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Τοπικού Προγράμματος
Συνολικός Προϋπολογισμός	685.000,00	12,26%	10,08%
Δημόσια Δαπάνη	342.000,00	8,92%	6,78%
Ιδιωτική Συμμετοχή	342.500,00	19,58%	19,58%
Καθεστώς / Ποσοστό Ενίσχυσης			
50% - Καν. (ΕΕ) 1407/2013 (de minimis)			
Περιοχή Εφαρμογής			
Το σύνολο της περιοχής εφαρμογής του Τοπικού Προγράμματος.			
Δικαιούχοι			
Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής.			
Κριτήρια Επιλογής			
Τα κριτήρια επιλογής, η βαθμολόγηση, οι συντελεστές βαρύτητας και οι οδηγίες για την εξέταση τους αναφέρονται στο κεφάλαιο 1.5 του παρόντος Ενημερωτικού Οδηγού Πρόσκλησης. Η τιμή βάσης (ελάχιστη συνολική βαθμολογία) είναι 30 βαθμοί.			
Επιλέξιμες και μη επιλέξιμες δαπάνες			
Οι επιλέξιμες και μη επιλέξιμες δαπάνες της υποδράσης αναφέρονται στο άρθρο 5 της πρόσκλησης.			

Τίτλος Δράσης	Ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους.
Κωδικός Δράσης	19.2.2
Τίτλος υπο-δράσης	Ενίσχυση επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.
Κωδικός υπο-δράσης	19.2.2.3
Νομική βάση	Αρθρο 19 του Καν. (ΕΕ) 1305/2013
Αναλυτική Περιγραφή Δράσης / υπο-δράσης	
<p>Στο πλαίσιο της υποδράσης θα ενισχυθούν η ίδρυση, επέκταση και ο εκσυγχρονισμός:</p> <p>α) υποδομών διανυκτέρευσης, σύμφωνα με τη ΚΥΑ 2986/25-11-2016 (ΦΕΚ Β' 3885/2-12-2016): «Προσδιορισμός των λειτουργικών μορφών και κατηγοριών των τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων που εντάσσονται σε προγράμματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων».</p> <p>β) χώρων εστίασης και αναψυχής (όπως ταβέρνες, καφενεία, αναψυκτήρια κ.λπ) μικρής δυναμικότητας μέχρι 80 καθίσματα.</p> <p>γ) γραφείων οργάνωσης, προβολής και προώθησης εναλλακτικού τουρισμού και δημιουργίας νέων τουριστικών προϊόντων.</p> <p>δ) μονάδων εναλλακτικού τουρισμού (όπως θαλάσσιος, ορειβατικός, πολιτιστικός, φυσιολατρικός, γαστρονομικός, τουρισμός υγείας και ευεξίας, πίστες αναρρίχησης κ.λπ).</p> <p>Οι δικαιούχοι θα πρέπει να διαθέτουν ή να αποκτήσουν ένα από τους επιλέξιμους ΚΑΔ όπως αυτοί αποτυπώνονται στην αντίστοιχη υποδράση στο Παράρτημα 4 «Επιλέξιμοι ΚΑΔ ανά Υποδράση» της πρόσκλησης.</p> <p><u>Οι ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται μέσω της υποδράσης είναι:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Η ενίσχυση και διαφοροποίηση των τουριστικών προϊόντων της περιοχής με σκοπό την αύξηση της επισκεψιμότητας, τη προσέλκυση ειδικών ομάδων τουριστών και την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου. • Η αξιοποίηση της καινοτομίας, των νέων τεχνολογιών, και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής για τη δημιουργία νέων, καινοτόμων και ανταγωνιστικών τουριστικών προϊόντων και υπηρεσιών. • Η διασύνδεση του πρωτογενή τομέα με το τουρισμό. • Η προστασία του περιβάλλοντος και η συμβολή στο μετριασμό και στη προσαρμογή στη κλιματική αλλαγή. • Η στήριξη των νέων για την ανάληψη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων με έμφαση στην αξιοποίηση νέων ιδεών, καινοτομιών και νέων τεχνολογιών. • Η ενίσχυση της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας με την ανάληψη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων από Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (ΚΟΙΝ.Σ.Ε.Π) και Κοινωνικούς Συνεταιρισμούς Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε). <p><u>Προτεραιότητα θα δοθεί σε επενδυτικά σχέδια που αφορούν:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • τουριστικά καταλύματα στα οποία παρέχεται στους επισκέπτες, εκτός από τη διαμονή, η δυνατότητα συμμετοχής σε συμπληρωματικές υπηρεσίες και δραστηριότητες εντός της μονάδας (ως τμήμα της επένδυσης) ή συνδεδεμένες με άλλες συναφείς επιχειρήσεις στη περιοχή. • γραφεία και μονάδες εναλλακτικού τουρισμού τα οποία δημιουργούν, προβάλλουν και προωθούν νέα, πρωτότυπα και ελκυστικά τουριστικά προϊόντα και υπηρεσίες με σκοπό τη βελτίωση της ικανοποίησης των επισκεπτών και της ελκυστικότητας της περιοχής, την εξυπηρέτηση ειδικών ομάδων επισκεπτών και τη διεύρυνση της τουριστικής περιόδου. • χώρους εστίασης και αναψυχής που προωθούν τη παραδοσιακή κρητική διατροφή και υλοποιούνται 	

σε περιοχές της ενδοχώρας που παρουσιάζουν ικανή επισκεψιμότητα λόγω ύπαρξης πόλων έλξης επισκεπτών (περιοχές φυσικού κάλλους, αρχαιολογικοί χώροι, πολιτιστικά και ιστορικά μνημεία κ.λπ) και υπάρχει έλλειψη ή ανεπάρκεια συναφών υποδομών. Στο επενδυτικό σχέδιο θα πρέπει να εξασφαλίζεται η προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ), σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (κριτήριο αποκλεισμού).			
Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται			
Διαφοροποίηση και ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας.			
Χρηματοδοτικά στοιχεία			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο υπο-μέτρου	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Τοπικού Προγράμματος
Συνολικός Προϋπολογισμός	550.000,00	9,84%	8,09%
Δημόσια Δαπάνη	357.500,00	9,31%	7,08%
Ιδιωτική Συμμετοχή	192.500,00	11,01%	11,01%
Καθεστώς / Ποσοστό Ενίσχυσης			
65% - Καν. (ΕΕ) 1407/2013 (de minimis).			
Περιοχή Εφαρμογής			
Το σύνολο της περιοχής εφαρμογής του Τοπικού Προγράμματος.			
Δικαιούχοι			
Δικαιούχοι της υποδράσης είναι οι παρακάτω κατηγορίες δικαιούχων που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις σε πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής: <ul style="list-style-type: none"> • Για ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων: <ul style="list-style-type: none"> - Φυσικά πρόσωπα ηλικίας κάτω των 35 ετών. - Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου στο κεφάλαιο των οποίων συμμετέχουν νέοι ηλικίας κάτω των 35 ετών σε ποσοστό τουλάχιστον 75% και η διαχείριση ασκείται αποκλειστικά από νέους ηλικίας κάτω των 35 ετών. - Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (ΚΟΙΝ.Σ.Ε.Π) και Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε) όπως ορίζονται στο Ν. 4430/2016 (ΦΕΚ Α' 205/31-10-2016). • Μόνο για εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων: • Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου. 			
Κριτήρια Επιλογής			
Τα κριτήρια επιλογής, η βαθμολόγηση, οι συντελεστές βαρύτητας και οι οδηγίες για την εξέταση τους αναφέρονται στο κεφάλαιο 1.5 του παρόντος Ενημερωτικού Οδηγού Πρόσκλησης. Η τιμή βάσης (ελάχιστη συνολική βαθμολογία) είναι 30 βαθμοί.			
Επιλέξιμες και μη επιλέξιμες δαπάνες			
Οι επιλέξιμες και μη επιλέξιμες δαπάνες της υποδράσης αναφέρονται στο άρθρο 5 της πρόσκλησης.			

Κωδικός Δράσης	19.2.2
Τίτλος υπο-δράσης	Ενίσχυση επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.
Κωδικός υπο-δράσης	19.2.2.4
Νομική βάση	Αρθρο 19 του Καν. (ΕΕ) 1305/2013
Αναλυτική Περιγραφή Δράσης / υπο-δράσης	
<p>Στο πλαίσιο της υποδράσης θα ενισχυθούν η ίδρυση, η επέκταση και ο εκσυγχρονισμός βιοτεχνικών και χειροτεχνικών επιχειρήσεων όπως <u>ενδεικτικά</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • επεξεργασία μετάλλου, πέτρας, ξύλου, χαρτιού, δέρματος, μαλλιού κ.λπ για τη κατασκευή προϊόντων. • είδη λαϊκής τέχνης (ξυλογλυπτική, κεραμική, αργυροχρυσοχοΐα, κατασκευές από γυαλί, ψηφιδωτά κ.λπ). • κατασκευή μηχανημάτων και εξοπλισμού για αγροτικές δραστηριότητες. • κατασκευή προϊόντων του κλάδου της Πολιτιστικής και Δημιουργικής Βιομηχανίας (μουσικά όργανα, κοσμήματα, παιχνίδια κ.λπ). • παραγωγή ειδών διατροφής μετά την 1^η μεταποίηση (παραδοσιακά γλυκά και αρτοσκευάσματα κ.λπ). <p>Οι δικαιούχοι θα πρέπει να διαθέτουν ή να αποκτήσουν ένα από τους επιλέξιμους ΚΑΔ όπως αυτοί αποτυπώνονται στην αντίστοιχη υποδράση στο Παράρτημα 4 «Επιλέξιμοι ΚΑΔ ανά Υποδράση» της πρόσκλησης.</p> <p>Οι ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται μέσω της υποδράσης είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η αξιοποίηση της καινοτομίας, των νέων τεχνολογιών, και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής για τη παραγωγή, συσκευασία και προβολή νέων, καινοτόμων και ανταγωνιστικών τοπικών προϊόντων. • Η διασύνδεση του δευτερογενή τομέα με το τουρισμό. • Η ενίσχυση υποδομών και υπηρεσιών του τομέα της Πολιτιστικής Δημιουργικής Βιομηχανίας. • Η προστασία του περιβάλλοντος και η συμβολή στο μετριασμό και στη προσαρμογή στη κλιματική αλλαγή. • Η στήριξη των νέων για την ανάληψη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων με έμφαση στην αξιοποίηση νέων ιδεών, καινοτομιών και νέων τεχνολογιών. • Η ενίσχυση της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας με την ανάληψη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων από Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (ΚΟΙΝ.Σ.Ε.Π) και Κοινωνικούς Συνεταιρισμούς Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε). <p>Προτεραιότητα θα δοθεί επενδυτικά σχέδια που:</p> <ul style="list-style-type: none"> • δημιουργούν και επισκέψιμους χώρους για την επίδειξη και προβολή των προϊόντων και την ένταξη τους σε τουριστικές διαδρομές. <p>Στο επενδυτικό σχέδιο θα πρέπει να εξασφαλίζεται η προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ), σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (κριτήριο αποκλεισμού).</p>	
Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται	
Διαφοροποίηση και ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας.	

Χρηματοδοτικά στοιχεία			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο υπο-μέτρου	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Τοπικού Προγράμματος
Συνολικός Προϋπολογισμός	600.000,00	10,74%	8,82%
Δημόσια Δαπάνη	390.000,00	10,16%	7,72%
Ιδιωτική Συμμετοχή	210.000,00	12,01%	12,01%
Καθεστώς / Ποσοστό Ενίσχυσης			
65% - Καν. (ΕΕ) 1407/2013 (de minimis).			
Περιοχή Εφαρμογής			
Το σύνολο της περιοχής εφαρμογής του Τοπικού Προγράμματος.			
Δικαιούχοι			
<p>Δικαιούχοι της υποδράσης είναι οι παρακάτω κατηγορίες δικαιούχων που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις σε πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Για ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων: <ul style="list-style-type: none"> - Φυσικά πρόσωπα ηλικίας κάτω των 35 ετών. - Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου στο κεφάλαιο των οποίων συμμετέχουν νέοι ηλικίας κάτω των 35 ετών σε ποσοστό τουλάχιστον 75% και η διαχείριση ασκείται αποκλειστικά από νέους ηλικίας κάτω των 35 ετών. - Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (ΚΟΙΝ.Σ.Ε.Π) και Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε) όπως ορίζονται στο Ν. 4430/2016 (ΦΕΚ Α' 205/31-10-2016). • Μόνο για εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων: • Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου. 			
Κριτήρια Επιλογής			
<p>Τα κριτήρια επιλογής, η βαθμολόγηση, οι συντελεστές βαρύτητας και οι οδηγίες για την εξέταση τους αναφέρονται στο κεφάλαιο 1.5 του παρόντος Ενημερωτικού Οδηγού Πρόσκλησης.</p> <p>Η τιμή βάσης (ελάχιστη συνολική βαθμολογία) είναι 30 βαθμοί.</p>			
Επιλέξιμες και μη επιλέξιμες δαπάνες			
Οι επιλέξιμες και μη επιλέξιμες δαπάνες της υποδράσης αναφέρονται στο άρθρο 5 της πρόσκλησης.			

Τίτλος Δράσης	Ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους.
Κωδικός Δράσης	19.2.2
Τίτλος υπο-δράσης	Ενίσχυση επενδύσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι αθλητισμού, πολιτιστικά κέντρα, κλπ) με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.
Κωδικός υπο-δράσης	19.2.2.5
Νομική βάση	Αρθρο 19 του Καν. (ΕΕ) 1305/2013
Αναλυτική Περιγραφή Δράσης / υπο-δράσης	
<p>Στο πλαίσιο της υποδράσης θα ενισχυθούν η ίδρυση, η επέκταση και ο εκσυγχρονισμός επενδύσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού όπως ενδεικτικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • επιχειρήσεις παροχής κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών όπως βρεφονηπιακοί και παιδικοί σταθμοί, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών, κέντρα φροντίδας ηλικιωμένων και ΑμεΑ, γηροκομεία, ιατρεία κ.λπ). • χώροι αθλητισμού, πολιτιστικά κέντρα, χώροι πολλαπλών δραστηριοτήτων κ.λπ. • επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών στο τομέα των Πολιτιστικών Δημιουργικών Βιομηχανιών όπως είναι ενδεικτικά: οι σχολές μουσικής, χορού, ζωγραφικής, φωτογραφίας, μουσικής κ.λπ., η καλλιτεχνική δημιουργία, οι τέχνες θεάματος κ.λπ. <p>Οι δικαιούχοι θα πρέπει να διαθέτουν ή να αποκτήσουν ένα από τους επιλέξιμους ΚΑΔ όπως αυτοί αποτυπώνονται στην αντίστοιχη υποδράση στο Παράρτημα 4 «Επιλέξιμοι ΚΑΔ ανά Υποδράση» της πρόσκλησης.</p> <p><u>Οι ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται μέσω της υποδράσης είναι:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Η βελτίωση των υποδομών και υπηρεσιών αναψυχής, αθλητισμού και πολιτισμού με έμφαση στις περιοχές με έλλειψη ή ανεπάρκεια σχετικών υποδομών/υπηρεσιών με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και τη συγκράτηση / προσέλκυση του τοπικού πληθυσμού. • Η βελτίωση των κοινωνικών και προνοιακών υποδομών και υπηρεσιών για τον αγροτικό πληθυσμό με έμφαση στις περιοχές με έλλειψη ή ανεπάρκεια σχετικών υποδομών/υπηρεσιών με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και τη συγκράτηση / προσέλκυση του τοπικού πληθυσμού. • Η ενίσχυση υποδομών και υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση ευπαθών ομάδων πληθυσμού. • Η ενίσχυση υποδομών και υπηρεσιών του τομέα της Πολιτιστικής Δημιουργικής Βιομηχανίας. • Η στήριξη των νέων για την ανάληψη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων με έμφαση στην αξιοποίηση νέων ιδεών, καινοτομιών και νέων τεχνολογιών. • Η ενίσχυση της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας με την ανάληψη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων από Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (ΚΟΙΝ.Σ.Ε.Π) και Κοινωνικούς Συνεταιρισμούς Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε). <p><u>Προτεραιότητα θα δοθεί σε επενδυτικά σχέδια που αφορούν:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς και κέντρα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών. • υποδομές και υπηρεσίες που εξυπηρετούν ευπαθείς ομάδες πληθυσμού (ηλικιωμένοι, ΑΜΕΑ κ.λπ). • υπηρεσίες πολιτιστικής εκπαίδευσης και καλλιτεχνικής δημιουργίας. <p>Στο επενδυτικό σχέδιο θα πρέπει να εξασφαλίζεται η προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ), σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (κριτήριο αποκλεισμού).</p>	
Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται	
Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού.	

Χρηματοδοτικά στοιχεία			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο υπο-μέτρου	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Τοπικού Προγράμματος
Συνολικός Προϋπολογισμός	200.000,00	3,58%	2,94%
Δημόσια Δαπάνη	130.000,00	3,39%	2,57%
Ιδιωτική Συμμετοχή	70.000,00	4,00%	4,00%
Καθεστώς / Ποσοστό Ενίσχυσης			
65% - Καν. (ΕΕ) 1407/2013 (de minimis).			
Περιοχή Εφαρμογής			
Το σύνολο της περιοχής εφαρμογής του Τοπικού Προγράμματος.			
Δικαιούχοι			
<p>Δικαιούχοι της υποδράσης είναι οι παρακάτω κατηγορίες δικαιούχων που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις σε πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Για ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων: <ul style="list-style-type: none"> - Φυσικά πρόσωπα ηλικίας κάτω των 35 ετών. - Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου στο κεφάλαιο των οποίων συμμετέχουν νέοι ηλικίας κάτω των 35 ετών σε ποσοστό τουλάχιστον 75% και η διαχείριση ασκείται αποκλειστικά από νέους ηλικίας κάτω των 35 ετών. - Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (ΚΟΙΝ.Σ.Ε.Π) και Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε) όπως ορίζονται στο Ν. 4430/2016 (ΦΕΚ Α' 205/31-10-2016). • Μόνο για εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων: • Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου. 			
Κριτήρια Επιλογής			
<p>Τα κριτήρια επιλογής, η βαθμολόγηση, οι συντελεστές βαρύτητας και οι οδηγίες για την εξέταση τους αναφέρονται στο κεφάλαιο 1.5 του παρόντος Ενημερωτικού Οδηγού Πρόσκλησης.</p> <p>Η τιμή βάσης (ελάχιστη συνολική βαθμολογία) είναι 30 βαθμοί.</p>			
Επιλέξιμες και μη επιλέξιμες δαπάνες			
Οι επιλέξιμες και μη επιλέξιμες δαπάνες της υποδράσης αναφέρονται στο άρθρο 5 της πρόσκλησης.			

Τίτλος Δράσης	Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής.
Κωδικός Δράσης	19.2.3
Τίτλος υπο-δράσης	Οριζόντια εφαρμογή μεταποίησης, εμπορίας και/ή ανάπτυξης γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα γεωργικό προϊόν με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.
Κωδικός υπο-δράσης	19.2.3.1
Νομική βάση	Αρθρο 17 του Καν. (ΕΕ) 1305/2013
Αναλυτική Περιγραφή Δράσης / υπο-δράσης	
<p>Στο πλαίσιο της υποδράσης θα ενισχυθεί η ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμός μονάδων μεταποίησης, εμπορίας και/ή ανάπτυξης γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα γεωργικό προϊόν (που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι της Συνθήκης Λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης).</p> <p>Ενδεικτικά στην υποδράση μπορούν να ενισχυθούν επενδύσεις που αφορούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> - επεξεργασία γάλακτος και παραγωγή προϊόντων γάλακτος (τυρί, γιαούρτη, φέτα, ξύγαλο κ.λπ). - τυποποίηση λαδιού, κρασιού, μελιού κ.λπ. - τυποποίηση και συσκευασία οπωροκηπευτικών, αρωματικών - φαρμακευτικών φυτών και ανθέων. - τεμαχισμός - τυποποίηση κρέατος και κρεατοσκευασμάτων. - μεταποίηση φρούτων και χυμοποίηση οπωρών, μαρμελάδες κ.λπ. - οινοποιεία. - παραγωγή ξυδιού από οίνο, από φρούτα και άλλες γεωργικές πρώτες ύλες. <p>Οι δικαιούχοι θα πρέπει να διαθέτουν ή να αποκτήσουν ένα από τους επιλέξιμους ΚΑΔ όπως αυτοί αποτυπώνονται στην αντίστοιχη υποδράση στο Παράρτημα 4 «Επιλέξιμοι ΚΑΔ ανά Υποδράση» της πρόσκλησης.</p> <p><u>Οι ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται μέσω της υποδράσης είναι:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Η ενίσχυση της μεταποίησης παραδοσιακών γεωργικών προϊόντων με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά καθώς και γεωργικών προϊόντων ποιότητας ή πιστοποιημένης βιολογικής καλλιέργειας. • Η αξιοποίηση της καινοτομίας, των νέων τεχνολογιών, και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής για τη παραγωγή, συσκευασία και προβολή νέων, καινοτόμων και ανταγωνιστικών γεωργικών προϊόντων. • Η διασύνδεση του πρωτογενή τομέα με το τουρισμό. • Η προστασία του περιβάλλοντος και η συμβολή στο μετριασμό και στη προσαρμογή στη κλιματική αλλαγή. <p>Στο επενδυτικό σχέδιο θα πρέπει να εξασφαλίζεται η προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ), σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (κριτήριο αποκλεισμού).</p> <p>Το ανώτερο συνολικό κόστος της επένδυσης μπορεί να ανέρχεται μέχρι 600.000 €.</p>	
Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται	
Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγροδιατροφικού τομέα.	

Χρηματοδοτικά στοιχεία			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο υπο-μέτρου	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Τοπικού Προγράμματος
Συνολικός Προϋπολογισμός	773.000,00	13,83%	11,37%
Δημόσια Δαπάνη	386.500,00	10,07%	7,65%
Ιδιωτική Συμμετοχή	386.500,00	22,10%	22,10%
Καθεστώς / Ποσοστό Ενίσχυσης			
50% - Παράρτημα II Καν. (ΕΕ) 1305/2013			
Περιοχή Εφαρμογής			
Το σύνολο της περιοχής εφαρμογής του Τοπικού Προγράμματος.			
Δικαιούχοι			
Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής.			
Κριτήρια Επιλογής			
Τα κριτήρια επιλογής, η βαθμολόγηση, οι συντελεστές βαρύτητας και οι οδηγίες για την εξέταση τους αναφέρονται στο κεφάλαιο 1.5 του παρόντος Ενημερωτικού Οδηγού Πρόσκλησης. Η τιμή βάσης (ελάχιστη συνολική βαθμολογία) είναι 30 βαθμοί.			
Επιλέξιμες και μη επιλέξιμες δαπάνες			
Οι επιλέξιμες και μη επιλέξιμες δαπάνες της υποδράσης αναφέρονται στο άρθρο 5 της πρόσκλησης.			

Τίτλος Δράσης	Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής.
Κωδικός Δράσης	19.2.3
Τίτλος υπο-δράσης	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.
Κωδικός υπο-δράσης	19.2.3.3
Νομική βάση	Αρθρο 19 του Καν. (ΕΕ) 1305/2013
Αναλυτική Περιγραφή Δράσης / υπο-δράσης	
<p>Στο πλαίσιο της υποδράσης θα ενισχυθούν η ίδρυση και επέκταση:</p> <p>α) υποδομών διανυκτέρευσης, σύμφωνα με τη ΚΥΑ 2986/25-11-2016 (ΦΕΚ Β' 3885/2-12-2016): «Προσδιορισμός των λειτουργικών μορφών και κατηγοριών των τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων που εντάσσονται σε προγράμματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων».</p> <p>β) χώρων εστίασης και αναψυχής (όπως ταβέρνες, καφενεία, αναψυκτήρια κ.λπ) μικρής δυναμικότητας μέχρι 80 καθίσματα.</p> <p>γ) γραφείων οργάνωσης, προβολής και προώθησης εναλλακτικού τουρισμού και δημιουργίας νέων τουριστικών προϊόντων.</p> <p>δ) μονάδων εναλλακτικού τουρισμού (όπως θαλάσσιος, ορειβατικός, πολιτιστικός, φυσιολατρικός, γαστρονομικός τουρισμός, τουρισμός υγείας και ευεξίας, πίστες αναρρίχησης κ.λπ).</p> <p>Οι δικαιούχοι θα πρέπει να διαθέτουν ή να αποκτήσουν ένα από τους επιλέξιμους ΚΑΔ όπως αυτοί αποτυπώνονται στην αντίστοιχη υποδράση στο Παράρτημα 4 «Επιλέξιμοι ΚΑΔ ανά Υποδράση» της πρόσκλησης.</p> <p><u>Οι επενδύσεις εκσυγχρονισμού ενισχύονται μόνο στο πλαίσιο της υποδράσης 19.2.2.3.</u></p> <p>Οι ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται μέσω της υποδράσης είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η ενίσχυση και διαφοροποίηση των τουριστικών προϊόντων της περιοχής με σκοπό την αύξηση της επισκεψιμότητας, τη προσέλκυση ειδικών ομάδων τουριστών και την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου. • Η αξιοποίηση της καινοτομίας, των νέων τεχνολογιών, και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής για τη δημιουργία νέων, καινοτόμων και ανταγωνιστικών τουριστικών προϊόντων και υπηρεσιών. • Η διασύνδεση του πρωτογενή τομέα με το τουρισμό. • Η προστασία του περιβάλλοντος και η συμβολή στο μετριασμό και στη προσαρμογή στη κλιματική αλλαγή. <p><u>Προτεραιότητα θα δοθεί σε επενδυτικά σχέδια που αφορούν:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • τουριστικά καταλύματα στα οποία παρέχεται στους επισκέπτες, εκτός από τη διαμονή, η δυνατότητα συμμετοχής σε συμπληρωματικές υπηρεσίες και δραστηριότητες εντός της μονάδας (ως τμήμα της επένδυσης) ή συνδεδεμένες με άλλες συναφείς επιχειρήσεις στη περιοχή. • γραφεία και μονάδες εναλλακτικού τουρισμού τα οποία δημιουργούν, προβάλουν και προωθούν νέα, πρωτότυπα και ελκυστικά τουριστικά προϊόντα και υπηρεσίες με σκοπό τη βελτίωση της ικανοποίησης των επισκεπτών και της ελκυστικότητας της περιοχής, την εξυπηρέτηση ειδικών ομάδων επισκεπτών και τη διεύρυνση της τουριστικής περιόδου. • χώρους εστίασης και αναψυχής που προωθούν τη παραδοσιακή κρητική διατροφή και υλοποιούνται σε περιοχές της ενδοχώρας που παρουσιάζουν ικανή επισκεψιμότητα λόγω ύπαρξης πόλων έλξης επισκεπτών (περιοχές φυσικού κάλλους, αρχαιολογικοί χώροι, πολιτιστικά και ιστορικά μνημεία κ.λπ) και υπάρχει έλλειψη ή ανεπάρκεια συναφών υποδομών. 	

<p>Δεδομένου πως γίνεται χρήση του αρ. 14 του Καν. Ε.Ε. 651/2014:</p> <ul style="list-style-type: none"> - η ενισχυόμενη πράξη θα πρέπει να αφορά «αρχική επένδυση» σύμφωνα με τον σχετικό ορισμό στον Πίνακα επεξήγησης όρων και συντμήσεων της πρόσκλησης - δεν είναι επιλέξιμες οι ενισχύσεις για παραγωγή ενέργειας και επομένως ο εξοπλισμός παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. <p>Στο επενδυτικό σχέδιο θα πρέπει να εξασφαλίζεται η προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ), σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (κριτήριο αποκλεισμού).</p> <p>Το ανώτερο συνολικό κόστος της επένδυσης μπορεί να ανέρχεται μέχρι 600.000 €.</p>			
Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται			
Διαφοροποίηση και ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας.			
Χρηματοδοτικά στοιχεία			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο υπο-μέτρου	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Τοπικού Προγράμματος
Συνολικός Προϋπολογισμός	400.000,00	7,16%	5,88%
Δημόσια Δαπάνη	180.000,00	4,69%	3,56%
Ιδιωτική Συμμετοχή	220.000,00	12,58%	12,58%
Καθεστώς / Ποσοστό Ενίσχυσης			
45% - Περιφερειακός Χάρτης Ενισχύσεων (Καν. (ΕΕ) 651/2014 άρθρο 14			
Περιοχή Εφαρμογής			
Το σύνολο της περιοχής εφαρμογής του Τοπικού Προγράμματος.			
Δικαιούχοι			
Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις σε πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής.			
Κριτήρια Επιλογής			
<p>Τα κριτήρια επιλογής, η βαθμολόγηση, οι συντελεστές βαρύτητας και οι οδηγίες για την εξέταση τους αναφέρονται στο κεφάλαιο 1.5 του παρόντος Ενημερωτικού Οδηγού Πρόσκλησης.</p> <p>Η τιμή βάσης (ελάχιστη συνολική βαθμολογία) είναι 30 βαθμοί.</p>			
Επιλέξιμες και μη επιλέξιμες δαπάνες			
Οι επιλέξιμες και μη επιλέξιμες δαπάνες της υποδράσης αναφέρονται στο άρθρο 5 της πρόσκλησης.			

Τίτλος Δράσης	Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής.
Κωδικός Δράσης	19.2.3
Τίτλος υπο-δράσης	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.
Κωδικός υπο-δράσης	19.2.3.4
Νομική βάση	Αρθρο 19 του Καν. (ΕΕ) 1305/2013
Αναλυτική Περιγραφή Δράσης / υπο-δράσης	
<p>Στο πλαίσιο της υποδράσης θα ενισχυθούν η ίδρυση και επέκταση και ο εκσυγχρονισμός βιοτεχνικών και χειροτεχνικών επιχειρήσεων όπως <u>ενδεικτικά</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • επεξεργασία μετάλλου, πέτρας, ξύλου, χαρτιού, δέρματος, μαλλιού κ.λπ για τη κατασκευή προϊόντων. • είδη λαϊκής τέχνης (ξυλογλυπτική, κεραμική, αργυροχρυσοχοΐα, κατασκευές από γυαλί, ψηφιδωτά κ.λπ). • κατασκευή μηχανημάτων και εξοπλισμού για αγροτικές δραστηριότητες. • κατασκευή προϊόντων του κλάδου της Πολιτιστικής και Δημιουργικής Βιομηχανίας (μουσικά όργανα, κοσμήματα, παιχνίδια κ.λπ). • παραγωγή ειδών διατροφής μετά την 1^η μεταποίηση (παραδοσιακά γλυκά και αρτοσκευάσματα κ.λπ). <p><u>Οι επενδύσεις εκσυγχρονισμού ενισχύονται μόνο στο πλαίσιο της υποδράσης 19.2.2.4.</u></p> <p>Οι δικαιούχοι θα πρέπει να διαθέτουν ή να αποκτήσουν ένα από τους επιλέξιμους ΚΑΔ όπως αυτοί αποτυπώνονται στην αντίστοιχη υποδράση στο Παράρτημα 4 «Επιλέξιμοι ΚΑΔ ανά Υποδράση» της πρόσκλησης.</p> <p>Οι ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται μέσω της υποδράσης είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η αξιοποίηση της καινοτομίας, των νέων τεχνολογιών, και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής για τη παραγωγή, συσκευασία και προβολή νέων, καινοτόμων και ανταγωνιστικών τοπικών προϊόντων. • Η διασύνδεση του δευτερογενή τομέα με το τουρισμό. • Η ενίσχυση υποδομών και υπηρεσιών του τομέα της Πολιτιστικής Δημιουργικής Βιομηχανίας. • Η προστασία του περιβάλλοντος και η συμβολή στο μετριασμό και στη προσαρμογή στη κλιματική αλλαγή. <p>Προτεραιότητα θα δοθεί επενδυτικά σχέδια που:</p> <ul style="list-style-type: none"> • δημιουργούν και επισκέψιμους χώρους για την επίδειξη και προβολή των προϊόντων και την ένταξη τους σε τουριστικές διαδρομές. <p>Δεδομένου πως γίνεται χρήση του αρ. 14 του Καν. Ε.Ε. 651/2014:</p> <ul style="list-style-type: none"> - η ενισχυόμενη πράξη θα πρέπει να αφορά «αρχική επένδυση» σύμφωνα με τον σχετικό ορισμό στον Πίνακα επεξήγησης όρων και συντμήσεων της πρόσκλησης - δεν είναι επιλέξιμες οι ενισχύσεις για παραγωγή ενέργειας και επομένως ο εξοπλισμός παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. <p>Στο επενδυτικό σχέδιο θα πρέπει να εξασφαλίζεται η προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ), σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (κριτήριο αποκλεισμού).</p> <p>Το ανώτερο συνολικό κόστος είναι μέχρι 600.000,00 €.</p>	

Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται			
Διαφοροποίηση και ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας.			
Χρηματοδοτικά στοιχεία			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο υπο-μέτρου	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Τοπικού Προγράμματος
Συνολικός Προϋπολογισμός	400.000,00	7,16%	5,88%
Δημόσια Δαπάνη	180.000,00	4,69%	3,56%
Ιδιωτική Συμμετοχή	220.000,00	12,58%	12,58%
Καθεστώς / Ποσοστό Ενίσχυσης			
45% - Περιφερειακός Χάρτης Ενισχύσεων (Καν. (ΕΕ) 651/2014 άρθρο 14			
Περιοχή Εφαρμογής			
Το σύνολο της περιοχής εφαρμογής του Τοπικού Προγράμματος.			
Δικαιούχοι			
Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις σε πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής.			
Κριτήρια Επιλογής			
Τα κριτήρια επιλογής, η βαθμολόγηση, οι συντελεστές βαρύτητας και οι οδηγίες για την εξέταση τους αναφέρονται στο κεφάλαιο 1.5 του παρόντος Ενημερωτικού Οδηγού Πρόσκλησης. Η τιμή βάσης (ελάχιστη συνολική βαθμολογία) είναι 30 βαθμοί.			
Επιλέξιμες και μη επιλέξιμες δαπάνες			
Οι επιλέξιμες και μη επιλέξιμες δαπάνες της υποδράσης αναφέρονται στο άρθρο 5 της πρόσκλησης.			

Τίτλος Δράσης	Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής.
Κωδικός Δράσης	19.2.3
Τίτλος υπο-δράσης	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι αθλητισμού, πολιτιστικά κέντρα, κλπ) με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.
Κωδικός υπο-δράσης	19.2.3.5
Νομική βάση	Αρθρο 19 του Καν. (ΕΕ) 1305/2013
Αναλυτική Περιγραφή Δράσης / υπο-δράσης	
<p>Στο πλαίσιο της υποδράσης θα ενισχυθούν η ίδρυση και η επέκταση επενδύσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού όπως ενδεικτικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • επιχειρήσεις παροχής κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών όπως βρεφονηπιακοί και παιδικοί σταθμοί, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών, κέντρα φροντίδας ηλικιωμένων και ΑμεΑ, γηροκομεία, ιατρεία κ.λπ). • χώροι αθλητισμού, πολιτιστικά κέντρα, χώροι πολλαπλών δραστηριοτήτων κ.λπ. • επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών στο τομέα των Πολιτιστικών Δημιουργικών Βιομηχανιών όπως είναι ενδεικτικά: οι σχολές μουσικής, χορού, ζωγραφικής, φωτογραφίας, μουσικής κ.λπ., η καλλιτεχνική δημιουργία, οι τέχνες θεάματος κ.λπ. <p><u>Οι επενδύσεις εκσυγχρονισμού ενισχύονται μόνο στο πλαίσιο της υποδράσης 19.2.2.5.</u></p> <p>Οι δικαιούχοι θα πρέπει να διαθέτουν ή να αποκτήσουν ένα από τους επιλέξιμους ΚΑΔ όπως αυτοί αποτυπώνονται στην αντίστοιχη υποδράση στο Παράρτημα 4 «Επιλέξιμοι ΚΑΔ ανά Υποδράση» της πρόσκλησης.</p> <p><u>Οι ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται μέσω της υποδράσης είναι:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Η βελτίωση των υποδομών και υπηρεσιών αναψυχής, αθλητισμού και πολιτισμού με έμφαση στις περιοχές με έλλειψη ή ανεπάρκεια σχετικών υποδομών/υπηρεσιών με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και τη συγκράτηση / προσέλκυση του τοπικού πληθυσμού. • Η βελτίωση των κοινωνικών και προνοιακών υποδομών και υπηρεσιών για τον αγροτικό πληθυσμό με έμφαση στις περιοχές με έλλειψη ή ανεπάρκεια σχετικών υποδομών/υπηρεσιών με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και τη συγκράτηση / προσέλκυση του τοπικού πληθυσμού. • Η ενίσχυση υποδομών και υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση ευπαθών ομάδων πληθυσμού. • Η ενίσχυση υποδομών και υπηρεσιών του τομέα της Πολιτιστικής Δημιουργικής Βιομηχανίας. • Η στήριξη των νέων για την ανάληψη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων με έμφαση στην αξιοποίηση νέων ιδεών, καινοτομιών και νέων τεχνολογιών. • Η ενίσχυση της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας με την ανάληψη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων από Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (ΚΟΙΝ.Σ.Ε.Π) και Κοινωνικούς Συνεταιρισμούς Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε). <p><u>Προτεραιότητα θα δοθεί σε επενδυτικά σχέδια που αφορούν:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς και κέντρα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών. • υποδομές και υπηρεσίες που εξυπηρετούν ευπαθείς ομάδες πληθυσμού (ηλικιωμένοι, ΑΜΕΑ κ.λπ). • υπηρεσίες πολιτιστικής εκπαίδευσης και καλλιτεχνικής δημιουργίας. <p>Δεδομένου πως γίνεται χρήση του αρ. 14 του Καν. Ε.Ε. 651/2014:</p> <ul style="list-style-type: none"> - η ενισχυόμενη πράξη θα πρέπει να αφορά «αρχική επένδυση» σύμφωνα με τον σχετικό ορισμό στον Πίνακα επεξήγησης όρων και συντμήσεων της πρόσκλησης - δεν είναι επιλέξιμες οι ενισχύσεις για παραγωγή ενέργειας και επομένως ο εξοπλισμός παραγωγής 	

<p>ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.</p> <p>Στο επενδυτικό σχέδιο θα πρέπει να εξασφαλίζεται η προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ), σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (κριτήριο αποκλεισμού).</p> <p>Το ανώτερο συνολικό κόστος είναι μέχρι 600.000,00 €.</p>			
Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται			
Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού.			
Χρηματοδοτικά στοιχεία			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο υπο-μέτρου	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Τοπικού Προγράμματος
Συνολικός Προϋπολογισμός	100.000,00	1,79%	1,47%
Δημόσια Δαπάνη	45.000,00	1,17%	0,89%
Ιδιωτική Συμμετοχή	55.000,00	3,14%	3,14%
Καθεστώς / Ποσοστό Ενίσχυσης			
45% - Περιφερειακός Χάρτης Ενισχύσεων (Καν. (ΕΕ) 651/2014 άρθρο 14			
Περιοχή Εφαρμογής			
Το σύνολο της περιοχής εφαρμογής του Τοπικού Προγράμματος.			
Δικαιούχοι			
Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις σε πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής.			
Κριτήρια Επιλογής			
Τα κριτήρια επιλογής, η βαθμολόγηση, οι συντελεστές βαρύτητας και οι οδηγίες για την εξέταση τους αναφέρονται στο κεφάλαιο 1.5 του παρόντος Ενημερωτικού Οδηγού Πρόσκλησης. Η τιμή βάσης (ελάχιστη συνολική βαθμολογία) είναι 30 βαθμοί.			
Επιλέξιμες και μη επιλέξιμες δαπάνες			
Οι επιλέξιμες και μη επιλέξιμες δαπάνες της υποδράσης αναφέρονται στο άρθρο 5 της πρόσκλησης.			

1.3. Θεματικές κατευθύνσεις και στρατηγικοί στόχοι του Τοπικού Προγράμματος

Η βασική θεματική κατεύθυνση του τοπικού προγράμματος είναι η «**Διαφοροποίηση και ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας**» στην οποία αντιστοιχεί το 32% της συνολικής δημόσιας δαπάνης του τοπικού προγράμματος και η οποία εξυπηρετείται από 12 υποδράσεις.

Η βασική θεματική κατεύθυνση συνδέεται συμπληρωματικά με τις παρακάτω δύο δευτερεύουσες θεματικές κατευθύνσεις:

ΔΘΚ1. «Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού» στην οποία αντιστοιχεί το 23,35% της συνολικής δημόσιας δαπάνης του τοπικού προγράμματος και η οποία εξυπηρετείται από 7 υποδράσεις.

ΔΘΚ2. «Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγροδιατροφικού τομέα» στην οποία αντιστοιχεί το 24,65% της συνολικής δημόσιας δαπάνης του τοπικού προγράμματος και η οποία εξυπηρετείται από 7 υποδράσεις.

Στο πλαίσιο των παραπάνω τριών θεματικών κατευθύνσεων διαρθρώνονται οι παρακάτω Στρατηγικοί Στόχοι του τοπικού προγράμματος:

- ΣΣΤ1: Η διαφοροποίηση της τοπικής οικονομίας με την ανάδειξη και αξιοποίηση της τοπικότητας και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής.
- ΣΣΤ2: Η αύξηση της προστιθέμενης αξίας και η δημιουργία υπεραξίας στη μεταποίηση των αγροτικών προϊόντων καθώς και στο δευτερογενή τομέα.
- ΣΣΤ3: Η διατήρηση και αξιοποίηση του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου της περιοχής παρέμβασης.
- ΣΣΤ4: Η βελτίωση της ελκυστικότητας των αγροτικών περιοχών και της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού.
- ΣΣΤ5: Η στήριξη της νεανικής επιχειρηματικότητας και των Φορέων της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

Οι Στρατηγικοί Στόχοι εξειδικεύονται στους παρακάτω Ειδικούς Στόχους:

ΣΣΤ1: Η διαφοροποίηση της τοπικής οικονομίας με την ανάδειξη και αξιοποίηση της τοπικότητας και των συγκριτικών της πλεονεκτημάτων της περιοχής.

- ΕΣΤ1.1: Η βελτίωση των γνώσεων και δεξιοτήτων του εργατικού και επιχειρηματικού δυναμικού στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα.
- ΕΣΤ1.2: Η αξιοποίηση της καινοτομίας, των νέων τεχνολογιών και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής για τη παραγωγή νέων, καινοτομικών και ανταγωνιστικών προϊόντων και υπηρεσιών.
- ΕΣΤ1.3: Η δημιουργία δικτύσεων και συνεργασιών μεταξύ ομοειδών ή/και συμπληρωματικών επιχειρήσεων και φορέων και η ενίσχυση της εξωστρέφειας της τοπικής οικονομίας.
- ΕΣΤ1.4: Η διασύνδεση του πρωτογενή και δευτερογενή τομέα με το τουρισμό.
- ΕΣΤ1.5: Η ενίσχυση και διαφοροποίηση των τουριστικών προϊόντων της περιοχής με σκοπό την αύξηση της επισκεψιμότητας, τη προσέλκυση ειδικών ομάδων τουριστών και την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.
- ΕΣΤ1.6: Η προστασία του περιβάλλοντος και η συμβολή στο μετριασμό και στη προσαρμογή στη κλιματική αλλαγή.

ΣΣΤ2: Η αύξηση της προστιθέμενης αξίας και η δημιουργία υπεραξίας στη μεταποίηση των αγροτικών προϊόντων καθώς και στο δευτερογενή τομέα.

- ΕΣΤ2.1: Η βελτίωση των γνώσεων και δεξιοτήτων του εργατικού και επιχειρηματικού δυναμικού στο πρωτογενή τομέα.
- ΕΣΤ2.2: Η ενίσχυση της μεταποίησης και της προβολής / εμπορίας των αγροτικών προϊόντων.
- ΕΣΤ2.3: Η ενίσχυση της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά καθώς και γεωργικών προϊόντων ποιότητας ή πιστοποιημένης βιολογικής καλλιέργειας.

- ΕΣΤ2.4: Η αξιοποίηση της καινοτομίας, των νέων τεχνολογιών, και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής για τη παραγωγή, συσκευασία και προβολή νέων, καινοτόμων και ανταγωνιστικών γεωργικών προϊόντων.
- ΕΣΤ2.6: Η προστασία του περιβάλλοντος και η συμβολή στο μετριασμό και στη προσαρμογή στη κλιματική αλλαγή.

ΣΣΤ3: Η διατήρηση και αξιοποίηση του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου της περιοχής παρέμβασης.

- ΕΣΤ3.1: Η διατήρηση, ανάδειξη και αξιοποίηση περιοχών με ιδιαίτερο περιβαλλοντικό, φυσιολατρικό και οικολογικό ενδιαφέρον.
- ΕΣΤ3.2: Η διατήρηση, ανάδειξη και αξιοποίηση μνημείων, κτιρίων και χώρων της πολιτιστικής, ιστορικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς.
- ΕΣΤ3.3: Η ενίσχυση υποδομών και υπηρεσιών του τομέα της Πολιτιστικής Δημιουργικής Βιομηχανίας.
- ΕΣΤ3.4: Η διασύνδεση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς με το τουρισμό και το δευτερογενή τομέα.
- ΕΣΤ3.5: Η δικτύωση επιχειρήσεων και φορέων του φυσικού περιβάλλοντος και του πολιτισμού.

ΣΣΤ4: Η βελτίωση της ελκυστικότητας των αγροτικών περιοχών και της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού.

- ΕΣΤ4.1: Η βελτίωση των υποδομών και υπηρεσιών αναψυχής, αθλητισμού και πολιτισμού με έμφαση στις περιοχές με έλλειψη ή ανεπάρκεια σχετικών υποδομών/υπηρεσιών με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και τη συγκράτηση / προσέλκυση του τοπικού πληθυσμού.
- ΕΣΤ4.2: Η βελτίωση των κοινωνικών και προνοιακών υποδομών και υπηρεσιών για τον αγροτικό πληθυσμό με έμφαση στις περιοχές με έλλειψη ή ανεπάρκεια σχετικών υποδομών/υπηρεσιών με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και τη συγκράτηση / προσέλκυση του τοπικού πληθυσμού.
- ΕΣΤ4.3: Η ενίσχυση υποδομών και υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση ευπαθών ομάδων πληθυσμού.

ΣΣΤ5: Η στήριξη της νεανικής επιχειρηματικότητας και των Φορέων της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

- ΕΣΤ5.1: Η στήριξη των νέων για την ανάληψη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων με έμφαση στην αξιοποίηση νέων ιδεών, καινοτομιών και νέων τεχνολογιών.
- ΕΣΤ5.2: Η ενίσχυση της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας με την ανάληψη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων από Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (ΚΟΙΝ.Σ.Ε.Π) και Κοινωνικούς Συνεταιρισμούς Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε).
- ΕΣΤ5.3: Η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης και κύριου ή συμπληρωματικού εισοδήματος με σκοπό τη συγκράτηση αλλά και τη προσέλκυση πληθυσμού κυρίως στην ενδοχώρα της περιοχής παρέμβασης.
- ΕΣΤ5.5: Η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

1.4. Κριτήρια επιλεξιμότητας - Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης

Τα κριτήρια επιλεξιμότητας πράξεων έχουν στόχο να διασφαλίσουν τις ελάχιστες προϋποθέσεις που προβλέπονται στο κανονιστικό πλαίσιο, στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 και στην πρόσκληση.

Η αίτηση στήριξης θα πρέπει να πληροί όλα τα κριτήρια επιλεξιμότητας, εκτός αυτών που δεν δύναται να εφαρμοστούν (δεν σχετίζονται με την προτεινόμενη πράξη).

Προσοχή: Όσοι υποψήφιοι δεν πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή όσοι δεν προσκομίσουν κάποιο ή όλα τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την απόδειξη των εν λόγω κριτηρίων, **αποκλείονται** από την περαιτέρω διαδικασία.

Σημείωση: Όλες οι Υπεύθυνες Δηλώσεις θα πρέπει να έχουν θεώρηση για το γνήσιο της υπογραφής.

Στο πλαίσιο αυτό για όλες τις προκηρυσσόμενες δράσεις / υποδράσεις τα κριτήρια επιλεξιμότητας και τα δικαιολογητικά εξέτασης και τεκμηρίωσης τους είναι τα εξής:

α/α	Περιγραφή κριτηρίου / τρόπος και δικαιολογητικά εξέτασης
1	Πληρούνται όλες οι γενικές και ειδικές προϋποθέσεις του ΚΑΝ. (ΕΕ) 651/2014 και του εφαρμοζόμενου άρθρου. Εξετάζεται εάν η προτεινόμενη επένδυση πληροί όλες τις γενικές και ειδικές προϋποθέσεις του ΚΑΝ. (ΕΕ) 651/2014 και του εφαρμοζόμενου άρθρου, με βάση την αίτηση στήριξης, τα συμπληρωματικά στοιχεία της αίτησης στήριξης, η πρόσκληση και όλα τα συνημμένα δικαιολογητικά. <u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u> - Αίτηση στήριξης και συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης. - Πρόσκληση. - Όλα τα συνημμένα δικαιολογητικά.
2	Πληρούνται όλες οι γενικές και ειδικές προϋποθέσεις του ΚΑΝ. (ΕΕ)1407/2013. Εξετάζεται εάν η προτεινόμενη επένδυση πληροί όλες τις γενικές και ειδικές προϋποθέσεις του ΚΑΝ. (ΕΕ) 1407/2013, με βάση την αίτηση στήριξης, τα συμπληρωματικά στοιχεία της αίτησης στήριξης, τη πρόσκληση για την υποβολή προτάσεων και η Υπεύθυνη Δήλωση de minimis σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 9 της πρόσκλησης. <u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u> - Αίτηση στήριξης και συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης. - Συνημμένα δικαιολογητικά. - Υπεύθυνη Δήλωση de minimis σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 9 της πρόσκλησης.
3	Πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 65 παρ. 6 του ΚΑΝ. (ΕΕ)1303/2013. Σύμφωνα με το άρθρο 65 παρ. 6 του ΚΑΝ. (ΕΕ)1303/2013 το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης δεν έχει περαιωθεί μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης. Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με τη σχετική δήλωση του δικαιούχου στην Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης και από επιτόπια αυτοψία της ΟΤΔ. <u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u> - Υπεύθυνη Δήλωση του δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.

α/α	Περιγραφή κριτηρίου / τρόπος και δικαιολογητικά εξέτασης
4	<p>Εμπρόθεσμη ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης και αποστολή του αποδεικτικού κατάθεσης και του επισυναπτόμενου υλικού στην ΟΤΔ στην προθεσμία που ορίζεται από την προκήρυξη.</p> <p>Εξετάζεται η ημερομηνία οριστικής υποβολής της ηλεκτρονικής αίτησης στήριξης στο ΠΣΚΕ (εκτυπωμένη φόρμα υποβολής από το ΠΣΚΕ) σύμφωνα με τα οριζόμενα στη πρόσκληση, καθώς και η ημερομηνία και ο αριθμός πρωτοκόλλου υποβολής του σχετικού φακέλου υποψηφιότητας της πρότασης στην ΟΤΔ.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Η εκτυπωμένη φόρμα ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης στήριξης από το ΠΣΚΕ. - Η ημερομηνία και ο αρ. πρωτ. κατάθεσης στην ΟΤΔ του φακέλου υποψηφιότητας.
5	<p>Η πρόταση συνοδεύεται από μελέτη βιωσιμότητας σύμφωνα με το υπόδειγμα.</p> <p>Ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει να συμπληρώσει σωστά και πλήρως το υπόδειγμα της μελέτης βιωσιμότητας σύμφωνα με το Παράρτημα 6 της πρόσκλησης, ανάλογα με τη φύση του έργου, λαμβάνοντας υπόψη και τις μακροχρόνιες υποχρεώσεις σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 21 της πρόσκλησης.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Μελέτη βιωσιμότητας έργου, σύμφωνα με το Παράρτημα 6 της πρόσκλησης.
6	<p>Η πρόταση συνοδεύεται από αναλυτικό προϋπολογισμό εργασιών σύμφωνα με τα οριζόμενα στο υπόδειγμα της αίτησης στήριξης.</p> <p>Εξετάζονται τα ακόλουθα:</p> <p>α) αν η πρόταση συνοδεύεται από αναλυτικό προϋπολογισμό (είδος, ποσότητες, τιμή μονάδας, σύνολο κ.λπ) σύμφωνα με το σχετικό υπόδειγμα του Παραρτήματος 5 της πρόσκλησης,</p> <p>β) αν τεκμηριώνεται το είδος και το ύψος των δαπανών, σύμφωνα με τη φύση, τους στόχους και τη λειτουργικότητα του επενδυτικού σχεδίου,</p> <p>γ) αν τεκμηριώνεται το εύλογο κόστος των δαπανών όπως περιγράφεται στο άρθρο 8 παράγραφος 8.1 της πρόσκλησης,</p> <p>ε) αν για τις δαπάνες που αφορούν κτιριακές υποδομές έχει ληφθεί υπόψη ο «Πίνακας εγκεκριμένων τιμών μονάδας κτιριακών εργασιών» που αναφέρεται στο Κεφάλαιο 1.6 του παρόντος Ενημερωτικού Οδηγού.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Αναλυτικός προϋπολογισμός έργου σύμφωνα με το σχετικό υπόδειγμα του Παραρτήματος 5 της πρόσκλησης. - Στοιχεία τεκμηρίωσης κόστους εργασιών (εφόσον απαιτείται). - Προσφορές και λοιπά στοιχεία για τη τεκμηρίωση του εύλογου κόστους σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 8 παράγραφος 8.1 της πρόσκλησης.
7	<p>Αποδεικνύεται η κατοχή ή η χρήση του ακινήτου, στο οποίο προβλέπεται η υλοποίηση της πρότασης.</p> <p>Εξετάζονται, κατά περίπτωση, τα παρακάτω απαιτούμενα δικαιολογητικά για την απόδειξη του κριτηρίου:</p> <p>Σε περίπτωση πράξεων που περιλαμβάνουν επενδύσεις σε νέες ή υφιστάμενες υποδομές, απαιτούνται είτε αποδεικτικά ιδιοκτησίας στο όνομα του δικαιούχου είτε μακροχρόνια μίσθωση που να καλύπτει χρονική περίοδο, τουλάχιστον δεκαπέντε (15) έτη επί του γηπέδου ή του οικοπέδου ή/και του ακινήτου, στις οποίες πραγματοποιούνται οι επενδύσεις.</p> <p>Σε περίπτωση εκσυγχρονισμού χωρίς επέμβαση στον φέροντα οργανισμό του κτιρίου ή σε περίπτωση μικρών προσθηκών που συμπληρώνουν την λειτουργικότητα του κτιρίου οι οποίες σε κάθε περίπτωση αποτελούν λιγότερο από το 10% του αιτούμενου κόστους, εννέα (9) έτη.</p> <p>Κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης στο Τοπικό Πρόγραμμα, γίνονται δεκτά προσύμφωνα</p>

	<p>μίσθωσης ή αγοράς γηπέδου ή του οικοπέδου ή/και του ακινήτου (υπό την προϋπόθεση να μην αποτελούν ανάληψη υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση έτσι ώστε να πληρείται ο χαρακτήρας κινήτρου στην περίπτωση επενδύσεων που υλοποιούνται βάσει του Καν. ΕΕ 651/2014).</p> <p>Οι παραπάνω χρονικοί περίοδοι, υπολογίζονται από την ημερομηνία δημοσιοποίησης της πρόσκλησης, ανεξάρτητα από την ημερομηνία υπογραφής των σχετικών εγγράφων. Σε κάθε περίπτωση η ημερομηνία υπογραφής τους θα πρέπει να είναι πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης.</p> <p>Επιπλέον, σε κάθε περίπτωση το γήπεδο ή το οικόπεδο ή το ακίνητο θα πρέπει να είναι ελεύθερο βαρών, εκτός της περίπτωσης που το βάρος έχει προκύψει από επιχειρηματικό δάνειο για την ίδια φύση επένδυσης ή θα προκύψει από επιχειρηματικό δάνειο για την υλοποίηση της πρότασης ή από δάνειο για την αντιμετώπιση φυσικής καταστροφής, από την οποία επλήγη η επιχείρηση.</p> <p>Το κριτήριο δεν αφορά προτάσεις, οι οποίες περιλαμβάνουν μόνο άυλες ενέργειες.</p> <p><u>Για τη προηγούμενη περίπτωση απαιτείται η συγκεκριμένη δήλωση του δικαιούχου στην Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.</u></p> <p>Μετά την έγκριση και ένταξη του επενδυτικού σχεδίου, θα πρέπει πριν την υπογραφή της σύμβασης να προσκομιστούν (με ποινή απένταξης):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Πιστοποιητικό ιδιοκτησίας ή/και μεταγραφής. - Πιστοποιητικό μη διεκδικήσεων. - Πιστοποιητικό Βαρών. <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Αποδεικτικά κατοχής ή χρήσης σύμφωνα με τα παραπάνω. - Υπεύθυνη Δήλωση του δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.
8	<p>Η πρόταση είναι σύμφωνη με την περιγραφή, τους όρους και περιορισμούς της προκηρυσσόμενης υποδράσης.</p>
	<p>Εξετάζεται αν η πρόταση είναι σύμφωνη με την περιγραφή, τους όρους και περιορισμούς της προκηρυσσόμενης υποδράσης, σύμφωνα με τη πρόσκληση, τον Ενημερωτικό Οδηγό της Πρόσκλησης και τα Παραρτήματα της.</p> <p>Για τον έλεγχο του κριτηρίου λαμβάνονται υπόψη η αίτηση στήριξης, τα συμπληρωματικά στοιχεία της αίτησης στήριξης και όλα τα λοιπά υποβληθέντα στοιχεία.</p> <p>Μεταξύ άλλων θα πρέπει ο συνολικός προτεινόμενος προϋπολογισμός της πρότασης να μην υπερβαίνει το όριο που καθορίζεται στο ΠΑΑ.</p> <p>Ειδικότερα μέγιστος προϋπολογισμός πράξεων και επιλέξιμος προϋπολογισμός 600.000 €, σε περίπτωση μη άυλων πράξεων και 100.000 € σε περίπτωση άυλων πράξεων.</p> <p>Επίσης, εξετάζεται αν ο τομέας δραστηριότητας (ΚΑΔ) στον οποίο δραστηριοποιείται ή θα δραστηριοποιηθεί ο υποψήφιος δικαιούχος περιλαμβάνεται στους επιλέξιμους τομείς δραστηριότητας (ΚΑΔ), σύμφωνα με το Παράρτημα 4 της πρόσκλησης.</p> <p>Σε περίπτωση χρήσης του Καν 1407/2013 από τον δικαιούχο, η ενίσχυση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 200.000€ Δημόσια Δαπάνη, συναθροίζοντας και τυχόν ενισχύσεις που έχουν ληφθεί ή θα ληφθούν, από άλλα μέτρα από το καθεστώς de minimis, σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Αίτηση στήριξης. - Συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης. - Συνημμένα δικαιολογητικά.

α/α	Περιγραφή κριτηρίου / τρόπος και δικαιολογητικά εξέτασης
9	<p>Η πρόταση αφορά στην περιοχή εφαρμογής ή υλοποιείται εντός της περιοχής εφαρμογής της προκηρυσσόμενης υποδράσης του τοπικού προγράμματος.</p> <p>Εξετάζεται η θέση υλοποίησης της επένδυσης (η οποία θα πρέπει να βρίσκεται εντός της περιοχής εφαρμογής της προκηρυσσόμενης υποδράσης, όπως αυτή ορίζεται στη πρόσκληση), σύμφωνα με τα συνημμένα δικαιολογητικά (περιγραφή πρότασης, αποδεικτικά ιδιοκτησίας ή μίσθωσης ή παραχώρησης χρήσης του οικοπέδου ή του κτιρίου, τοπογραφικό διάγραμμα κ.λπ).</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Αίτηση στήριξης. - Τοπογραφικό διάγραμμα (αν απαιτείται). - Αποδεικτικά κατοχής - χρήσης του οικοπέδου ή κτιρίου.
10	<p>Για πρόταση εκσυγχρονισμού (φυσικό αντικείμενο):</p> <p>α) δεν έχει υπάρξει προηγούμενη ενίσχυση του ίδιου φυσικού αντικειμένου από αναπτυξιακά προγράμματα, ή</p> <p>β) στην περίπτωση προηγούμενης ενίσχυσης για το ίδιο φυσικό αντικείμενο έχει παρέλθει κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης πενταετία από την απόφαση αποπληρωμής του.</p> <p>Εξετάζεται αν το προτεινόμενο φυσικό αντικείμενο έχει ενισχυθεί από αναπτυξιακά προγράμματα και σε περίπτωση προηγούμενης ενίσχυσης για το ίδιο φυσικό αντικείμενο έχει παρέλθει κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης πενταετία από την απόφαση αποπληρωμής του.</p> <p>Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται από τη σχετική δήλωση του δικαιούχου στην Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης και από τα στοιχεία της αίτησης στήριξης.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Υπεύθυνη Δήλωση του δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.
11	<p>Η πρόταση δεν έχει ενταχθεί / οριστικά υπαχθεί σε άλλο πρόγραμμα για το ίδιο φυσικό αντικείμενο.</p> <p>Εξετάζεται αν η πρόταση έχει ενταχθεί / οριστικά υπαχθεί σε άλλο πρόγραμμα για το ίδιο φυσικό αντικείμενο.</p> <p>Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται από τη σχετική δήλωση του δικαιούχου στη Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Υπεύθυνη Δήλωση του δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.
12	<p>Η πρόταση, εφόσον περιλαμβάνει υποδομές διανυκτέρευσης: πληρεί τους όρους και τις προϋποθέσεις της ΚΥΑ 2986/2-12-2016, όπως ισχύει κάθε φορά.</p> <p>Εξετάζεται, η συμφωνία της πρότασης με τους όρους και τις προϋποθέσεις της ΚΥΑ 2986/2-12-2016, όπως ισχύει κάθε φορά (κατηγορία υποδομής, προβλεπόμενη δυναμικότητα κ.λπ).</p> <p>Ειδικότερα εξετάζονται τα στοιχεία της πρότασης που αναφέρονται στην αίτηση στήριξης και στα συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης, τα αρχιτεκτονικά σχέδια, οι αναλυτικές εμβαδομετρήσεις, οι σχετικές εγκρίσεις ή αδειοδοτήσεις (εφόσον υπάρχουν) κ.λπ.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Αίτηση στήριξης και συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης. - Αρχιτεκτονικά σχέδια. - Αναλυτικές εμβαδομετρήσεις. - Σχετικές εγκρίσεις ή αδειοδοτήσεις (εφόσον υπάρχουν).

α/α	Περιγραφή κριτηρίου / τρόπος και δικαιολογητικά εξέτασης
13	<p>Η πρόταση (είτε εκσυγχρονισμού είτε ιδρύσεως) αφορά ολοκληρωμένο και λειτουργικό φυσικό αντικείμενο.</p> <p>Για την εξέταση του κριτηρίου αυτού λαμβάνονται υπόψη η περιγραφή του φυσικού αντικείμενου με βάση την αίτηση στήριξης και τα συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης, ο αναλυτικός αιτούμενος προϋπολογισμός, τα αρχιτεκτονικά σχέδια κ.λπ.</p> <p>Σε περίπτωση που δεν τεκμηριώνεται ότι το επενδυτικό σχέδιο θα είναι ολοκληρωμένο και λειτουργικό η πρόταση δεν θα είναι επιλέξιμη για ενίσχυση.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Αίτηση στήριξης και συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης. - Αναλυτικός προϋπολογισμός. - Αρχιτεκτονικά σχέδια.
14	<p>Στην πρόταση δεν δηλώνονται ψευδή και αναληθή στοιχεία.</p> <p>Για τον έλεγχο του κριτηρίου εξετάζονται όλα τα στοιχεία της πρότασης (αίτησης στήριξης) και η σχετική δήλωση του δικαιούχου στην Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.</p> <p>Σε περίπτωση που ο δικαιούχος δηλώνει ψευδή στοιχεία προκειμένου να λάβει ενίσχυση, η αίτηση στήριξης απορρίπτεται στη τρέχουσα πρόκληση και δεν έχει δικαίωμα κατάθεσης αίτησης στήριξης σε προσκλήσεις του τρέχοντος και του επόμενου ημερολογιακού έτους της διαπίστωσης για όλα τα Τοπικά Προγράμματα.</p> <p>Για τις ανάγκες της διαδικασίας αυτής η ΟΤΔ που διαπιστώνει την δήλωση ψευδών στοιχείων σε μια αίτηση στήριξης, κοινοποιεί τα στοιχεία του δικαιούχου στην ΕΥΕ ΠΑΑ, η οποία με ευθύνη της ενημερώνει όλες τις ΟΤΔ.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Υπεύθυνη Δήλωση του δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.
15	<p>Για υφιστάμενες επιχειρήσεις: να εξασφαλίζεται η νόμιμη λειτουργία τους κατά την αίτηση.</p> <p>Στις περιπτώσεις υφιστάμενων επιχειρήσεων, εξετάζεται η νόμιμη λειτουργία τους.</p> <p>Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με τον έλεγχο της υποβολής ή μη καθώς και της ισχύος της άδειας λειτουργίας.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Άδεια λειτουργίας, σήμα ΕΟΤ (για καταλύματα).
16	<p>Να μην συνιστούν προβληματική επιχείρηση κατά την χορήγηση της ενίσχυσης. Όταν χρησιμοποιείται ο Καν. (ΕΕ) 1407/2013 ή ο Καν. (ΕΕ) 1305/2013 το κριτήριο δεν λαμβάνεται υπόψη.</p> <p>Εξετάζεται εάν η αιτούσα (τόσο σε επίπεδο αιτούσας όσο και σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης) συνιστά προβληματική επιχείρηση κατά την χορήγηση της ενίσχυσης. Όταν χρησιμοποιείται ο Καν. (ΕΕ) 1407/2013 ή ο Καν. (ΕΕ) 1305/2013 το κριτήριο δεν λαμβάνεται υπόψη.</p> <p>Για την εξέταση του κριτηρίου λαμβάνονται υπόψη τα αναφερόμενα στο Κεφάλαιο 1.7 (Ορισμός προβληματικής επιχείρησης) του παρόντος Ενημερωτικού Οδηγού καθώς και η σχετική δήλωση του δικαιούχου στην Υπεύθυνη Δήλωση με βάση το Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.</p> <p>Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο σημείο Β, του Κεφαλαίου 1.7 του παρόντος Ενημερωτικού Οδηγού.</p>

<p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Αίτηση στήριξης και συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης. - Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο σημείο Β, του Κεφαλαίου 1.7 (Ορισμός προβληματικής επιχείρησης) του παρόντος Ενημερωτικού Οδηγού. - Υπεύθυνη Δήλωση του δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης. 	
17	<p>Η μορφή του υποψήφιου είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στην ΥΑ 13214/2017, όπως ισχύει κάθε φορά, καθώς και στη σχετική πρόσκληση.</p> <p>Εξετάζεται αν η μορφή του υποψήφιου δικαιούχου είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στην ΥΑ 13214/2017, όπως ισχύει κάθε φορά, καθώς με τα οριζόμενα στο άρθρο 3 της πρόσκλησης και στην αντίστοιχη υποδράση.</p> <p><u>Τα απαιτούμενα κατά περίπτωση αποδεικτικά στοιχεία είναι:</u></p> <p><u>Για φυσικά πρόσωπα:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Έντυπο Ε1 έτους 2018. - Φωτοαντίγραφο ταυτότητας ή διαβατηρίου. <p><u>Για υφιστάμενες επιχειρήσεις:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Φωτοαντίγραφο ταυτότητας ή διαβατηρίου. Στην περίπτωση προσωπικών εταιρειών, απαιτείται για όλα τα μέλη. - Βεβαίωση Έναρξης Δραστηριότητας ΑΑΔΕ (από την οποία να προκύπτει το καθεστώς ΦΠΑ και οι ΚΑΔ δραστηριότητας). - Κατά περίπτωση έντυπα Ε1, Ν, Ε3 ισολογισμός της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης. - Υπεύθυνη Δήλωση θεωρημένη, ότι η υφιστάμενη επιχείρηση είναι πολύ μικρή ΜΜΕ. Η δήλωση διαμορφώνεται σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 8 της πρόσκλησης. <p><u>Για τα νομικά πρόσωπα:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Καταστατικό και τυχόν ΦΕΚ τροποποιήσεων αυτού ή σχέδιο καταστατικού (στις περιπτώσεις υπό σύστασης εταιρειών). - ΦΕΚ ή Ανακοίνωση ΓΕΜΗ ορισμού νόμιμου εκπροσώπου. - Φωτοαντίγραφο ταυτότητας ή διαβατηρίου του νόμιμου εκπροσώπου. - Βεβαίωση του νόμιμου εκπροσώπου για την υφιστάμενη μετοχική / εταιρική σύνθεση της εταιρείας. - Απόφαση αρμοδίου οργάνου για την υποβολή της πρότασης. <p><u>Για όλες τις περιπτώσεις φυσικών ή νομικών προσώπων</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Υπεύθυνη δήλωση δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.
18	<p>Στον υποψήφιο μέχρι και το χρόνο υποβολής της πρότασης δεν έχουν επιβληθεί διοικητικές κυρώσεις για παραβίαση Κοινοτικών Κανονισμών ή Εθνικής Νομοθεσίας σε σχέση με την υλοποίηση έργων.</p> <p>Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται από τη σχετική δήλωση του δικαιούχου στη Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Υπεύθυνη Δήλωση του δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.

α/α	Περιγραφή κριτηρίου / τρόπος και δικαιολογητικά εξέτασης
19	<p>Στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι Δημόσιος Υπάλληλος ή εργαζόμενος σε ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ, διαθέτει σχετική άδεια από αρμόδιο Υπηρεσιακό Συμβούλιο ή δεν κωλύεται από διατάξεις του καταστατικού της ΝΠΔ. Το κριτήριο δεν εξετάζεται στην περίπτωση Συνεταιρισμών.</p> <p>Για την εξέταση του κριτηρίου απαιτείται η σχετική δήλωση του δικαιούχου στην Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης καθώς η υποβολή άδειας για άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας από Υπηρεσιακό Συμβούλιο ή άλλο αρμόδιο όργανο του ΝΠΔΔ (σε περίπτωση που ο υποψήφιος δικαιούχος είναι δημόσιος υπάλληλος) ή βεβαίωση του ΝΠΙΔ ότι δεν κωλύεται από διατάξεις του καταστατικού του (σε περίπτωση που ο υποψήφιος δικαιούχος είναι εργαζόμενος σε αυτό).</p> <p>Στη περίπτωση εταιρειών το κριτήριο εξετάζεται για το σύνολο των εταίρων/μετόχων.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Υπεύθυνη Δήλωση του δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης. - Άδεια για άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας από Υπηρεσιακό Συμβούλιο ή άλλο αρμόδιο όργανο του ΝΠΔΔ. - Βεβαίωση του ΝΠΙΔ ότι δεν κωλύεται από διατάξεις του καταστατικού του.
20	<p>Ο υποψήφιος έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του κατά την υποβολή της πρότασης. Στην περίπτωση προσωπικών εταιρειών, ο περιορισμός ισχύει για όλα τα μέλη τους. Ο περιορισμός δεν ισχύει για τις Ανώνυμες εταιρίες, τις Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης, ΙΚΕ και τους Συνεταιρισμούς.</p> <p>Για την εξέταση του κριτηρίου απαιτείται η προσκόμιση αντιγράφου ταυτότητας ή διαβατηρίου του φυσικού προσώπου ή του συνόλου των μελών σε περίπτωση προσωπικών εταιρειών.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Αντίγραφο ταυτότητας ή διαβατηρίου.
21	<p>Για φυσικά πρόσωπα διασφαλίζεται ότι δεν υπάρχει θέμα πτώχευσης.</p> <p>Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται από τη σχετική δήλωση του δικαιούχου στη Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.</p> <p>Επίσης, κατά την ένταξη, απαιτείται η προσκόμιση βεβαίωσης από αρμόδια Διοικητική ή Δικαστική Αρχή.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Υπεύθυνη δήλωση δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης. - Βεβαίωση από αρμόδια Διοικητική ή Δικαστική αρχή κατά την ένταξη.
22	<p>Για νομικά πρόσωπα διασφαλίζεται ότι δεν υπάρχει θέμα λύσης, εκκαθάρισης ή πτώχευσης.</p> <p>Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται από τη σχετική δήλωση του δικαιούχου στη Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.</p> <p>Επίσης, κατά την ένταξη, απαιτείται η προσκόμιση βεβαίωσης από αρμόδια Διοικητική ή Δικαστική Αρχή.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Υπεύθυνη δήλωση δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης. - Βεβαίωση από αρμόδια Διοικητική ή Δικαστική αρχή κατά την ένταξη.

α/α	Περιγραφή κριτηρίου / τρόπος και δικαιολογητικά εξέτασης
23	<p>Δεν έχουν υποβληθεί περισσότερες από μία αιτήσεις στήριξης ανά ΑΦΜ ανά υποδράση στα πλαίσια της ίδιας πρόσκλησης ανά Τοπικό Πρόγραμμα για όλη την περίοδο 2014-2020.</p> <p>Επιτρέπεται η κατάθεση μόνο μίας αίτησης στήριξης ανά ΑΦΜ ανά υποδράση στα πλαίσια της ίδιας πρόσκλησης ανά Τοπικό Πρόγραμμα για όλη την περίοδο 2014 -2020.</p> <p>Επιτρέπεται η συμμετοχή φυσικού ή νομικού προσώπου σε περισσότερες από μια αιτήσεις στήριξης στα πλαίσια της ίδιας Υποδράσης ανά Τοπικό Πρόγραμμα, εφόσον τα ποσοστά συμμετοχής του στα Νομικά Πρόσωπα που καταθέτουν τις αιτήσεις στήριξης, δεν υπερβαίνουν αθροιστικά το 100% για όλη την περίοδο 2014 -2020.</p> <p>Στις περιπτώσεις Συνεταιρισμών, το κριτήριο εξετάζεται μόνο σε επίπεδο φορέα.</p> <p>Δεν θεωρείται διαφορετική Υποδράση, η διαφοροποίηση μεταξύ Οριζόντιας εφαρμογής μιας Υποδράσης και εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους στο ίδιο ΤΠ εφόσον το περιεχόμενο της Υποδράσης είναι το ίδιο (Άρθρο 3 ΚΥΑ 2635/13-09-2017, (ΦΕΚ 3313/Β/20-09-2017)).</p> <p>Για τον έλεγχο του κριτηρίου εξετάζεται η σχετική δήλωση του δικαιούχου στην Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <p>- Υπεύθυνη δήλωση δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.</p>
24	<p>Ο υποψήφιος δεν είναι (ή και δεν ήταν κατά την 1η δημοσίευση της πρόσκλησης), μέλος του Υπηρεσιακού Πυρήνα της ΟΤΔ, στέλεχος του φορέα που έχει συστήσει την ΟΤΔ, εκπρόσωπος φορέων στην Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος (ΕΔΠ) ή μέλος του Δ.Σ. του φορέα που έχει συστήσει την ΟΤΔ.</p> <p>Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται:</p> <p>α) από τη σχετική δήλωση του δικαιούχου στη Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.</p> <p>β) από σχετικό έλεγχο της ΟΤΔ με ευθύνη του Συντονιστή του Τοπικού Προγράμματος.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <p>- Υπεύθυνη δήλωση δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.</p>
25	<p>Ο υποψήφιος δεν αποτελεί εξωχώρια / υπεράκτια εταιρεία.</p> <p>Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται από τη σχετική δήλωση του δικαιούχου στη Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <p>- Υπεύθυνη δήλωση δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.</p>
26	<p>Ο υποψήφιος αποδεικνύει την ύπαρξη ίδιας συμμετοχής σύμφωνα με το χρηματοδοτικό σχήμα. Σε περίπτωση χρήσης του Άρθρου 14 του Καν (ΕΕ) 651/2014 έχει προσκομιστεί αποδεικτικό κατοχής ιδιωτικών κεφαλαίων που αντιστοιχούν τουλάχιστον στο 25% του προϋπολογισμού της Πράξης.</p> <p>Για την εξέταση του κριτηρίου ελέγχονται τα υποβληθέντα αποδεικτικά στοιχεία για τη κάλυψη της ίδιας συμμετοχής (σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σημείωση 1.3.2 της πρόσκλησης) όπως αναφέρεται στο προτεινόμενο από το δικαιούχο χρηματοδοτικό σχήμα.</p> <p>Τα απαιτούμενα κατά περίπτωση αποδεικτικά στοιχεία είναι:</p> <p><u>Για τις ατομικές επιχειρήσεις:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Υπεύθυνη Δήλωση δικαιούχου για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής (η προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης βαθμολογείται με μηδέν (0) ή Σχετικό τραπεζικό έγγραφο για τους διαθέσιμους ίδιους πόρους του υποψήφιου δικαιούχου με δέσμευση (υπεύθυνη δήλωση) του δικαιούχου ότι το ποσό θα διατεθεί για τη κάλυψη της ίδιας συμμετοχής ή/και

- Βεβαιώσεις κατοχής κινητών αξιών (ομολόγων, μετοχών εισηγμένων εταιρειών, μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων) στις οποίες αποτιμάται η τρέχουσα αξία τους της τελευταίας ημέρας του προηγούμενου μήνα πριν την ημερομηνία της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης ή/και
- Σχετικό τραπεζικό έγγραφο για την πρόθεση δανειοδότησης για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής.

Για τα υφιστάμενα νομικά πρόσωπα:

- Υπεύθυνη Δήλωση δικαιούχου για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής (η προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης βαθμολογείται με μηδέν (0) ή
- Σχετικό τραπεζικό έγγραφο για τους διαθέσιμους ίδιους πόρους του νομικού προσώπου με βεβαίωση του νόμιμου εκπροσώπου, ότι το ποσό προορίζεται για τη κάλυψη της ίδιας συμμετοχής ή/και
- Βεβαιώσεις τραπεζικών λογαριασμών των εταίρων/μετόχων με παράλληλη δέσμευση τους (υπεύθυνη δήλωση) ότι τα ποσά θα διατεθούν για την αύξηση μετοχικού/εταιρικού κεφαλαίου για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής ή/και
- Βεβαιώσεις κατοχής κινητών αξιών (ομολόγων, μετοχών εισηγμένων εταιρειών, μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων) στις οποίες αποτιμάται η τρέχουσα αξία τους της τελευταίας ημέρας του προηγούμενου μήνα πριν την ημερομηνία της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης ή/και
- Σχετικό τραπεζικό έγγραφο για την πρόθεση δανειοδότησης για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής.

Για τα υπό ίδρυση νομικά πρόσωπα:

- Τραπεζικοί λογαριασμοί των εταίρων/μετόχων, με παράλληλη δέσμευση τους (υπεύθυνη δήλωση) ότι τα ποσά θα διατεθούν στο κεφάλαιο της εταιρείας για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής ή/και
- Βεβαιώσεις κατοχής κινητών αξιών (ομολόγων, μετοχών εισηγμένων εταιρειών, μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων) στις οποίες αποτιμάται η τρέχουσα αξία τους της τελευταίας ημέρας του προηγούμενου μήνα πριν την ημερομηνία της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης ή/και
- Σχετικό τραπεζικό έγγραφο για την πρόθεση δανειοδότησης για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής.

Οι τραπεζικές βεβαιώσεις στις οποίες αναφέρονται τα διαθέσιμα υπόλοιπα των λογαριασμών των εταίρων/μετόχων της επιχείρησης θα πρέπει να έχουν εκδοθεί έως την προηγούμενη μέρα πριν την ημερομηνία της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και όχι προγενέστερη της τελευταίας ημέρας του προηγούμενου μήνα πριν την ημερομηνία της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.

Η ημερομηνία διαθέσιμων υπολοίπων θα πρέπει να είναι η ίδια για όλες τις τραπεζικές βεβαιώσεις και για όλους τους εταίρους/μετόχους.

27

Στον δικαιούχο δεν έχουν επιβληθεί πρόστιμα τα οποία έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για: Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι) ή Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι).

Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται από τη σχετική δήλωση του δικαιούχου στη Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.

Απαιτούμενα δικαιολογητικά:

- Υπεύθυνη δήλωση δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.

28

Δεν εκκρεμεί για τον δικαιούχο εντολή ανάκτησης εκδοθείσα βάσει προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής ή του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ).

Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται από τη σχετική δήλωση του δικαιούχου στη Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης καθώς και με Φορολογική ενημερότητα ή βεβαίωση οφειλών σε περίπτωση χρήσης του Καν. ΕΕ 651/2014.

Απαιτούμενα δικαιολογητικά:

- Υπεύθυνη δήλωση δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης,
- Φορολογική ενημερότητα ή βεβαίωση οφειλών (σε περίπτωση χρήσης του Καν. ΕΕ 651/2014).

29	Άδεια περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
<p>Εξετάζεται η ύπαρξη άδειας περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ή απαλλαγής) ή η σχετική δήλωση του δικαιούχου στη Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Άδεια περιβαλλοντικών επιπτώσεων εφόσον υπάρχει ή - Υπεύθυνη δήλωση δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης. 	
30	Εμπρόθεσμη υποβολή συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων.
<p>Στην περίπτωση που ζητήθηκε η υποβολή από τον δυνητικό δικαιούχο συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων (σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση), εξετάζεται αν αυτά υποβλήθηκαν και εντός της καθορισμένης προθεσμίας, όπως αυτή ορίζεται στη παρούσα πρόσκληση.</p> <p>Ειδικότερα εξετάζεται η εκτυπωμένη φόρμα υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων στο ΠΣΚΕ και η ημερομηνία και ο αριθμός πρωτοκόλλου κατάθεσης στην ΟΤΔ του συνόλου των συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Η εκτυπωμένη φόρμα υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων στο ΠΣΚΕ. - Η ημερομηνία και ο αρ. πρωτ. κατάθεσης στην ΟΤΔ του συνόλου των συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων. 	
31	Υπάρχουν ή πρόκειται να δημιουργηθούν υποδομές διευκόλυνσης πρόσβασης των ΑΜΕΑ.
<p>Εξετάζεται πώς η προτεινόμενη πράξη εξασφαλίζει την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία.</p> <p>Για το κριτήριο, η θετική απάντηση καλύπτει τις ακόλουθες περιπτώσεις: α) στην πράξη προβλέπονται όλες οι απαιτήσεις, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, ώστε να εξασφαλίζεται η προσβασιμότητα στα ΑμεΑ, β) δεν προβλέπονται απαιτήσεις για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της πράξης.</p> <p>Για την εξέταση του κριτηρίου θα ληφθούν υπόψη:</p> <p>α) ο σχετικός οδηγός του ΕΣΠΑ 2014-2020 για την εξειδίκευση του κριτηρίου: «Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία», σύμφωνα με το Κεφάλαιο 1.9 του Ενημερωτικού Οδηγού Πρόσκλησης (Παράρτημα 1 της πρόσκλησης).</p> <p>β) τα αρχιτεκτονικά σχέδια στα οποία προβλέπεται η προσβασιμότητα ΑΜΕΑ (ράμπες, WC ΑΜΕΑ, ανελκυστήρες κ.λπ).</p> <p>γ) η πρόβλεψη ειδικού εξοπλισμού ή εργασιών διαμόρφωσης για ΑΜΕΑ στον αιτούμενο προϋπολογισμό.</p> <p>δ) η έκθεση τεκμηρίωσης εξασφάλισης της προσβασιμότητας των ΑΜΕΑ.</p> <p>ε) η σχετική δήλωση του δικαιούχου στην Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Αίτηση στήριξης και τα συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης. - Αρχιτεκτονικά σχέδια. - Προυπολογισμός έργου. - Έκθεση τεκμηρίωσης εξασφάλισης της προσβασιμότητας των ΑΜΕΑ - Υπεύθυνη δήλωση δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης. 	

α/α	Περιγραφή κριτηρίου / τρόπος και δικαιολογητικά εξέτασης
32	<p>Το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της πράξης εμπίπτει στην οριζόμενη στην πρόσκληση περίοδο επιλεξιμότητας και η πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου αυτής.</p> <p>Εξετάζεται αν το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της πράξης εμπίπτει εντός της περιόδου επιλεξιμότητας του ΠΑΑ 2014-2020 και της ειδικότερης επιλέξιμης περιόδου που ορίζεται στην πρόσκληση. Επίσης, εξετάζεται αν η πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου αυτής.</p> <p>Το κριτήριο εξετάζεται λαμβάνοντας υπόψη τη περιγραφή του φυσικού αντικειμένου, τη μέθοδο υλοποίησης και τα στοιχεία ετοιμότητας της πράξης, με βάση τα συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης, το προτεινόμενο αναλυτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, τα ενδεχόμενα προβλήματα που συνδέονται με την υλοποίηση της πράξης κ.λπ.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Η Αίτηση στήριξης και τα συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης. - Το προτεινόμενο αναλυτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης. - Τα στοιχεία ετοιμότητας υλοποίησης.
33	<p>Ο δικαιούχος τηρεί τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου</p> <p><u>Εξετάζεται η ύπαρξη σχετικής αναφοράς σε Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986) του υποψήφιου δικαιούχου με θεώρηση γνησίου υπογραφής, σχετικά με ότι: ο δικαιούχος τηρεί τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.</u></p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Υπεύθυνη δήλωση δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ					
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2014-2020 (ΠΑΑ)					
ΜΕΤΡΟ 19.2 ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (ΤΑΠΤΟΚ)					
ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ CLLD/LEADER Ν. ΛΑΣΙΘΙΟΥ					
ΟΤΔ: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΛΑΣΙΘΙΟΥ Α.Α.Ε. ΟΤΑ					
α/α	Περιγραφή κριτηρίου επιλεξιμότητας	ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ			Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης
		ΝΑΙ	ΟΧΙ	Δ/Α	
1	Πληρούνται όλες οι γενικές και ειδικές προϋποθέσεις του ΚΑΝ. (ΕΕ) 651/2014 και του εφαρμοζόμενου άρθρου				Αίτηση στήριξης, συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης, πρόσκληση και συνημμένα δικαιολογητικά.
2	Πληρούνται όλες οι γενικές και ειδικές προϋποθέσεις του ΚΑΝ. (ΕΕ)1407/2013				Αίτηση στήριξης, συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης, συνημμένα δικαιολογητικά και Υπεύθυνη Δήλωση de minimis.
3	Πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 65 παρ. 6 του ΚΑΝ. (ΕΕ)1303/2013				Υπεύθυνη δήλωση δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.
4	Εμπρόθεσμη ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης και αποστολή του αποδεικτικού κατάθεσης και του επισυναπτόμενου υλικού στην ΟΤΔ στην προθεσμία που ορίζεται από την προκήρυξη.				Η εκτυπωμένη φόρμα ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης στήριξης από το ΠΣΚΕ, η ημερομηνία και ο αρ. πρωτ. κατάθεσης στην ΟΤΔ του φακέλου υποψηφιότητας.
5	Η πρόταση συνοδεύεται από μελέτη βιωσιμότητας σύμφωνα με το υπόδειγμα				Η Μελέτη Βιωσιμότητας σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 6 της πρόσκλησης
6	Η πρόταση συνοδεύεται από αναλυτικό προϋπολογισμό εργασιών σύμφωνα με τα οριζόμενα στο υπόδειγμα της αίτησης στήριξης.				Τα αναφερόμενα στο αντίστοιχο κριτήριο δικαιολογητικά τεκμηρίωσης
7	Αποδεικνύεται η κατοχή ή η χρήση του ακινήτου, στο οποίο προβλέπεται η υλοποίηση της πρότασης.				Τα αναφερόμενα στο αντίστοιχο κριτήριο δικαιολογητικά τεκμηρίωσης
8	Η πρόταση είναι σύμφωνη με την περιγραφή, τους όρους και περιορισμούς της προκηρυσσόμενης υποδράσης.				Αίτηση στήριξης, συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης, συνημμένα δικαιολογητικά.
9	Η πρόταση αφορά στην περιοχή εφαρμογής ή υλοποιείται εντός της περιοχής εφαρμογής της προκηρυσσόμενης υποδράσης του τοπικού προγράμματος.				Αίτηση στήριξης, τοπογραφικό διάγραμμα (αν απαιτείται), αποδεικτικά κατοχής - χρήσης του οικοπέδου ή κτιρίου.

α/α	Περιγραφή κριτηρίου επιλεξιμότητας	ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ			Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης
		ΝΑΙ	ΟΧΙ	Δ/Α	
10	Για πρόταση εκσυγχρονισμού (φυσικό αντικείμενο): α) δεν έχει υπάρξει προηγούμενη ενίσχυση του ίδιου φυσικού αντικείμενου από αναπτυξιακά προγράμματα, ή β) στην περίπτωση προηγούμενης ενίσχυσης για το ίδιο φυσικό αντικείμενο έχει παρέλθει κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης πενταετία από την απόφαση αποπληρωμής του.				Υπεύθυνη δήλωση δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.
11	Η πρόταση δεν έχει ενταχθεί / οριστικά υπαχθεί σε άλλο πρόγραμμα / καθεστώς της 5ης προγραμματικής περιόδου για το ίδιο φυσικό αντικείμενο.				Υπεύθυνη δήλωση δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.
12	Η πρόταση, εφόσον περιλαμβάνει υποδομές διανυκτέρευσης: πληρεί τους όρους και τις προϋποθέσεις της ΚΥΑ 2986/2-12-2016, όπως ισχύει κάθε φορά.				Αίτηση στήριξης, συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης, αρχιτεκτονικά σχέδια, αναλυτικές εμβαδομετρήσεις, σχετικές εγκρίσεις ή αδειοδοτήσεις (εφόσον υπάρχουν)
13	Η πρόταση (είτε εκσυγχρονισμού είτε ιδρύσεως) αφορά ολοκληρωμένο και λειτουργικό φυσικό αντικείμενο.				Αίτηση στήριξης, συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης, αναλυτικός προϋπολογισμός, αρχιτεκτονικά σχέδια κ.λπ.
14	Στην πρόταση δε δηλώνονται ψευδή και αναληθή στοιχεία.				Υπεύθυνη δήλωση δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.
15	Για υφιστάμενες επιχειρήσεις: να εξασφαλίζεται η νόμιμη λειτουργία τους κατά την αίτηση.				Άδεια λειτουργίας, σήμα ΕΟΤ (για καταλύματα).
16	Να μην συνιστούν προβληματική επιχείρηση κατά την χορήγηση της ενίσχυσης. Όταν χρησιμοποιείται ο Καν. (ΕΕ) 1407/2013 ή ο Καν. (ΕΕ) 1305/2013 το κριτήριο δεν λαμβάνεται υπόψη.				Αίτηση στήριξης και συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο σημείο Β, του Κεφαλαίου 1.7 του παρόντος Ενημερωτικού Οδηγού. Υπεύθυνη δήλωση δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.
17	Η μορφή του υποψήφιου είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στην ΥΑ 13214/2017, όπως ισχύει κάθε φορά, και στη σχετική πρόσκληση.				Τα αναφερόμενα στο αντίστοιχο κριτήριο δικαιολογητικά τεκμηρίωσης

α/α	Περιγραφή κριτηρίου επιλεξιμότητας	ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ			Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης
		ΝΑΙ	ΟΧΙ	Δ/Α	
18	Στον υποψήφιο μέχρι και το χρόνο υποβολής της πρότασης δεν έχουν επιβληθεί διοικητικές κυρώσεις για παραβίαση Κοινοτικών Κανονισμών ή Εθνικής Νομοθεσίας σε σχέση με την υλοποίηση έργων.				Υπεύθυνη δήλωση δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.
19	Στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι Δημόσιος Υπάλληλος ή εργαζόμενος σε ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ, διαθέτει σχετική άδεια από αρμόδιο Υπηρεσιακό Συμβούλιο ή δεν κωλύεται από διατάξεις του καταστατικού της ΝΠΔ. Το κριτήριο δεν εξετάζεται στην περίπτωση Συνεταιρισμών.				Υπεύθυνη δήλωση δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης. Άδειας για άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας από Υπηρεσιακό Συμβούλιο ή άλλο αρμόδιο όργανο του ΝΠΔΔ ή βεβαίωση του ΝΠΙΔ ότι δεν κωλύεται από διατάξεις του καταστατικού του.
20	Ο υποψήφιος έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του κατά την υποβολή της πρότασης. Στην περίπτωση προσωπικών εταιρειών, ο περιορισμός ισχύει για όλα τα μέλη τους. Ο περιορισμός δεν ισχύει για τις Ανώνυμες εταιρίες, τις Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης, ΙΚΕ και τους Συνεταιρισμούς.				Αντίγραφο ταυτότητας ή διαβατηρίου.
21	Για φυσικά πρόσωπα διασφαλίζεται ότι δεν υπάρχει θέμα πτώχευσης.				Υπεύθυνη δήλωση δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης. Βεβαίωση από αρμόδια Διοικητική ή Δικαστική αρχή κατά την ένταξη.
22	Για νομικά πρόσωπα διασφαλίζεται ότι δεν υπάρχει θέμα λύσης, εκκαθάρισης ή πτώχευσης.				Υπεύθυνη δήλωση δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης. Βεβαίωση από αρμόδια Διοικητική ή Δικαστική αρχή κατά την ένταξη
23	Δεν έχουν υποβληθεί περισσότερες από μία αιτήσεις στήριξης ανά ΑΦΜ ανά υποδράση στα πλαίσια της ίδιας πρόσκλησης ανά Τοπικό Πρόγραμμα για όλη την περίοδο 2014-2020.				Υπεύθυνη δήλωση δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.
24	Ο υποψήφιος δεν είναι (ή και δεν ήταν κατά την 1η δημοσίευση της πρόσκλησης), μέλος του Υπηρεσιακού Πυρήνα της ΟΤΔ, στέλεχος του φορέα που έχει συστήσει την ΟΤΔ, εκπρόσωπος φορέων στην Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος (ΕΔΠ) ή μέλος του Δ.Σ. του φορέα που έχει συστήσει την ΟΤΔ.				Υπεύθυνη δήλωση δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.
25	Ο υποψήφιος δεν αποτελεί εξωχώρια / υπεράκτια εταιρεία.				Υπεύθυνη δήλωση δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.

α/α	Περιγραφή κριτηρίου επιλεξιμότητας	ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ			Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης
		ΝΑΙ	ΟΧΙ	Δ/Α	
26	Ο υποψήφιος αποδεικνύει την ύπαρξη ιδίας συμμετοχής σύμφωνα με το χρηματοδοτικό σχήμα. Σε περίπτωση χρήσης του Άρθρου 14 του Καν (ΕΕ) 651/2014 έχει προσκομιστεί αποδεικτικό κατοχής ιδιωτικών κεφαλαίων που αντιστοιχούν τουλάχιστον στο 25% του προϋπολογισμού της Πράξης.				Τα αναφερόμενα στο αντίστοιχο κριτήριο δικαιολογητικά τεκμηρίωσης
27	Στον δικαιούχο δεν έχουν επιβληθεί πρόστιμα τα οποία έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για: Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι) ή Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι).				Υπεύθυνη δήλωση δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.
28	Δεν εκκρεμεί για τον δικαιούχο εντολή ανάκτησης εκδοθείσα βάσει προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής ή του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ).				Υπεύθυνη δήλωση δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης, Φορολογική ενημερότητα ή βεβαίωση οφειλών (σε περίπτωση χρήσης του Καν. ΕΕ 651/2014).
29	Άδεια περιβαλλοντικών επιπτώσεων				Άδεια περιβαλλοντικών επιπτώσεων (εφόσον υπάρχει) ή Υπεύθυνη δήλωση δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.
30	Εμπρόθεσμη υποβολή συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων				Η εκτυπωμένη φόρμα υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων στο ΠΣΚΕ. Η ημερομηνία και ο αρ. πρωτ. κατάθεσης στην ΟΤΔ του συνόλου των συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων.
31	Υπάρχουν ή πρόκειται να δημιουργηθούν υποδομές διευκόλυνσης πρόσβασης των ΑΜΕΑ				Τα αναφερόμενα στο αντίστοιχο κριτήριο δικαιολογητικά τεκμηρίωσης
32	Το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της πράξης εμπίπτει στην οριζόμενη στην πρόσκληση περίοδο επιλεξιμότητας και η πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου αυτής.				Η Αίτηση στήριξης, τα συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης, το προτεινόμενο αναλυτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και τα στοιχεία ετοιμότητας υλοποίησης.
33	Ο δικαιούχος τηρεί τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου				Υπεύθυνη δήλωση δικαιούχου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7 της πρόσκλησης.

1.5. Κριτήρια Επιλογής - Βαθμολόγησης Πράξεων - Οδηγίες για την εξέταση τους

Τα κριτήρια επιλογής, η μοριοδότηση (κλίμακα 0-100) και η βαρύτητα (%) τους ανά υποδράση αναφέρονται στη περιγραφή της αντίστοιχης υποδράσης στο εγκεκριμένο αναμορφωμένο τοπικό πρόγραμμα CLLD/LEADER Ν. Λασιθίου (**Παράρτημα 18 της πρόσκλησης**) και στον επόμενο πίνακα.

Α/Α	Κριτήρια επιλογής	Εξειδίκευση κριτηρίων επιλογής	Μοριο- δότηση (κλίμακα 0-100)	Βαρύτητα (%)							
				Δράση 19.2.2.2	Δράση 19.2.2.3	Δράση 19.2.2.4	Δράση 19.2.2.5	Δράση 19.2.3.1	Δράση 19.2.3.3	Δράση 19.2.3.4	Δράση 19.2.3.5
1	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	100	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	50								
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	0								
2	Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	Συσχέτιση με το σύνολο των στόχων που αφορούν στην υποδράση	100	10%	10%	10%	10%	8%	8%	10%	10%
		Συσχέτιση με το 70% των στόχων που αφορούν στην υποδράση	70								
		Συσχέτιση με το 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση	30								
		Συσχέτιση με ποσοστό μικρότερο του 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση	0								
3	Προτεραιότητες υποδράσης	Το έργο εντάσσεται στις προτεραιότητες της υποδράσης	100		5%	10%	10%		5%	10%	8%
		Το έργο δεν εντάσσεται στις προτεραιότητες της υποδράσης	0								

Α/Α	Κριτήρια επιλογής	Εξειδίκευση κριτηρίων επιλογής	Μοριο- δότηση (κλίμακα 0-100)	Βαρύτητα (%)							
				Δράση 19.2.2.2	Δράση 19.2.2.3	Δράση 19.2.2.4	Δράση 19.2.2.5	Δράση 19.2.3.1	Δράση 19.2.3.3	Δράση 19.2.3.4	Δράση 19.2.3.5
4	Προώθηση νεανικής επιχειρηματικότητας	Ο δικαιούχος της επένδυσης είναι νέος ≤ 35 ετών (φυσικό πρόσωπο) ή εταιρεία οι μέτοχοι της οποίας είναι στο σύνολο τους νέοι ≤ 35 ετών	100								
		Ο δικαιούχος είναι νομικό πρόσωπο και το μετοχικό/εταιρικό του κεφάλαιο το κατέχουν σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο 50% νέοι ≤ 35 ετών	50					3%	3%	3%	3%
		Τίποτα από παραπάνω	0								
5	Τίτλοι Σπουδών σχετικοί με τη φύση της πρότασης.	Τίτλος σπουδών ΑΕΙ / ΤΕΙ	100								
		Πτυχίο ΙΕΚ ή ΕΠΑΣ σχετικό με τη φύση της πρότασης ή επαγγελματική κατάρτιση τουλάχιστον 200 ωρών σχετική με το αντικείμενο της πρότασης	50	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%
		Καμία εκ των παραπάνω εκπαίδευση	0								
6	Επαγγελματική εμπειρία (Προηγούμενη αποδεδειγμένη απασχόληση σε αντικείμενο σχετικό με τη φύση της πρότασης)	(κάθε έτος επαγγελματικής εμπειρίας βαθμολογείται με 20 μονάδες - μέγιστο τα 5 έτη)		5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%
7	Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	Ποσοστό Ιδίων Κεφαλαίων επί της ιδιωτικής συμμετοχής *100%		10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%
8	Παραγωγή προϊόντων ποιότητας βάσει προτύπου.	Παραγωγή σε ποσοστό $>30\%$	100	10%				10%			
		$10\% < \text{Παραγωγή σε ποσοστό} < 30\%$	60								
		Παραγωγή σε ποσοστό $< 10\%$	30								
		Τίποτα από τα παραπάνω	0								

Α/Α	Κριτήρια επιλογής	Εξειδίκευση κριτηρίων επιλογής	Μοριο- δότηση (κλίμακα 0-100)	Βαρύτητα (%)							
				Δράση 19.2.2.2	Δράση 19.2.2.3	Δράση 19.2.2.4	Δράση 19.2.2.5	Δράση 19.2.3.1	Δράση 19.2.3.3	Δράση 19.2.3.4	Δράση 19.2.3.5
9	Επεξεργασία πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους βάσει προτύπων	Πρώτη ύλη σε ποσοστό >30%	100	10%				10%			
		10% < πρώτη ύλη σε ποσοστό <30%	60								
		Πρώτη ύλη σε ποσοστό <10%	30								
		Τίποτα από τα παραπάνω	0								
10	Ποσοστό δαπανών σχετικών με την εξοικονόμηση ενέργειας	Ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο με 20%	100	2%		2%		2%		2%	
		10% ≤ Ποσοστό < 20%	60								
		5% ≤ Ποσοστό < 10%	30								
		Ποσοστό < 5%	0								
11	Εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. ISO 14.000, EMAS)	Ναι	100	2%		2%		2%		2%	
		Όχι	0								
12	Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση - εγκατάσταση - εφαρμογή συστήματος εξοικονόμησης ύδατος	Ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο με 20%	100	2%		2%		2%		2%	
		10% ≤ Ποσοστό < 20%	60								
		5% ≤ Ποσοστό < 10%	30								
		Ποσοστό < 5%	0								
13	Προστασία περιβάλλοντος	Ποσοστό δαπανών σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος μεγαλύτερο ή ίσο του 5%	100		6%		6%		6%		6%
		Ποσοστό δαπανών σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος μικρότερο του 5%	0								

Α/Α	Κριτήρια επιλογής	Εξειδίκευση κριτηρίων επιλογής	Μοριο- δότηση (κλίμακα 0-100)	Βαρύτητα (%)							
				Δράση 19.2.2.2	Δράση 19.2.2.3	Δράση 19.2.2.4	Δράση 19.2.2.5	Δράση 19.2.3.1	Δράση 19.2.3.3	Δράση 19.2.3.4	Δράση 19.2.3.5
14	Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (μονάδες μεταποίησης και βιοτεχνικές μονάδες)	Το προϊόν χαρακτηρίζεται ως καινοτόμο στην παραγωγική διαδικασία	100	10%		20%		10%		17%	
		Η παραγωγική διαδικασία στο σύνολό της χαρακτηρίζεται ως νέα ή προηγμένη, ή αφορά σε χρήση συστημάτων αυτοματισμού-ελέγχου-καταγραφής δεδομένων στην παραγωγική διαδικασία	75								
		Η συσκευασία και η παρουσίαση των προϊόντων είναι νέα ή προηγμένη ή γίνεται εισαγωγή μιας σημαντικά βελτιωμένης διαδικασίας παραγωγής για τη συγκεκριμένη επιχείρηση, το αποτέλεσμα της οποίας είναι σημαντικό σε σχέση με τον όγκο παραγωγής της, την ποιότητα των προϊόντων ή το κόστος παραγωγής της	50								
		Δεν υπάρχει καμία καινοτομία	0								
15	Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (τουρισμός / υπηρεσίες)	Οργανωτική καινοτομία / καινοτομία στο προϊόν ή στην διαχείριση και λειτουργία	100		10%		10%		10%		10%
		Δεν υπάρχει καμία καινοτομία	0								
16	Συμβατότητα με την τοπική αρχιτεκτονική	Διατηρητέο ή παραδοσιακό κτίριο	100		5%				5%		
		Παραδοσιακός οικισμός	50								
		Τίποτα από τα παραπάνω	0								

Α/Α	Κριτήρια επιλογής	Εξειδίκευση κριτηρίων επιλογής	Μοριο- δότηση (κλίμακα 0-100)	Βαρύτητα (%)							
				Δράση 19.2.2.2	Δράση 19.2.2.3	Δράση 19.2.2.4	Δράση 19.2.2.5	Δράση 19.2.3.1	Δράση 19.2.3.3	Δράση 19.2.3.4	Δράση 19.2.3.5
17	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων/αδειών	100	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%
		Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων/αδειών	60								
		Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις/εγκρίσεις/άδειες.	30								
		Τίποτα από τα παραπάνω	0								
18	Εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης και ποιοτικών σημάτων	Εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης και ποιοτικών σημάτων / προτύπων	100		5%				5%		
		Καμία εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης και ποιοτικών σημάτων / προτύπων	0								
19	Ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνα με το είδος και το μέγεθος του έργου	50	4%	4%	4%	4%	3%	3%	4%	3%
		Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου	50								
		Τίποτα από τα παραπάνω	0								
20	Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους	$100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 5$	100	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%
		$5 < 100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 10$	60								
		$10 < 100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 30$	30								
		$100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} > 30$	0								

Α/Α	Κριτήρια επιλογής	Εξειδίκευση κριτηρίων επιλογής	Μοριο- δότηση (κλίμακα 0-100)	Βαρύτητα (%)							
				Δράση 19.2.2.2	Δράση 19.2.2.3	Δράση 19.2.2.4	Δράση 19.2.2.5	Δράση 19.2.3.1	Δράση 19.2.3.3	Δράση 19.2.3.4	Δράση 19.2.3.5
21	Παροχή συμπληρωματικών υπηρεσιών / προϊόντων	Δυνατότητα παροχής συμπληρωματικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων σε σχέση με την κύρια δραστηριότητα (π.χ. κατάλυμα και παροχή δραστηριοτήτων εναλλακτικού τουρισμού)	100		5%				5%		
		Χωρίς παροχή συμπληρωματικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων	0								
22	Αναγκαιότητα της πράξης	Δεν υπάρχει παρόμοια υπηρεσία / υποδομή στην Τοπική / Δημοτική Ενότητα	100				10%				10%
		Υπάρχει παρόμοια υπηρεσία / υποδομή στην Τοπική / Δημοτική Ενότητα	0								
23	Συσχέτιση της πρότασης με Έξυπνη Εξειδίκευση (RIS)	Ναι	100	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%
		Όχι	0								
ΣΥΝΟΛΟ				100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Ο τρόπος βαθμολόγησης των προτάσεων γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα πρόσκληση, εφαρμόζοντας τα κριτήρια επιλογής πράξεων που περιγράφονται στον παραπάνω πίνακα.

Η τιμή βάσης (ελάχιστη συνολική βαθμολογία) είναι 30 βαθμοί.

Για τη βαθμολόγηση του κάθε κριτηρίου επιλογής εξετάζονται τα παρακάτω:

A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
1	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης.
<p>Εξετάζεται η σαφήνεια και η πληρότητα της πρότασης ως προς:</p> <p>α) την αναλυτική περιγραφή του φυσικού αντικείμενου (τεχνικά, λειτουργικά και λοιπά χαρακτηριστικά, μεθοδολογία υλοποίησης, σκοπιμότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα, παραδοτέα κ.λπ).</p> <p>β) την αναλυτική περιγραφή του οικονομικού αντικείμενου (πληρότητα και σκοπιμότητα του προϋπολογισμού για την υλοποίηση του έργου, τεκμηρίωση του εύλογου κόστους κ.λπ).</p> <p>γ) τη πληρότητα των απαιτούμενων δικαιολογητικών που τεκμηριώνουν τα αναγραφόμενα στην αίτηση στήριξης και στα συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης και τα κριτήρια επιλογής.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Αίτηση στήριξης και συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης. - Αναλυτικός προϋπολογισμός. - Συνημμένα δικαιολογητικά. 	
2	Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης).
<p>Εξετάζεται η συσχέτιση των στόχων της πράξης και το ποσοστό εξυπηρέτησης των ειδικών και στρατηγικών στόχων του τοπικού προγράμματος, όπως αναφέρονται στα Κεφάλαια 1.2 και 1.3 του παρόντος Ενημερωτικού Οδηγού καθώς και στο αναμορφωμένο Τοπικό Πρόγραμμα CLLD/LEADER Λασιθίου (Παράρτημα 18 της πρόσκλησης).</p> <p>Η συσχέτιση με τους στόχους του τοπικού προγράμματος θα υπολογίζεται ποσοστιαία και θα βαθμολογείται ανάλογα.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Αίτηση στήριξης και συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης. - Συνημμένα δικαιολογητικά. 	
3	Προτεραιότητες υποδράσης.
<p>Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη εντάσσεται στις προτεραιότητες της υποδράσης, όπως αυτές περιγράφονται όπως αναφέρονται στο Κεφάλαιο 1.2 του παρόντος Ενημερωτικού Οδηγού καθώς και στο αναμορφωμένο Τοπικό Πρόγραμμα CLLD/LEADER Λασιθίου (Παράρτημα 18 της πρόσκλησης).</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Αίτηση στήριξης και συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης. - Συνημμένα δικαιολογητικά. 	
4	Πρωώθηση νεανικής επιχειρηματικότητας.
<p>Εξετάζεται η ηλικία του δικαιούχου, ως εξής:</p> <p>Στην περίπτωση φυσικών προσώπων κατά την ημερομηνία της δημοσίευσης της παρούσας πρόσκλησης δεν θα πρέπει να έχουν υπερβεί το 35^ο έτος της ηλικίας τους.</p> <p>Στην περίπτωση νομικών προσώπων θα πρέπει στο κεφάλαιο τους να συμμετέχουν νέοι/ες (μέχρι 35 ετών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο) με ποσοστό τουλάχιστον 75% και η διαχείρισή τους ασκείται αποκλειστικά από τους νέους/ες.</p>	

<p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Αντίγραφο ταυτότητας ή διαβατηρίου (για όλους τους μετόχους/εταίρους, σε περίπτωση εταιρειών που είναι κάτω των 35 ετών). - Σε περίπτωση νομικού προσώπου, πρακτικό αρμοδίου οργάνου ή καταστατικό, όπου αναφέρεται το πρόσωπο που ασκεί τη διαχείριση της εταιρείας. - Σε περίπτωση νομικού προσώπου βεβαίωση νόμιμου εκπροσώπου ή άλλο στοιχείο για τη μετοχική σύνθεση της εταιρείας (εταίροι / μέτοχοι και ποσοστά). 	
5	<p>Τίτλοι Σπουδών σχετικοί με τη φύση της πρότασης.</p> <p>Εξετάζεται η ύπαρξη τίτλου σπουδών ΑΕΙ/ΤΕΙ ή/και ΙΕΚ ή ΕΠΑΣ σχετικού με τη φύση της πρότασης. Στην περίπτωση εταιρειών εξετάζεται η ύπαρξη τίτλου σπουδών ενός ατόμου μεταξύ του διαχειριστή ή του Προέδρου ή του Διευθύνοντα Συμβούλου ή ενός εκ των εταίρων που συμμετέχει στην εταιρεία με ποσοστό τουλάχιστον 20%.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Αντίγραφο τίτλου σπουδών ΑΕΙ/ΤΕΙ ή/και ΙΕΚ ή ΕΠΑΣ σχετικού με τη φύση της πρότασης. - Βεβαίωση επαγγελματικής κατάρτισης τουλάχιστον 200 ωρών σχετική με το αντικείμενο της πρότασης.
6	<p>Επαγγελματική εμπειρία (Προηγούμενη αποδεδειγμένη απασχόληση σε αντικείμενο σχετικό με τη φύση της πρότασης).</p> <p>Εξετάζεται η προηγούμενη αποδεδειγμένη απασχόληση του δικαιούχου σε αντικείμενο σχετικό με τη φύση της πρότασης. Στην περίπτωση εταιρειών εξετάζεται η επαγγελματική εμπειρία ενός ατόμου μεταξύ του διαχειριστή ή του Προέδρου ή του Διευθύνοντα Συμβούλου ή ενός εκ των εταίρων που συμμετέχει στην εταιρεία με ποσοστό τουλάχιστον 20%.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Βεβαίωσης Έναρξης Επαγγέλματος της ΑΑΔΕ, στην οποία θα αναγράφονται και οι σχετικοί ΚΑΔ ή/και - Βεβαίωση επαγγελματικής εμπειρίας του εργοδότη, όπου θα αναγράφεται η περίοδος και το αντικείμενο απασχόλησης ή - Οποιοδήποτε άλλο έγγραφο αποδεικνύει τη διάρκεια απασχόλησης και την εμπειρία του ατόμου.
7	<p>Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.</p> <p>Εξετάζεται ο βαθμός κάλυψης της ίδιας συμμετοχής, με βάση τα διαθέσιμα ίδια κεφάλαια του δικαιούχου (τραπεζικές καταθέσεις κ.λπ) και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 1.3.2 της πρόσκλησης. Το κριτήριο βαθμολογείται ανάλογα με το ποσοστό Ιδίων Κεφαλαίων επί της συνολικής ιδιωτικής συμμετοχής.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <p><u>Για τις ατομικές επιχειρήσεις:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Υπεύθυνη Δήλωση δικαιούχου για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής (η προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης βαθμολογείται με μηδέν (0) ή - Σχετικό τραπεζικό έγγραφο για τους διαθέσιμους ίδιους πόρους του υποψήφιου δικαιούχου με δέσμευση (υπεύθυνη δήλωση) του δικαιούχου ότι το ποσό θα διατεθεί για τη κάλυψη της ίδιας συμμετοχής ή/και - Βεβαιώσεις κατοχής κινητών αξιών (ομολόγων, μετοχών εισηγμένων εταιρειών, μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων) στις οποίες αποτιμάται η τρέχουσα αξία τους της τελευταίας ημέρας του προηγούμενου μήνα πριν την ημερομηνία της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης ή/και <p><u>Για τα υφιστάμενα νομικά πρόσωπα:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Υπεύθυνη Δήλωση δικαιούχου για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής (η προσκόμιση Υπεύθυνης

Δήλωσης βαθμολογείται με μηδέν (0) ή

- Σχετικό τραπεζικό έγγραφο για τους διαθέσιμους ίδιους πόρους του νομικού προσώπου με βεβαίωση του νόμιμου εκπροσώπου, ότι το ποσό προορίζεται για τη κάλυψη της ίδιας συμμετοχής ή/και
- Βεβαιώσεις τραπεζικών λογαριασμών των εταίρων/μετόχων με παράλληλη δέσμευση τους (υπεύθυνη δήλωση) ότι τα ποσά θα διατεθούν για την αύξηση μετοχικού/εταιρικού κεφαλαίου για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής ή/και
- Βεβαιώσεις κατοχής κινητών αξιών (ομολόγων, μετοχών εισηγμένων εταιρειών, μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων) στις οποίες αποτιμάται η τρέχουσα αξία τους της τελευταίας ημέρας του προηγούμενου μήνα πριν την ημερομηνία της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης ή/και

Για τα υπό ίδρυση νομικά πρόσωπα:

- Τραπεζικοί λογαριασμοί των εταίρων/μετόχων, με παράλληλη δέσμευση τους (υπεύθυνη δήλωση) ότι τα ποσά θα διατεθούν στο κεφάλαιο της εταιρείας για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής ή/και
- Βεβαιώσεις κατοχής κινητών αξιών (ομολόγων, μετοχών εισηγμένων εταιρειών, μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων) στις οποίες αποτιμάται η τρέχουσα αξία τους της τελευταίας ημέρας του προηγούμενου μήνα πριν την ημερομηνία της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης ή/και

Οι τραπεζικές βεβαιώσεις στις οποίες αναφέρονται τα διαθέσιμα υπόλοιπα των λογαριασμών των εταίρων/μετόχων της επιχείρησης θα πρέπει να έχουν εκδοθεί έως την προηγούμενη μέρα πριν την ημερομηνία της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και όχι προγενέστερη της τελευταίας ημέρας του προηγούμενου μήνα πριν την ημερομηνία της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.

Η ημερομηνία διαθέσιμων υπολοίπων θα πρέπει να είναι η ίδια για όλες τις τραπεζικές βεβαιώσεις και για όλους τους εταίρους/μετόχους.

8 Παραγωγή προϊόντων ποιότητας βάσει προτύπου.

Εξετάζεται η περιγραφή των αντίστοιχων πεδίων της αίτησης στήριξης και των συμπληρωματικών στοιχείων αίτησης στήριξης, όπου περιγράφεται η παραγωγή βιολογικών προϊόντων ή ζωικών προϊόντων προερχόμενων από ειδικές εκτροφές ή προϊόντων που παράγονται με σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης κ.λπ., καθώς και το ποσοστό τους επί των συνολικών παραγόμενων προϊόντων.

Απαιτούμενα δικαιολογητικά:

- Αίτηση στήριξης και συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης (περιγραφή αντίστοιχων πεδίων).
- Βεβαίωση αρμόδιου Διοικητικού Φορέα, Φορέα Πιστοποίησης.
- Συμβάσεις μεταξύ παραγωγών και υποψήφιου δικαιούχου.
- Λοιπά στοιχεία που τεκμηριώνουν το κριτήριο.

9 Επεξεργασία πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους βάσει προτύπων.

Εξετάζεται η περιγραφή των αντίστοιχων πεδίων της αίτησης στήριξης και των συμπληρωματικών στοιχείων αίτησης στήριξης, όπου περιγράφεται η επεξεργασία πρώτων υλών που παράγονται με μεθόδους βάσει προτύπων (βιολογικά προϊόντα ή ζωικά προϊόντα προερχόμενα από ειδικές εκτροφές ή προϊόντα που παράγονται με σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης κ.λπ.), καθώς και το ποσοστό τους επί του συνόλου των πρώτων υλών που επεξεργάζονται.

Απαιτούμενα δικαιολογητικά:

- Αίτηση στήριξης και συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης (περιγραφή αντίστοιχων πεδίων).
- Βεβαίωση αρμόδιου Διοικητικού Φορέα, Φορέα Πιστοποίησης.
- Συμβάσεις μεταξύ παραγωγών και υποψήφιου δικαιούχου.
- Λοιπά στοιχεία που τεκμηριώνουν το κριτήριο.

10 Ποσοστό δαπανών σχετικών με την εξοικονόμηση ενέργειας.

Εξετάζεται η περιγραφή των αντίστοιχων πεδίων της αίτησης στήριξης και των συμπληρωματικών

	<p>στοιχείων αίτησης στήριξης καθώς και οι τεχνικές προδιαγραφές των προτεινόμενων δαπανών.</p> <p>Βαθμολογείται το ποσοστό δαπανών σχετικών με την εξοικονόμηση ενέργειας, στο σύνολο του εγκεκριμένου προϋπολογισμού.</p> <p>Για τη βαθμολόγηση των πράξεων ως προς τη συμβολή τους στο περιβάλλον δεν λαμβάνονται υπόψη ενέργειες που είναι υποχρεωτικές από την κείμενη νομοθεσία για τη κατασκευή και λειτουργία του συγκεκριμένου έργου.</p> <p>Σε περίπτωση χρήσης του αρ. 14 του Καν. (ΕΕ) 651/2014 δεν είναι επιλέξιμες οι ενισχύσεις για παραγωγή ενέργειας και επομένως ο εξοπλισμός παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Αίτηση στήριξης και συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης (περιγραφή αντίστοιχων πεδίων). - Οι τεχνικές προδιαγραφές των προτεινόμενων δαπανών (σύμφωνα με τα αντίστοιχα προτιμολόγια/προσφορές). - Οι αντίστοιχες δαπάνες που αναφέρονται στον αναλυτικό προϋπολογισμό.
11	<p>Εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. ISO 14.000, EMAS).</p>
	<p>Εξετάζεται αν ο δικαιούχος εφαρμόζει ή προτίθεται να εφαρμόσει συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. ISO 14.000, EMAS).</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Αίτηση στήριξης και συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης (περιγραφή αντίστοιχων πεδίων). - Οι αντίστοιχες δαπάνες που αναφέρονται στον αναλυτικό προϋπολογισμό. - Αντίγραφα πιστοποιητικών συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης.
12	<p>Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση - εγκατάσταση - εφαρμογή συστήματος εξοικονόμησης ύδατος.</p>
	<p>Εξετάζεται η περιγραφή των αντίστοιχων πεδίων της αίτησης στήριξης και των συμπληρωματικών στοιχείων αίτησης στήριξης καθώς και οι τεχνικές προδιαγραφές των προτεινόμενων δαπανών.</p> <p>Βαθμολογείται το ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση - εγκατάσταση - εφαρμογή συστήματος εξοικονόμησης ύδατος, στο σύνολο του εγκεκριμένου προϋπολογισμού.</p> <p>Για τη βαθμολόγηση των πράξεων ως προς τη συμβολή τους στο περιβάλλον δεν λαμβάνονται υπόψη ενέργειες που είναι υποχρεωτικές από την κείμενη νομοθεσία για τη κατασκευή και λειτουργία του συγκεκριμένου έργου.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Αίτηση στήριξης και συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης (περιγραφή αντίστοιχων πεδίων). - Οι τεχνικές προδιαγραφές των προτεινόμενων δαπανών (σύμφωνα με τα αντίστοιχα προτιμολόγια/προσφορές). - Οι αντίστοιχες δαπάνες που αναφέρονται στον αναλυτικό προϋπολογισμό.
13	<p>Προστασία περιβάλλοντος.</p>
	<p>Εξετάζεται το ποσοστό των προβλεπόμενων στην πράξη δαπανών, σχετικών με την προστασία περιβάλλοντος και τη συμβολή στον μετριασμό και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, όπως χρήση ΑΠΕ, χρήση φιλοπεριβαλλοντικών υλικών στην κατασκευή του έργου κ.λπ.</p> <p>Βαθμολογείται το ποσοστό των δαπανών σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος σε σχέση με το συνολικό εγκεκριμένο προϋπολογισμό.</p> <p>Για τη βαθμολόγηση των πράξεων ως προς τη συμβολή τους στο περιβάλλον δεν λαμβάνονται υπόψη ενέργειες που είναι υποχρεωτικές από την κείμενη νομοθεσία για τη κατασκευή και λειτουργία του συγκεκριμένου έργου.</p> <p>Σε περίπτωση χρήσης του αρ. 14 του Καν. (ΕΕ) 651/2014 δεν είναι επιλέξιμες οι ενισχύσεις για παραγωγή ενέργειας και επομένως ο εξοπλισμός παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές</p>

ενέργειας. <u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - Αίτηση στήριξης και συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης (περιγραφή αντίστοιχων πεδίων). - Οι τεχνικές προδιαγραφές των προτεινόμενων δαπανών (σύμφωνα με τα αντίστοιχα προτιμολόγια/προσφορές). - Οι αντίστοιχες δαπάνες που αναφέρονται στον αναλυτικό προϋπολογισμό. 	
14	Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (μονάδες μεταποίησης και βιοτεχνικές μονάδες).
<p>Εξετάζεται εάν η πρόταση πληροί τους όρους που περιγράφονται στον ακόλουθο Ορισμό της Καινοτομίας:</p> <p>«Η Καινοτομία ορίζεται ως «η εφαρμοσμένη χρήση της γνώσης με σκοπό την παραγωγή ή/και παροχή νέων ή ουσιαστικά βελτιωμένων προϊόντων, διαδικασιών ή/και υπηρεσιών που βρίσκουν άμεσης παραγωγικής, χρηστικής ή/και εμπορικής εφαρμογής». Εναλλακτικά μπορεί να ορισθεί ότι η καινοτομία συνίσταται στην παραγωγή, την αφομοίωση και την εκμετάλλευση με επιτυχία των νέων επιτευγμάτων ή ιδεών στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα.</p> <p>Μια Καινοτόμα Δράση μπορεί να είναι ριζοσπαστική, ή σταδιακή (ανάλογα με τις αλλαγές σε υφιστάμενες λειτουργίες μιας επιχείρησης) και μπορεί να αναφέρεται σε ένα νέο προϊόν ή μια νέα υπηρεσία, στους τρόπους παραγωγής τους ή στην τεχνολογία που χρησιμοποιείται, όπως και στην διοικητική δομή ενός οργανισμού (εσωτερικά ή εξωτερικά σε σχέση με τους πελάτες ή καταναλωτές).</p> <p>Καινοτομία προϊόντων και διαδικασιών</p> <p><u>Ως τεχνολογική καινοτομία ορίζεται:</u></p> <p>α. Η εισαγωγή στην αγορά ενός νέου ή σημαντικά βελτιωμένου σε σχέση με τα βασικά του χαρακτηριστικά, τις τεχνικές προδιαγραφές, το ενσωματωμένο λογισμικό ή άλλα μη υλικά συστατικά, προστιθέμενες χρήσεις ή τη φιλικότητα προς τον χρήστη, προϊόντος (υλικού αγαθού ή υπηρεσίας), ή,</p> <p>β. Η εισαγωγή στην επιχείρηση μίας νέας ή σημαντικά βελτιωμένης διαδικασίας παραγωγής, μεθόδου παροχής και διανομής ή διαδικασίας υποστήριξης για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Το αποτέλεσμα (της διαδικασίας) θα πρέπει να είναι σημαντικό σε σχέση με τον όγκο της παραγωγής, την ποιότητα των προϊόντων ή το κόστος παραγωγής και διανομής. Καθαρά οργανωτικές ή διοικητικές μεταβολές δεν περιλαμβάνονται στην τεχνολογική καινοτομία.</p> <p>Επιπρόσθετα, η τεχνολογική καινοτομία πρέπει να βασίζεται στα αποτελέσματα νέων τεχνολογικών εξελίξεων, νέων συνδυασμών υπαρχουσών τεχνολογιών ή στη χρησιμοποίηση άλλου είδους γνώσεων που αποκτήθηκαν από την επιχείρηση. Οι μεταβολές καθαρά αισθητικής φύσεως δεν περιλαμβάνονται.</p> <p>Μη τεχνολογική καινοτομία προϊόντων και διαδικασιών</p> <p>Οργανωτική μη τεχνολογική καινοτομία είναι η εφαρμογή νέων μεθόδων ή μεταβολών των μεθόδων, όσον αφορά τη δομή ή τη διοίκηση της επιχείρησης, που αποσκοπούν στη βελτίωση της χρήσης των γνώσεων στην επιχείρηση, της ποιότητας των αγαθών και των υπηρεσιών ή της αποτελεσματικότητας των ροών εργασίας.</p> <p>Μη τεχνολογική καινοτομία εμπορίας είναι η εφαρμογή νέων ή βελτιωμένων σχεδίων ή μεθόδων πώλησης που αποσκοπούν στην αύξηση της ελκυστικότητας των αγαθών και των υπηρεσιών ή στην είσοδο σε νέες αγορές.</p> <p>Α) Παραδείγματα του τι μπορεί να αφορά η τεχνολογική καινοτομία.</p> <p>Ο κατάλογος είναι ενδεικτικός και δεν εξαντλεί όλες τις περιπτώσεις.</p> <p><u>α. Βιομηχανία / Παραγωγή</u></p> <p>Καινοτομία προϊόντος / διαδικασίας</p> <ul style="list-style-type: none"> • Νέες μέθοδοι στην παρασκευή τελικών και άλλων προϊόντων / υπηρεσιών με νέες πρώτες ύλες • Χρήση νέων φιλικών προς το περιβάλλον υλικών <p>Προϊόντα βιοτεχνολογίας</p>	

- Νέες ενεργειακές τεχνολογίες στον πρωτογενή τομέα
- Φάρμακα βιολογικής βάσης
- Νέες διαγνωστικές μέθοδοι στην ιατρική ή στην παραγωγή
- Τεχνολογίες αισθητήρων
- Προϊόντα για την παροχή προστασίας του χρήστη ή περιβάλλοντος
- Συστήματα ολικής διαχείρισης απορριμμάτων ή αποβλήτων
- Αξιοποίηση απορριμμάτων / αποβλήτων.
- Μείωση ενεργειακής κατανάλωσης ανά μονάδα προϊόντος / υπηρεσίας
- Ενσωμάτωση «πράσινων» τεχνολογιών στην παραγωγική / παροχή υπηρεσιών
- Μέθοδος μέτρησης και ελέγχου διαδικασιών ή/και ποιότητας των προϊόντων με αισθητήρες
- Συστήματα που μετρούν και ελέγχουν τα αποθέματα των προϊόντων
- Εισαγωγή μεθόδων που στηρίζονται σε ψηφιακές τεχνολογίες για την ανάπτυξη της παραγωγής (π.χ. αυτοματοποιημένη γραμμή παραγωγής)
- Εισαγωγή προγραμμάτων προσομοίωσης για τον έλεγχο και τη βελτιστοποίηση των τελικών ή και των ενδιάμεσων μεθόδων της παραγωγής και των προϊόντων

β. Εμπόριο - Χονδρικό Εμπόριο

Καινοτομία «προϊόντος» ή διαδικασίας

- Εισαγωγή οικολογικών προϊόντων στη σειρά των αγαθών
- Νέα είδη υπηρεσιών πιστοποίησης
- Εισαγωγή επιπρόσθετων υπηρεσιών: συνδυασμένες υπηρεσίες (π.χ. τεχνικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες, εξέταση και πιστοποίηση υπηρεσιών)
- Πώληση απευθείας στον πελάτη - Ηλεκτρονική ανταλλαγή προϊόντων
- Μείωση ενεργειακού «αποτυπώματος» παραγωγικών διαδικασιών
- Μέθοδοι εντοπισμού και ελέγχου των φορτίων
- Ψηφιακός χειρισμός προϊόντων
- Εισαγωγή καναλιών άμεσης επανατροφοδότησης μεταξύ πελάτη-παραγωγού
- Ηλεκτρονικοί κατάλογοι (π.χ. σε οπτικούς δίσκους)
- Κέντρα εξυπηρέτησης πελατών για συντονισμό όλων των απαιτήσεων των πελατών

γ. Άλλες περιπτώσεις καινοτομίας

- Ανάπτυξη εφαρμογών λογισμικού για καινοτόμες εφαρμογές (π.χ. αγροτικό τομέα)
- Ανάπτυξη ευέλικτου και φιλικού προς το χρήστη λογισμικού
- Υπηρεσίες βιομηχανικού σχεδιασμού πρωτότυπου προϊόντος / διεργασίας / παροχής υπηρεσίας.
- Ανάπτυξη και παροχή υπηρεσιών εξομοίωσης και μοντελοποίησης.
- Εξ' αποστάσεως συντήρηση λογισμικού και παροχή συμβουλών
- Παροχή νέων εφαρμογών και προγραμμάτων πολυμέσων
- Εφαρμογές εκπαίδευσης εξ αποστάσεως
- Εφαρμογή θερμογραφικών και μεθόδων / τεχνικών μη – καταστροφικών ελέγχων στην αποτίμηση τεχνικών συστημάτων.
- Εφαρμογές τηλεματικής και ψηφιακών συστημάτων μετάδοσης.
- Εφαρμογές τηλε-ιατρικής

Β) Παραδείγματα του τι μπορεί να είναι μη τεχνολογική καινοτομία

Είναι σημαντικό να γίνει διάκριση μεταξύ της τεχνολογικής καινοτομίας προϊόντων και διαδικασιών και της μη τεχνολογικής καινοτομίας (οργάνωσης και εμπορίας). Για παράδειγμα:

- Τα πιστοποιητικά ISO ή η εισαγωγή συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου ποιότητας είναι

τεχνολογική καινοτομία μόνο όταν συνδέονται άμεσα με την εισαγωγή νέων ή σημαντικά βελτιωμένων διαδικασιών.

- Η δημιουργία μίας απλής ιστοσελίδας με πληροφορίες, χωρίς on-line νέες και πρωτότυπες υπηρεσίες δεν αποτελεί καινοτομία. Αν υπάρχουν οι πρωτότυπες υπηρεσίες τότε αποτελεί παράδειγμα μη τεχνολογικής καινοτομίας
- Οι οργανωτικές καινοτομίες θεωρούνται τεχνολογικές μόνο στην περίπτωση που βασίζονται σε νέες τεχνολογικές εφαρμογές και επιφέρουν μετρήσιμες αλλαγές στην απόδοση, για παράδειγμα αύξηση στην παραγωγικότητα ή στις πωλήσεις.

Τι δεν είναι καινοτομία οποιασδήποτε μορφής

Ένα σημαντικό κριτήριο για όλα τα είδη καινοτομίας είναι ότι πρέπει να περιέχουν μία σημαντική αλλαγή / διαφοροποίηση στα υπάρχοντα προϊόντα (αγαθά ή υπηρεσίες), τις διαδικασίες, τις μεθόδους εμπορίας ή τις οργανωτικές δομές και πρακτικές της επιχείρησης. Δεν είναι λοιπόν καινοτομία αλλαγές οι οποίες:

(α) έχουν μικρή σημασία ή εμβέλεια ή δεν επιφέρουν ικανό βαθμό νεωτερισμού στην επιχείρηση όπως:

- διακοπή χρήσης μίας διαδικασίας, μεθόδου εμπορίας ή εμπορικής εκμετάλλευσης ενός προϊόντος,
- αλλαγές προερχόμενες αποκλειστικά από μεταβολές των τιμών των παραγωγικών συντελεστών,
- απλή αντικατάσταση ή αναβάθμιση ενός προϊόντος ή διαδικασίας ή συσκευασίας
- παραγωγή επί παραγγελία
- εποχιακές και άλλες κυκλικές μεταβολές.

(β) επιφέρουν “άλλες δημιουργικές βελτιώσεις”, όπου ο νεωτερισμός δεν αφορά τη χρήση ή τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά απόδοσης των προϊόντων, ούτε τον τρόπο παραγωγής ή και διανομής τους, αλλά την αισθητική ή άλλες υποκειμενικές ιδιότητες, όπως αλλαγές που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό στη μόδα ή γενικά αλλαγές αισθητικής φύσεως.

Απαιτούμενα δικαιολογητικά:

- Αίτηση στήριξης και συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης (περιγραφή αντίστοιχων πεδίων).
- Κάθε άλλο στοιχείο που, κατά τη κρίση του δικαιούχου, τεκμηριώνει το κριτήριο όπως π.χ βεβαιώσεις επίσημων ή συλλογικών φορέων (Πανεπιστήμια, Επιμελητήρια κ.λπ), πιστοποιητικά προμηθευτών και έντυπα τεχνικών προδιαγραφών του προβλεπόμενου εξοπλισμού ή των υλικών κατασκευής, κ.λπ.

15 Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (τουρισμός / υπηρεσίες).

Εξετάζονται τα ίδια στοιχεία όπως στο προηγούμενο κριτήριο 14 που αφορούν τον τουρισμό και τις υπηρεσίες.

16 Συμβατότητα με την τοπική αρχιτεκτονική

Εξετάζονται:

- Αν το κτήριο στο οποίο θα υλοποιηθεί το έργο έχει χαρακτηριστεί διατηρητέο ή παραδοσιακό.
- Αν ο οικισμός εντός του οποίου θα υλοποιηθεί το έργο έχει χαρακτηριστεί παραδοσιακός.
- Η συμβατότητα των αρχιτεκτονικών σχεδίων με την τοπική αρχιτεκτονική.

Απαιτούμενα δικαιολογητικά:

- Αίτηση στήριξης και συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης (περιγραφή αντίστοιχων πεδίων).
- Βεβαίωση αρμόδιας υπηρεσίας ή ΦΕΚ χαρακτηρισμού κτηρίου ως διατηρητέου ή παραδοσιακού.
- ΦΕΚ χαρακτηρισμού του οικισμού ως παραδοσιακός.
- Αρχιτεκτονικά σχέδια.

17 Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης.

Εξετάζεται ο βαθμός ωριμότητας για την υλοποίηση της πρότασης σε σχέση με την ύπαρξη ή το στάδιο εξέλιξης των απαιτούμενων μελετών, αδειών, εγκρίσεων, γνωμοδοτήσεων κ.λπ, καθώς και η ύπαρξη τυχόν προβλημάτων ή καθυστερήσεων σχετικά με την έκδοση των απαιτούμενων μελετών, αδειών,

<p>εγκρίσεων, γνωμοδοτήσεων κ.λπ.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Αίτηση στήριξης και συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης (περιγραφή αντίστοιχων πεδίων). - Αναγκαίες τεχνικές ή/και υποστηρικτικές μελέτες. - Εγκρίσεις μελετών. - Απαραίτητες για την υλοποίηση του έργου αδειοδοτήσεις. - Βεβαίωση υποβολής αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις/εγκρίσεις/άδειες. 	
18	Εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης και ποιοτικών σημάτων.
<p>Εξετάζεται αν ο δικαιούχος εφαρμόζει ή προτίθεται να εφαρμόσει συστήματα διαχείρισης και ποιοτικών σημάτων.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Αίτηση στήριξης και συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης (περιγραφή αντίστοιχων πεδίων). - Οι αντίστοιχες δαπάνες που αναφέρονται στον αναλυτικό προϋπολογισμό. - Αντίγραφα πιστοποιητικών συστημάτων διαχείρισης και ποιοτικών σημάτων. 	
19	Ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης.
<p>Εξετάζεται η ρεαλιστικότητα του προτεινόμενου χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της επένδυσης σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο, τη μέθοδο υλοποίησης, το επίπεδο ωριμότητας, τα ενδεχόμενα προβλήματα που συνδέονται με την υλοποίηση (π.χ. αρχαιολογικά ευρήματα, καθυστερήσεις στην έκδοση των απαιτούμενων εγκρίσεων ή γνωμοδοτήσεων κ.λπ), την αλληλουχία των επιμέρους φάσεων υλοποίησης κ.λπ.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Η Αίτηση στήριξης και τα συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης. - Το προτεινόμενο αναλυτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης. - Τα στοιχεία ετοιμότητας υλοποίησης. 	
20	Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους.
<p>Εξετάζεται η ρεαλιστικότητα και η αξιοπιστία του αιτούμενου προϋπολογισμού του έργου και συγκεκριμένα:</p> <p>α) αν οι δαπάνες είναι επιλέξιμες, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη πρόσκληση και σε σχέση με την υποδράση στην οποία υποβάλλεται η πρόταση.</p> <p>β) αν η πρόταση συνοδεύεται από αναλυτικό προϋπολογισμό (είδος, ποσότητες, τιμή μονάδας, σύνολο κ.λπ) σύμφωνα με το σχετικό υπόδειγμα του Παραρτήματος 5 της πρόσκλησης.</p> <p>β) αν τεκμηριώνεται το είδος και το ύψος των δαπανών, σύμφωνα με τη φύση, τους στόχους και τη λειτουργικότητα του επενδυτικού σχεδίου.</p> <p>γ) αν τεκμηριώνεται το εύλογο κόστος των δαπανών όπως περιγράφεται στο άρθρο 8 παράγραφος 8.1 της πρόσκλησης.</p> <p>ε) αν για τις δαπάνες που αφορούν κτιριακές υποδομές έχει ληφθεί υπόψη ο «Πίνακας εγκεκριμένων τιμών μονάδας κτιριακών εργασιών» που αναφέρεται στο Κεφάλαιο 1.6 του παρόντος Ενημερωτικού Οδηγού.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Αναλυτικός προϋπολογισμός έργου σύμφωνα με το σχετικό υπόδειγμα του Παραρτήματος 5 της πρόσκλησης. - Στοιχεία τεκμηρίωσης κόστους εργασιών (εφόσον απαιτείται). - Προσφορές και λοιπά στοιχεία για τη τεκμηρίωση του εύλογου κόστους σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 8 παράγραφος 8.1 της πρόσκλησης. 	

<ul style="list-style-type: none"> - Αναλυτικές προμετρήσεις κτιριακών εργασιών. - Αρχιτεκτονικά σχέδια. 	
21	Παροχή συμπληρωματικών υπηρεσιών / προϊόντων.
<p>Εξετάζεται η παροχή συμπληρωματικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων σε σχέση με τη κύρια δραστηριότητα του επενδυτικού σχεδίου (π.χ. κατάλυμα και παροχή δραστηριοτήτων εναλλακτικού τουρισμού).</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Η Αίτηση στήριξης και τα συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης. - Οι αντίστοιχες δαπάνες που αναφέρονται στον αναλυτικό προϋπολογισμό. - Κάθε άλλο στοιχείο που, κατά τη κρίση του δικαιούχου, τεκμηριώνει το κριτήριο (π.χ συμφωνητικά με επιχειρήσεις της περιοχής). 	
22	Αναγκαιότητα της πράξης.
<p>Εξετάζεται αν δεν υπάρχει παρόμοια υπηρεσία / υποδομή στη Τοπική / Δημοτική Κοινότητα στην οποία υλοποιείται η πράξη.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Η Αίτηση στήριξης και τα συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης. - Κάθε άλλο στοιχείο που τεκμηριώνει το κριτήριο (π.χ. βεβαίωση Δήμου ή άλλης δημόσιας Υπηρεσίας). 	
23	Συσχέτιση της πρότασης με Έξυπνη Εξειδίκευση (RIS).
<p>Εξετάζεται ο βαθμός συνέργειας και συμπληρωματικότητας της προτεινόμενης πράξης με τη στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης της Περιφέρειας Κρήτης (RIS3 Crete), ώστε να εξασφαλίζεται το μέγιστο δυνατό πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα από την υλοποίησή της.</p> <p>Συμπληρώνεται κατάλληλα το σχετικό πεδίο στα συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης, σύμφωνα με το υπόδειγμα του παραρτήματος 3 της πρόσκλησης.</p> <p><u>Απαιτούμενα δικαιολογητικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Η Αίτηση στήριξης και τα συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης (περιγραφή αντίστοιχου πεδίου). - Κάθε άλλο στοιχείο, που κατά τη κρίση του δικαιούχου, τεκμηριώνει το κριτήριο. 	

1.6. Πίνακας Τιμών Μονάδας κτιριακών υποδομών για την αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων

A/A	ΕΡΓΑΣΙΑ	Μ.Μ.	ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΤΙΜΗ	ΜΕΓΙΣΤΗ ΤΙΜΗ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΕΥ	ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ				
EY.01	Ισοπεδώσεις-Διαμορφώσεις	μ3	2,30	4,70	
EY.02	Σύνδεση με δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας	ΚΑ			Σύμφωνα με το τιμολόγιο του παρόχου. Η πρόσβαση στο δίκτυο τιμολογείται ως σωληνώσεις ή καλωδιώσεις
EY.03	Σύνδεση με δίκτυο τηλεφωνίας	ΚΑ			
EY.04	Σύνδεση με δίκτυο ύδρευσης	ΚΑ			
EY.05	Σύνδεση με δίκτυο αποχέτευσης	ΚΑ			
EY.06	Σωληνώσεις για σύνδεση με δίκτυο ύδρευσης	μμ	12,00	15,00	
EY.07	Σωληνώσεις για σύνδεση με δίκτυο αποχέτευσης	μμ	50,00	60,00	
EY.08	Άλλο				
ΕΠ	ΕΡΓΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ				
ΕΠ.01	Περίφραξη με συρματόπλεγμα και πασσάλους κάθε 2-2,5 μ, ύψους 1,5-2,5μ	μ	12,00	16,00	
ΕΠ.02	Περίφραξη με σενάξ 20 εκατοστά, πασσάλους και πλέγμα	μ	35,00	50,00	
ΕΠ.03	Περίφραξη συμπαγής με πλέγμα (1,00 μ beton)	μ	70,00	85,00	
ΕΠ.04	Εσωτερική οδοποιία	μ2	10,00	15,00	
ΕΠ.05	Αίθριος (αύλειος) χώρος	μ2	6,00	30,00	Ανάλογα με το είδος και την ποιότητα του υλικού, συμπεριλαμβάνει την προεργασία και την τελική επίστρωση
ΕΠ.06	Χώρος πρασίνου	μ2			Ανάλογα με το είδος και την ποσότητα των φυτών
ΕΠ.07	Άλλο				
1	ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΑ				
1.01	Γενικές εκσκαφές γαιώδεις, με αποκομιδή, μεταφορά και επεξεργασία μπαζών (με μηχανικά μέσα)	μ3	3,50	4,50	
1.02	Γενικές εκσκαφές ημιβραχώδεις, με αποκομιδή, μεταφορά και επεξεργασία μπαζών (με μηχανικά μέσα)	μ3	4,50	6,00	
1.03	Γενικές εκσκαφές βραχώδεις, με αποκομιδή, μεταφορά και επεξεργασία μπαζών (με μηχανικά μέσα)	μ3	17,00	27,00	
1.04	Γενικές εκσκαφές γαιώδεις, με αποκομιδή, μεταφορά και επεξεργασία μπαζών (χωρίς μηχανικά μέσα)	μ3	18,00	24,00	
1.05	Γενικές εκσκαφές ημιβραχώδεις, με αποκομιδή, μεταφορά και επεξεργασία μπαζών (χωρίς μηχανικά μέσα)	μ3	22,00	28,00	
1.06	Γενικές εκσκαφές βραχώδεις, με αποκομιδή, μεταφορά και επεξεργασία μπαζών (χωρίς μηχανικά μέσα)	μ3	30,00	40,00	
1.07	Επιχώσεις με προϊόντα εκσκαφής (με μηχανικά μέσα, για οικοδομικά έργα)	μ3	3,00	5,00	
1.08	Επιχώσεις μικρής κλίμακας χωρίς μηχανικά μέσα	μ3	12,00	15,00	
1.09	Ειδικές επιχώσεις (σκύρα, 3Α κ.λπ.)	μ3	18,00	24,00	
1.10	Άλλο				

A/A	ΕΡΓΑΣΙΑ	Μ.Μ.	ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΤΙΜΗ	ΜΕΓΙΣΤΗ ΤΙΜΗ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
2	ΚΑΘΑΙΡΕΣΕΙΣ				
2.01	Καθαίρεση ξύλινων ή μεταλλικών στεγών οποιουδήποτε τύπου (περιλαμβανομένων των επικαλύψεων από οποιοδήποτε υλικό) με αποκομιδή, μεταφορά και επεξεργασία μπαζών	μ2	12,00	15,00	
2.02	Καθαίρεση πλινθοδομής οποιουδήποτε τύπου, επιχρισμένης ή μη, με αποκομιδή, μεταφορά και επεξεργασία μπαζών	μ2	17,00	35,00	
2.03	Καθαίρεση λιθοδομής οποιουδήποτε τύπου, επιχρισμένης ή μη, με αποκομιδή, μεταφορά και επεξεργασία μπαζών	μ3	27,00	35,00	
2.04	Καθαίρεσεις άοπλου σκυροδέματος μεμονωμένες, με αδιατάρακτες κοπές κτλ, μέχρι 1.00 m3 ανά θέση	μ3	190,00	200,00	
2.05	Καθαίρεσεις οπλισμένου σκυροδέματος με αδιατάρακτη κοπή, με αποκομιδή, μεταφορά και επεξεργασία μπαζών	μ Χ εκ.	4,00	5,00	μέτρο μήκους Χ εκατοστό βάθους κοπής
2.06	Καθαίρεσεις άοπλου σκυροδέματος γενικές, με αποκομιδή, μεταφορά και επεξεργασία μπαζών	μ3	30,00	50	
2.07	Καθαίρεσεις οπλισμένου σκυροδέματος γενικές, με αποκομιδή, μεταφορά και επεξεργασία μπαζών	μ3	45,00	80	
2.08	Καθαίρεση επιχρισμάτων, με αποκομιδή, μεταφορά και επεξεργασία μπαζών	μ2	4,00	7,00	
2.09	Καθαίρεση πλινθόκτιστων τοίχων για τη διαμόρφωση θυρών ή παραθύρων, με αποκομιδή, μεταφορά και επεξεργασία μπαζών	μ2	30,00	40,00	
2.10	Καθαίρεση λιθόκτιστων τοίχων για τη διαμόρφωση θυρών ή παραθύρων, με αποκομιδή, μεταφορά και επεξεργασία μπαζών	μ2	65,00	85,00	
2.11	Καθαίρεση κουφωμάτων (ξύλινων, σιδηρών, αλουμινίου κτλ.) χωρίς προσοχή για την διατήρηση των κουφωμάτων, με αποκομιδή, μεταφορά και επεξεργασία μπαζών	μ2	8,00	10,00	
2.12	Καθαίρεση πλακιδίων τοίχου, με αποκομιδή, μεταφορά και επεξεργασία μπαζών	μ2	4,00	5,00	
2.13	Καθαίρεση δαπέδων από πλακίδια κεραμικά ή πορσελάνης, μαρμάρινων δαπέδων, δαπέδων από τσιμεντοκονία κτλ. με αποκομιδή, μεταφορά και επεξεργασία μπαζών	μ2	4,00	5,00	
2.14	Άλλο				
3	ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΑ				
3.01	Σκυρόδεμα καθαριότητας - εξισωτικές στρώσεις - στρώσεις κλίσεων κτλ. από σκυρόδεμα C12/15	μ3	80,00	95,00	
3.02	Άοπλο ή ελαφρά οπλισμένο σκυρόδεμα δαπέδων επί εδάφους, πεζοδρομίων κτλ. κατηγορίας μέχρι C20/25	μ3	110,00	140,00	

A/A	ΕΡΓΑΣΙΑ	Μ.Μ.	ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΤΙΜΗ	ΜΕΓΙΣΤΗ ΤΙΜΗ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
3.03	Οπλισμένο σκυρόδεμα	μ3	220,00	265,00	Η τιμή διαμορφώνεται από την κατηγορία Σκυροδέματος (π.χ. C20/25 ή C30/37), το είδος του σκυροδετούμενου στοιχείου (θεμελίωση, πλάκα, κατακόρυφα ή οριζόντια στοιχεία, φέρων οργανισμός ή διαμορφώσεις), τον λόγο "βάρος σιδήρου/κυβικό μέτρο σκυροδέματος" και την προσβασιμότητα στο έργο. Συμπεριλαμβάνονται στην τιμή όλα τα πρόσθετα σκυροδέματος (υπερρευστοποιητής, επιβραδυντής)
3.04	Μανδύας χυτού σκυροδέματος	μ3	280,00	350,00	
3.05	Μανδύας ή ενίσχυση τοιχοποιίας με εκτοξευόμενο σκυρόδεμα	μ3	350,00	500,00	
3.06	Οπλισμένο σκυρόδεμα C20/25 σε ανακαινίσεις - επισκευές - επεμβάσεις γενικά σε παραδοσιακά κτίρια	μ3	325,00	355,00	
3.07	Ελαφρομετόν	μ3	70,00	80,00	
3.08	Επιφάνειες εμφανούς σκυροδέματος	μ2	18,00	22,00	
3.09	Προσαύξηση τιμής όταν η συνολική χρησιμοποιούμενη ποσότητα σκυροδέματος σε όλο το έργο δεν υπερβαίνει τα 30 m3	μ3	27,00	42,00	
3.10	Κατασκευή ασφάλτου σε περιβάλλοντα χώρο, χώρους κυκλοφορίας κτλ. (περιλαμβάνεται η βάση και η υπόβαση από κατάλληλα συμπυκνωμένα αδρανή υλικά, η προεπάλειψη κτλ)	μ2	12,00	20,00	
3.11	Ενέματα	λίτρο	2,00	3,00	
3.12	Ελκυστήρες περίσφιγξης με τα ειδικά τεμάχια	μ.μ.	200,00	300,00	Ανάλογα με την ποιότητα του χάλυβα
3.13	Ενίσχυση με ανθρακονήματα	μ.μ.	40,00	60,00	Ανάλογα με την ποιότητα των ανθρακονημάτων και το πλάτος του φύλλου
3.14	Άλλο				
4	ΤΟΙΧΟΠΟΙΪΣ				
4.01	Λιθοδομές με ή χωρίς κονίαμα, με αργούς λίθους χωρίς ορατή όψη	μ3	70,00	100,00	Τιμή που αναφέρεται σε κυβικό μέτρο λιθοδομής
4.02	Λιθοδομές με ή χωρίς κονίαμα, με αργούς λίθους με μία ορατή όψη	μ3	90,00	130,00	Τιμή που αναφέρεται σε κυβικό μέτρο λιθοδομής
4.03	Λιθοδομές με ή χωρίς κονίαμα, με αργούς λίθους με δύο ορατές όψεις	μ3	100,00	150,00	Τιμή που αναφέρεται σε κυβικό μέτρο λιθοδομής
4.04	Λιθοδομές με ή χωρίς κονίαμα, με λαξευτούς λίθους μίας ορατής όψης	μ3	110,00	180,00	Τιμή που αναφέρεται σε κυβικό μέτρο λιθοδομής
4.05	Λιθοδομές με ή χωρίς κονίαμα, με λαξευτούς λίθους δύο ορατών όψεων	μ3	130,00	220,00	Τιμή που αναφέρεται σε κυβικό μέτρο λιθοδομής
4.06	Οπτοπλινθοδομές δρομικές	μ2	12,00	15,00	
4.07	Οπτοπλινθοδομές διπλές δρομικές ή μπατικές	μ2	18,00	26,00	
4.08	Οπτοπλινθοδομές πάχους από 20εκ. και άνω	μ2	32,00	47,00	Ανάλογα με το πάχος της τοιχοποιίας
4.09	Τσιμεντολιθοδομές - κισσηρολιθοδομές μεγάλου πάχους (15-25cm)	μ2	17,00	20,00	
4.10	Τοιχοποιία με στοιχεία ελαφροσκυροδέματος (τύπου YTONG, ABLOCK κτλ.) πάχους 15-25 cm	μ2	25,00	42,00	

A/A	ΕΡΓΑΣΙΑ	Μ.Μ.	ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΤΙΜΗ	ΜΕΓΙΣΤΗ ΤΙΜΗ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
4.11	Σενάζ τοιχοποιίας μονό οπλισμένο (πλάτος έως 15 cm)	μ.μ.	7,00	15,00	
4.12	Σενάζ τοιχοποιίας διπλό οπλισμένο (πλάτος έως 25 cm)	μ.μ.	10,00	20,00	
4.13	Σενάζ τοιχοποιίας μεγάλου πλάτους οπλισμένο (πλάτος έως 50 cm)	μ.μ.	21,00	29,00	
4.14	Άλλο				
5	ΓΥΨΟΣΑΝΙΔΕΣ ΤΟΙΧΩΝ, ΟΡΟΦΩΝ και ΨΕΥΔΟΡΟΦΩΝ				
5.01	Τοίχοι γυψοσανίδων απλοί (δύο όψεις με ενδιάμεσο ελαφρύ σκελετό, στηρίγματα κτλ.)	μ2	26,00	30,00	Επιφάνειες έτοιμες προς βαφή
5.02	Τοίχοι τσιμεντοσανίδων απλοί (δύο όψεις με ενδιάμεσο ελαφρύ σκελετό, στηρίγματα κτλ.)	μ2	45,00	60,00	
5.03	Κατασκευή ψευδοροφής από γυψοσανίδα	μ2	25,00	35,00	
5.04	Κατασκευή ψευδοροφής από τσιμεντοσανίδα	μ2	40,00	50,00	
5.05	Επενδύσεις τοίχων με γυψοσανίδα	μ2	14,00	20,00	
5.06	Επενδύσεις τοίχων με τσιμεντοσανίδα	μ2	32,00	37,00	
5.07	Άλλο				
6	ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ				
6.01	Συνήθη επιχρίσματα με ασβεστοτσιμεντοκονιάματα τριπτά, τριών ή τεσσάρων στρώσεων	μ2	10,00	14,00	
6.02	Ασβεστοτσιμεντοκονιάματα με τελείωμα σαγρέ	μ2	10,00	13,00	
6.03	Ασβεστοτσιμεντοκονιάματα με τελείωμα αρτιφισιέλ	μ2	17,00	25,00	
6.04	Επιχρίσματα χωριάτικου τύπου	μ2	9,00	13,00	
6.05	Μεταλλικά ή πλαστικά πλέγματα για επιχρίσματα	μ2	2,00	3,00	Διχτάκι
6.06	Αρμολογήματα ακατέργαστων όψεων λιθοδομών	μ2	17,00	25,00	
6.07	Άλλο				
7	ΜΟΝΩΣΕΙΣ - ΣΤΕΓΑΝΩΣΕΙΣ				
7.01	Θερμομόνωση - υγρομόνωση δώματος	μ2	32,00	40,00	Οι τιμές είναι ενδεικτικές και μπορεί να διαφοροποιηθούν ανάλογα με τα υλικά που χρησιμοποιούνται.
7.02	Θερμομόνωση-υγρομόνωση βεραντών	μ2	25,00	35,00	
7.03	Θερμομονωτική στρώση οποιουδήποτε τύπου και πάχους σε τοιχοποιία ή δομικό στοιχείο σκυροδέματος ή σε πλάκα οροφής ή σε ξύλινη στέγη, τοποθετημένη στο ενδιάμεσο κενό τοιχοποιίας ή επί της μίας πλευράς με στηρίγματα)	μ2	5,00	8,00	
7.04	Περιμετρική μόνωση τύπου κελύφους	μ2	35,00	50,00	
7.05	Επάλειψη επιφανειών με εποξειδικά υλικά κατάλληλα για πόσιμο νερό	μ2	4,00	5,00	
7.06	Αδιαβροχοποίηση επιφανειών (π.χ. με σιλοξανικά υλικά)	μ2	10,00	15,00	
7.07	Άλλο				
8	ΕΠΙΚΑΛΥΨΕΙΣ				

A/A	ΕΡΓΑΣΙΑ	Μ.Μ.	ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΤΙΜΗ	ΜΕΓΙΣΤΗ ΤΙΜΗ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
8.01	Επικεράμωση πλάκας σκυροδέματος (κολυμβητά)	μ2	35,00	55,00	Ανάλογα τον τύπο (γαλλικά, γερμανικά, ρωμαϊκά, βυζαντινά κ.λπ.)
8.02	Ξύλινη στέγη με κεραμίδια εδραζόμενη σε πλάκα σκυροδέματος (με ή χωρίς προεξοχές - φουρούσια)	μ2	70,00	100,00	Σε όλες τις τιμές των επικαλύψεων περιλαμβάνονται τα όποια απαιτούμενα ειδικά τεμάχια, απολήξεις, αντιμυκητιακή - αντιδιαβρωτική προστασία (για ξύλινα-μεταλλικά στοιχεία) και το βερνίκωμα-λουστράρισμα . Για τις αυτοφερόμενες ξύλινες στέγες περιλαμβάνεται και το εσωτερικό τελείωμα από ραμποτέ ξυλεία ή άλλο υλικό, ή κατασκευή ψευδοροφής. Περιλαμβάνεται επίσης η πλήρης θερμομόνωση και υγραμόνωση της κατασκευής.
8.03	Ξύλινη στέγη αυτοφερόμενη με δοκούς ή ζευκτά (δικτυώματα - ψαλίδια) με επικάλυψη κεραμίδια - εσωτερική όψη εμφανούς κατασκευής με ραμποτέ ή με ψευδοροφή κτλ	μ2	140,00	150,00	
8.04	Σιδερένια στέγη απλού τύπου από ολόσωμους δοκούς ή συνήθη δικτυώματα με επικάλυψη από αυλακωτή λαμαρίνα	μ2	40,00	50,00	
8.05	Σιδερένια στέγη απλού τύπου από ολόσωμους δοκούς ή συνήθη δικτυώματα με επικάλυψη από πάνελ δύο στρώσεων λαμαρίνας με ενδιάμεση στρώση μόνωσης (πολυουρεθάνη ή πολυστερίνη ή άλλο υλικό)	μ2	60,00	70,00	
8.06	Επικάλυψη υπάρχουσας στέγης οποιουδήποτε τύπου με αυλακωτή λαμαρίνα	μ2	15,00	18,00	
8.07	Επικάλυψη υπάρχουσας στέγης οποιουδήποτε τύπου με πάνελ δύο στρώσεων λαμαρίνας με ενδιάμεση στρώση μόνωσης (πολυουρεθάνη ή πολυστερίνη ή άλλο υλικό)	μ2	35,00	40,00	
8.08	Πλαγιοκάλυψη (ή αντικατάσταση πλαγιοκάλυψης) υπάρχουσας κατασκευής οποιουδήποτε τύπου με αυλακωτή λαμαρίνα	μ2	12,00	16,00	
8.09	Πλαγιοκάλυψη (ή αντικατάσταση πλαγιοκάλυψης) υπάρχουσας κατασκευής οποιουδήποτε τύπου με πάνελ δύο στρώσεων λαμαρίνας με ενδιάμεση στρώση μόνωσης (πολυουρεθάνη ή πολυστερίνη ή άλλο υλικό)	μ2	30,00	35,00	
8.10	Επικάλυψη στέγης με χαλκό	μ2	270,00	300,00	
8.11	Επικάλυψη στέγης με ψευδάργυρο	μ2	250,00	280,00	
8.12	Επικάλυψη στέγης με ασφαλτόπανο και ψηφίδα	μ2	70,00	90,00	Ανάλογα το βάρος/ μ2 του ασφαλτόπανου
8.13	Ξύλινη πέργκολα	μ2	80,00	120,00	Ανάλογα με το είδος του ξύλου, την επικάλυψη και τις διαστάσεις των στοιχείων
8.14	Άλλο				
9	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΤΟΙΧΩΝ				
9.01	Με πλακίδια πορσελάνης	μ2	25,00	40,00	
9.02	Με διακοσμητικά τούβλα	μ2	40,00	50,00	
9.03	Με λίθινες πλάκες	μ2	45,00	55,00	
9.04	Με πλάκες μαρμάρου	μ2	70,00	100,00	
9.05	Άλλο	μ2			
10	ΕΠΙΣΤΡΩΣΕΙΣ ΔΑΠΕΔΩΝ				

A/A	ΕΡΓΑΣΙΑ	Μ.Μ.	ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΤΙΜΗ	ΜΕΓΙΣΤΗ ΤΙΜΗ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
10.01	Κατώφλια, ποδιές παραθύρων, επιστροφή στηθαίων, μπαλκονιών, κτλ με μάρμαρο πλάτους έως 25 cm	μ.μ.	25,00	30,00	
10.02	Κατώφλια, ποδιές παραθύρων, επιστροφή στηθαίων, μπαλκονιών, κτλ με μάρμαρο πλάτους 26 έως 50 cm	μ.μ.	40,00	48,00	
10.03	Μαρμαροεπένδυση βαθμίδας κλίμακος (ρίχτι και πάτημα) οποιουδήποτε πλάτους και ύψους	μ.μ.	75,00	100,00	
10.04	Μαρμαροεπένδυση πάγκων εργασίας, κουζίνας κτλ	μ.μ.	90,00	160,00	
10.05	Επενδύσεις πάγκων εργασίας, κουζίνας, λουτρών κτλ με γρανίτη	μ2	200,00	250,00	
10.06	Εξισωτική-εξωμαλυντική τσιμεντοκονία για δάπεδα	μ2	5,00	7,00	
10.07	Βιομηχανικό δάπεδο (περιλαμβάνεται η τυχόν απαιτούμενη επιπλέον διάστρωση σκυροδέματος)	μ2	15,00	20,00	
10.08	Βιομηχανικό δάπεδο (χωρίς διάστρωση σκυροδέματος)	μ2	6,00	8,00	
10.09	Βιομηχανικό δάπεδο με εποξειδική ρητίνη	μ2	35,00	50,00	
10.10	Πατητή τσιμεντοκονία	μ2	30,00	40,00	
10.11	Με τσιμεντόπλακες	μ2	18,00	23,00	
10.12	Με λίθινες πλάκες (Καρύστου, κ.λπ.)	μ2	35,00	45,00	
10.13	Με πλάκες μαρμάρου	μ2	75,00	100,00	
10.14	Με πλακίδια κεραμικά ή πορσελάνης	μ2	30,00	40,00	
10.15	Με λωρίδες αφρικανικής ξυλείας	μ2	55,00	75,00	
10.16	Με λωρίδες δρυός	μ2	80,00	100,00	
10.17	Με laminate	μ2	18,00	28,00	
10.18	Με μοκέτα	μ2	15,00	20,00	
10.19	Περιθώρια (σοβατεπί) από μάρμαρο	μ.μ.	8,00	12,00	
10.20	Περιθώρια (σοβατεπί) κεραμικών πλακιδίων	μ.μ.	4,00	6,00	
10.21	Περιθώρια (σοβατεπί) ξύλινων δαπέδων	μ.μ.	5,00	7,00	
10.22	Άλλο				
11	ΠΛΗΡΗ ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ ΜΕ ΘΕΡΜΟΜΟΝΩΤΙΚΑ ΚΡΥΣΤΑΛΛΑ				
11.01	Πόρτες-παράθυρα αλουμινίου ή πλαστικού, συρόμενα ή σταθερά	μ2	150,00	225,00	
11.02	Πατζούρια με φυλλαράκια, αλουμινίου ή πλαστικού, συρόμενα ή σταθερά	μ2	110,00	140,00	
11.03	Πόρτες-παράθυρα αλουμινίου ή πλαστικού, ανοιγόμενα ή και ανακλινόμενα (περιστρεφόμενα περί οριζοντίου ή κατακόρυφου άξονα)	μ2	150,00	225,00	
11.04	Πατζούρια με φυλλαράκια, αλουμινίου ή πλαστικού, ανοιγόμενα ή και ανακλινόμενα	μ2	110,00	140,00	
11.05	Κινητές σίτες αερισμού	μ2	45,00	65,00	
11.06	Ρολά αλουμινίου ή πλαστικού	μ2	120,00	150,00	
11.07	Ρολά ξύλινα	μ2	160,00	200,00	
11.08	Βιτρίνες αλουμινίου	μ2	100,00	160,00	
11.09	Πόρτες εισόδου αλουμινίου ή πλαστικού	μ2	300,00	400,00	
11.10	Ξύλινες πόρτες πρεσσαριστές κοινές	μ2	150,00	200,00	

A/A	ΕΡΓΑΣΙΑ	Μ.Μ.	ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΤΙΜΗ	ΜΕΓΙΣΤΗ ΤΙΜΗ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
11.11	Ξύλινες πόρτες ταμπλαδωτές	μ2	200,00	250,00	
11.12	Ξύλινες πόρτες πρεσσαριστές με καπλαμά και κάσες από συμπαγή δρύ ή καρυδιά ή καστανιά	μ2	250,00	300,00	
11.13	Ξύλινα παράθυρα με παντζούρια γαλλικού τύπου	μ2	300,00	350,00	
11.14	Ξύλινα παράθυρα με παντζούρια γερμανικού τύπου	μ2	350,00	400,00	
11.15	Ξύλινα παράθυρα με παντζούρια χωρικού τύπου	μ2	290,00	340,00	
11.16	Σιδερένιες πόρτες - παράθυρα	μ2	100,00	150,00	
11.17	Σιδερένιες πόρτες μεγάλες - ανοιγόμενες ή ρολλά (για βιομηχανίες κτλ)	μ2	150,00	200,00	
11.18	Μονόφυλλη πυράντοχη πόρτα T30 έως T90 πλήρως εξοπλισμένη	μ2	300,00	340,00	
11.19	Δίφυλλη πυράντοχη πόρτα T30 έως T90 πλήρως εξοπλισμένη	μ2	340,00	380,00	
11.20	Θωρακισμένη πόρτα με επένδυση ξύλου ή MDF ή άλλο υλικό	τεμ.	900,00	1.200,00	
11.21	Άλλο				
12	ΣΤΗΘΑΙΑ - ΚΙΓΚΛΙΔΩΜΑΤΑ				
12.01	Από κιγκλίδωμα σιδερένιο	μ.μ.	50,00	70,00	Ανάλογα τη διατομή και την επεξεργασία
12.02	Από κιγκλίδωμα αλουμινίου	μ.μ.	60,00	80,00	
12.03	Από κιγκλίδωμα ανοξείδωτου χάλυβα	μ.μ.	100,00	120,00	
12.04	Από κιγκλίδωμα ξύλινο	μ.μ.	55,00	65,00	
12.05	Από υαλοπίνακες securit/triplex με στήριξη	μ.μ.	120,00	180,00	
12.06	Άλλο				
13	ΚΛΙΜΑΚΕΣ				
13.01	Σιδερένια βαθμίδα (τοποθετημένη και βαμμένη)	μ.μ.	80,00	90,00	
13.02	Ξύλινη βαθμίδα (τοποθετημένη και βαμμένη)	μ.μ.	200,00	250,00	
13.03	Άλλο				
14	ΝΤΟΥΛΑΠΕΣ - ΝΤΟΥΛΑΠΙΑ				
14.01	Ντουλάπες κοινές από μελαμίνη, φορμάικα ή καπλαμά (υπνοδωματίων, γραφείων κτλ)	μ2 όψης	200,00	230,00	
14.02	Ντουλάπια κουζίνας από μελαμίνη, φορμάικα ή καπλαμά (πάνω ή κάτω)	μ.μ.	180,00	200,00	
14.03	Ντουλάπια κουζίνας από συμπαγή ξυλεία (πάνω ή κάτω)	μ.μ.	250,00	300,00	
14.04	Άλλο				
15	ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΙ				
15.01	Χρωματισμοί επί επιφανειών επιχρισμάτων ή εμφανών σκυροδεμάτων ή γυψοσανίδων με χρώματα υδατικής διασποράς, ακρυλικής, στυρενιοακρυλικής ή πολυβινυλικής βάσεως (πλαστικά χρώματα) ή ελαιοχρώματα εξωτερικών χώρων	μ2	7,00	10,00	

A/A	ΕΡΓΑΣΙΑ	Μ.Μ.	ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΤΙΜΗ	ΜΕΓΙΣΤΗ ΤΙΜΗ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
15.02	Χρωματισμοί επί επιφανειών επιχρισμάτων ή εμφανών σκυροδεμάτων ή γυψοσανίδων με χρώματα υδατικής διασποράς, ακρυλικής, στυρενιοακρυλικής ή πολυβινυλικής βάσεως (πλαστικά χρώματα) ή ελαιοχρώματα ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ χώρων	μ2	6,00	9,00	
15.03	Σπατουλάρισμα προετοιμασμένων επιφανειών επιχρισμάτων ή σκυροδεμάτων	μ2	3,00	4,00	προστίθεται στα παραπάνω σε περίπτωση σπατουλαριστού
15.04	Ελαιοχρωματισμοί κοινοί ξύλινων επιφανειών με χρώματα αλκυδικών ή ακρυλικών ρητινών, βάσεως νερού η διαλύτου	μ2	8,00	12,00	
15.05	Ελαιοχρωματισμοί κοινοί σιδηρών επιφανειών με χρώματα αλκυδικών ή ακρυλικών ρητινών, βάσεως νερού η διαλύτου	μ2	8,00	12,00	
15.06	Βερνικοχρωματισμοί επί σπατουλαρισμένων επιφανειών με εποξειδικά, πολυουρεθανικά ή ακρυλικά συστήματα δύο συστατικών (χώροι υγειονομικού ενδιαφέροντος)	μ2	13,00	15,00	
15.07	Λουστράρισμα ξύλινων επιφανειών με βερνικοχρώματα ενός η δύο συστατικών βάσεως νερού η διαλύτη	μ2	10,50	15,00	
15.08	Άλλο				
16	ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ				
16.01	Πλήρες σετ λουτρού τοποθετημένο(μπανιέρα, λεκάνη, μπιντέ, νιπτήρας ή έπιπλο-πάγκος, σαπουνοδόχοι κτλ, μπαταρίες, καθρέπτης)	κατ. αποκ.	700,00	1.000,00	Ανάλογα την ποιότητα των ειδών υγιεινής. Το πλήρες σετ περιλαμβάνει: μπανιέρα, λεκάνη, μπιντέ, νιπτήρας ή έπιπλο-πάγκος, σαπουνοδόχοι κτλ, μπαταρίες, καθρέπτης.
16.02	Σετ W.C. κατοικίας - ξενοδοχείου τοποθετημένο (ντουζιέρα, λεκάνη, νιπτήρας, σαπουνοδόχοι κτλ, μπαταρίες, καθρέπτης)	κατ. αποκ.	400,00	600,00	Ανάλογα την ποιότητα των ειδών υγιεινής. Το πλήρες σετ περιλαμβάνει: ντουζιέρα, λεκάνη, νιπτήρας, σαπουνοδόχοι κτλ, μπαταρίες, καθρέπτης
16.03	Σετ W.C. γραφείου τοποθετημένο (λεκάνη, νιπτήρας, σαπουνοδόχοι κτλ, μπαταρίες, καθρέπτης)	κατ. αποκ.	350,00	500,00	
16.04	Νεροχύτης-μπαταρία κουζίνας τοποθετημένος	κατ. αποκ.	250,00	400,00	
16.05	Άλλο				
17	ΥΔΡΑΥΛΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΠΛΗΡΕΙΣ				
17.01	Ύδρευση-αποχέτευση πλήρους λουτρού (μπανιέρα, λεκάνη, μπιντέ, νιπτήρας ή έπιπλο-πάγκος, πλυντήριο)	κατ. αποκ.	600,00	850,00	Αφορά σε τοποθέτηση και σύνδεση με τα δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης
17.02	Ύδρευση-αποχέτευση WC μεγάλου (ντουζιέρα, λεκάνη, νιπτήρας ή έπιπλο-πάγκος, πλυντήριο)	κατ. αποκ.	500,00	600,00	
17.03	Ύδρευση-αποχέτευση WC γραφείου (βλέπε είδη υγιεινής)	κατ. αποκ.	300,00	400,00	
17.04	Ύδρευση-αποχέτευση κουζίνας ή εργαστηρίου ή βιοτεχνίας	κατ. αποκ.	500,00	900,00	Ανάλογα με το είδος και τον αριθμό των θέσεων

A/A	ΕΡΓΑΣΙΑ	Μ.Μ.	ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΤΙΜΗ	ΜΕΓΙΣΤΗ ΤΙΜΗ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
17.05	Πλαστικές υδρορροές κτιρίου ανεξαρτήτως διαμέτρου	μμ	15,00	22,00	Συμπεριλαμβάνονται όλα τα τεμάχια και οι συνδέσεις
17.06	Υδρορροές γαλβανίζε	μμ	30,00	40,00	
17.07	Υδρορροές χάλκινες	μμ	40,00	50,00	
17.08	Σύνδεση με δίκτυο αποχέτευσης (σωληνώσεις)	μμ	50,00	60,00	Συμπεριλαμβάνεται η εργασία εκσκαφής και δημιουργίας φρεατίων
17.09	Σύνδεση με δίκτυο ύδρευσης (σωληνώσεις)	μμ	12,00	15,00	
17.10	Άλλο				
18 ΨΥΞΗ - ΘΕΡΜΑΝΣΗ					
18.01	Κεντρική θέρμανση (περιλαμβάνει υλικά λεβητοστάσιου, θερμαντικά σώματα, σωληνώσεις κλπ)	kcal	0,20	0,30	
18.02	Κλιματισμός - κεντρική εγκατάσταση με αεραγωγούς	BTU	0,10	0,18	
18.03	Κλιματισμός ατομικές μονάδες μέχρι 7000 BTU	τεμ	300,00	350,00	Ανάλογα με την εταιρία, την ενεργειακή κλάση, αν είναι inverter ή όχι.
18.04	Κλιματισμός ατομικές μονάδες μέχρι 9000 BTU	τεμ	350,00	450,00	
18.05	Κλιματισμός ατομικές μονάδες μέχρι 12000 BTU	τεμ	450,00	600,00	
18.06	Κλιματισμός ατομικές μονάδες μέχρι 18000 BTU	τεμ	600,00	1.000,00	
18.07	Κλιματισμός ατομικές μονάδες μέχρι 24000 BTU	τεμ	1.000,00	1.400,00	
18.08	Άλλο				
19 ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ					
19.01	Κατοικίας (εργασία και υλικά, πρίζες, διακόπτες)	μ2 κάτοψ	35,00	40,00	
19.02	Καταστήματος (εργασία και υλικά, πρίζες, διακόπτες)	μ2 κάτοψ	25,00	30,00	
19.03	Γραφείου (εργασία και υλικά πρίζες, διακόπτες)	μ2 κάτοψ	20,00	30,00	
19.04	Αποθηκευτικού χώρου (εργασία και υλικά, πρίζες, διακόπτες)	μ2 κάτοψ	10,00	20,00	
19.05	Βιοτεχνίας (εργασία και υλικά, πρίζες, διακόπτες)	μ2 κάτοψ	45,00	75,00	Ανάλογα με τα μηχανήματα και την προς εγκατάσταση ισχύ.
19.06	Φωτισμού και κοινών ρευματοδοτών βιομηχανικού - βιοτεχνικού κτιρίου	μ2 κάτοψ	12,00	18,00	Σε περίπτωση που οι πίνακες και τα εξειδικευμένα υλικά υπολογίζονται χωριστά.
19.07	Άλλο				
20 ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ					
20.01	Ανελκυστήρας 4 ατόμων μέχρι 4 στάσεων	τεμ.	10.000,00	16.500,00	Καμπίνα και μηχανοστάσιο (όχι κτιριακά)
20.02	Προσαύξηση ανά στάση πέρα των 4, για ανελκυστήρα 4 ατόμων	στάση	800,00	900,00	
20.03	Άλλο				
21 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ					
21.01	Ηλιακός συλλέκτης, συνδεδεμένος, πλήρης, χωρητικότητας μέχρι 120 lt, με μπόιλερ με ενσωματωμένη ηλεκτρική αντίσταση και δυνατότητα σύνδεσης και σε κεντρική θέρμανση.	τεμ.	700,00	1.000,00	
21.02	Ηλιακός συλλέκτης, συνδεδεμένος, πλήρης, χωρητικότητας μέχρι 200 lt, με μπόιλερ με ενσωματωμένη ηλεκτρική αντίσταση και δυνατότητα σύνδεσης και	τεμ.	1.100,00	1.500,00	

A/A	ΕΡΓΑΣΙΑ	Μ.Μ.	ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΤΙΜΗ	ΜΕΓΙΣΤΗ ΤΙΜΗ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
	σε κεντρική θέρμανση.				
21.03	Τζάκι αποπερατωμένο, με επένδυση της εσωτερικής όψης και καπνοδόχο	κατ. αποκ.	1.200,00	1.800,00	
21.04	Τζάκι αποπερατωμένο, με επένδυση της εσωτερικής όψης και καπνοδόχο (ενεργειακό)	κατ. αποκ.	3.500,00	5.000,00	
21.05	Συντήρηση τοιχογραφίας, αγιογραφίας κ.λπ	κατ. αποκ.	200,00	500,00	
21.06	Άλλο				
22	ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ ΤΕΛΕΙΩΜΕΝΑ				
22.01	Βιομηχανοστάσιο - Αποθήκη με μεταλλικό φέροντα οργανισμό, με πλαγιοκάλυψη και επικάλυψη (στέγη) από panels (τύπου σάντουιτς με θερμομονωτικό - ηχομονωτικό υλικό ενδιάμεσα πάχους 5cm)	μ2 κάτοψ	340,00	380,00	Κόστος για κατασκευές έως 5,5 m - 6 m ύψος, οι οποίες προσαυξάνονται κατά 10% για κάθε 2 μέτρα επιπλέον ύψος.
22.02	Γραφεία με μεταλλικό φέροντα οργανισμό, με πλαγιοκάλυψη και επικάλυψη (στέγη) από panels (τύπου σάντουιτς με θερμομονωτικό - ηχομονωτικό υλικό ενδιάμεσα πάχους 5cm)	μ2 κάτοψ	400,00	440,00	
	ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΧΩΡΙΣ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΑ				
22.03	Πλήρης κατασκευή μεταλλικού κτιρίου ύψους μέχρι και 5 μέτρα	μ2 κάτοψ	200,00	250,00	Σημείωση: Πλήρης κατασκευή μεταλλικού κτιρίου περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για την πλήρη κατασκευή μεταλλικού κτιρίου, όπως ενδεικτικά αλλά όχι περιοριστικά: Φέρων οργανισμός από χάλυβα βαμμένος, κοχλιωτός ή συγκολλητός, τεγίδες, μηκίδες, επικάλυψη και πλαγιοκάλυψη με πάνελ, ειδικά τεμάχια - απολήξεις - υδρορροές, κουφώματα, πόρτες ή ρολά μεγάλου μεγέθους για την είσοδο, τα αγκύρια που ενσωματώνονται στην θεμελίωση του σκυροδέματος κτλ, <u>χωρίς να περιλαμβάνεται η θεμελίωση από οπλισμένο σκυρόδεμα και το δάπεδο επί εδάφους</u>). Ως ύψος κτιρίου για την κατάταξη στις παρακάτω κατηγορίες λαμβάνεται το ύψος του κοντύτερου υποστυλώματος τυπικού πλαισίου.
22.04	Πλήρης κατασκευή μεταλλικού κτιρίου ύψους από 5 μέχρι και 7 μέτρα	μ2 κάτοψ	250,00	325,00	
22.05	Πλήρης κατασκευή μεταλλικού κτιρίου ύψους από 7 μέχρι και 10 μέτρα	μ2 κάτοψ	325,00	400,00	
22.06	Πλήρης κατασκευή βατού μεταλλικού παταριού εντός μεταλλικού κτιρίου (περιλαμβάνεται πλαγιοκάλυψη και βατή κατασκευή οροφής παταριού)	μ2 κάτοψ	160,00	200,00	
	ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΑΝΑ ΚΙΛΟ ΧΑΛΥΒΑ				
22.07	Μεταλλικός σκελετός	κιλά	1,80	2,80	Ανάλογα τη διάσταση της διατομής, τα συνολικά κιλά, την επεξεργασία, τη βαφή κ.λπ
22.08	Άλλο				
23	ΆΛΛΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ				
23.01	Ασφαλιστικές εισφορές	κατ. αποκ.			Σύμφωνα με τους θεωρημένους πίνακες οικοδομοτεχνικού έργου του ΙΚΑ
23.02	Άλλο				

1. Οι παραπάνω τιμές αφορούν σε εργασίες μετά υλικών, όπου δεν αναφέρεται διαφορετικά.
2. Οι παραπάνω τιμές δεν περιλαμβάνουν ασφαλιστικές εισφορές του έργου (ΙΚΑ), οι οποίες αναφέρονται συνολικά για το έργο στον ΚΩΔ.23.01, σύμφωνα με τους Πίνακες Ελαχίστων Ημερομισθίων του ΙΚΑ

3. Γίνονται δεκτές και εργασίες που δεν περιλαμβάνονται στον παρόντα πίνακα χωρίς να υπερβαίνουν το 60% των αντίστοιχων τιμών ΑΤΟΕ.
4. Στις παραπάνω τιμές συμπεριλαμβάνονται οι νόμιμες κρατήσεις και προκαταβολές φόρων.
5. Στις παραπάνω τιμές δε συμπεριλαμβάνεται ο ΦΠΑ
6. Δεν πιστοποιούνται εργασίες τμηματικά εκτός αν είναι εμφανώς διακριτές οι ποσότητες, π.χ. σκυροδέματα θεμελίωσης, υπογείου, στάθμης ανωδομής.

1.7. Ορισμός προβληματικής επιχείρησης

όπως αυτή ορίζεται στις Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων (2014/C 249/01)

Α) **Προβληματική επιχείρηση:** η επιχείρηση για την οποία συντρέχει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α. **εάν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης** (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), όταν έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Αυτό ισχύει όταν από την αφαίρεση των συσσωρευμένων ζημιών από τα αποθεματικά (και όλα τα άλλα στοιχεία που θεωρούνται εν γένει ως μέρος των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας) προκύπτει αρνητικό σωρευτικό ποσό που υπερβαίνει το ήμισυ του εγγεγραμμένου κεφαλαίου. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1) και ο όρος «κεφάλαιο» περιλαμβάνει, ενδεχομένως, και κάθε διαφορά από έκδοση υπέρ το άρτιο·
- β. **εάν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας** (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ της οδηγίας 2013/34/ΕΕ·
- γ. **εάν πρόκειται για εταιρεία που υπάγεται σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία** ή πληροί τις προϋποθέσεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει όσον αφορά την υπαγωγή της σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία μετά από αίτημα των πιστωτών της·
- δ. **εάν πρόκειται για επιχείρηση που έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης** και δεν έχει ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή που έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκειται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης·
- ε. **εάν πρόκειται για άλλη επιχείρηση εκτός ΜΜΕ**, εφόσον τα τελευταία δύο έτη:
 - 1) ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης είναι υψηλότερος του 7,5 και
 - 2) ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης (EBITDA interest coverage ratio) είναι κάτω του 1,0.

Η εξέταση μιας επιχείρησης για να διαπιστωθεί αν αυτή είναι προβληματική, γίνεται τόσο σε επίπεδο αιτούσας όσο και σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης (αιτούσα επιχείρηση και τυχόν συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις), ανεξάρτητα αν υφίσταται για αυτές υποχρέωση σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων)

Β) Τα **δικαιολογητικά που απαιτούνται** προκειμένου να αξιολογηθεί εάν μία επιχείρηση είναι προβληματική σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014 και πρέπει να προσκομισθούν ανάλογα με την ιδιότητα της επιχείρησης και τα έτη λειτουργίας της είναι τα ακόλουθα:

1. Υφιστάμενη ΜΜΕ κάτω της τριετίας ατομικής μορφής:

Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του ως άνω σημείου Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν σε πτώχευση, ότι δεν τελούν σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, πτωχευτικό συμβιβασμό, διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό, ότι δεν τελούν υπό αναγκαστική διαχείριση και διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης, ότι δεν έχει κάνει αίτημα για υπαγωγή στην διαδικασία του άρθρου 99 ΠτΚ, εφόσον ασκεί εμπορική δραστηριότητα, καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία.

2. Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις ατομικής μορφής ανεξαρτήτου χρόνου λειτουργίας με βιβλία Γ κατηγορίας:

Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του ως άνω σημείου Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν σε πτώχευση, ότι δεν τελούν σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, πτωχευτικό συμβιβασμό, διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό, ότι δεν τελούν υπό αναγκαστική διαχείριση και διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης ότι δεν έχει κάνει αίτημα για υπαγωγή στην διαδικασία του άρθρου 99 ΠτΚ, εφόσον ασκεί εμπορική δραστηριότητα, καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία

3. Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις ατομικής μορφής ανεξαρτήτου χρόνου λειτουργίας με βιβλία Β κατηγορίας:

Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του ως άνω σημείου Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν σε πτώχευση, ότι δεν τελούν σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, πτωχευτικό συμβιβασμό, διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό, ότι δεν τελούν υπό αναγκαστική διαχείριση και διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης ότι δεν έχει κάνει αίτημα για υπαγωγή στην διαδικασία του άρθρου 99 ΠτΚ, εφόσον ασκεί εμπορική δραστηριότητα, καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία

4. Υφιστάμενη ΜΜΕ κάτω της τριετίας άλλης νομικής μορφής πλην ατομικής:

- α. Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό κοινή εκκαθάριση του Κ.Ν. 2190/1920 όπως εκάστοτε ισχύει και/ή
- β. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό ειδική εκκαθάριση του ν.1892/1990 όπως εκάστοτε ισχύει και/ή
- γ. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό ειδική εκκαθάριση σε λειτουργία του άρθρου 106α του Πτωχευτικού Κώδικα ούτε σε καθεστώς προπρωχευτικής διαδικασίας εξυγίανσης του άρθρου 99 του Πτωχευτικού Κώδικα καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία.

5. Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις άλλης νομικής μορφής πλην ατομικής ανεξαρτήτου χρόνου λειτουργίας με βιβλία Γ κατηγορίας:

- α. Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό κοινή εκκαθάριση του Κ.Ν. 2190/1920 όπως εκάστοτε ισχύει και/ή
- β. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό ειδική εκκαθάριση του ν.1892/1990 όπως εκάστοτε ισχύει και/ή
- γ. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό ειδική εκκαθάριση σε λειτουργία του άρθρου 106α του Πτωχευτικού Κώδικα ούτε σε καθεστώς προπρωχευτικής διαδικασίας εξυγίανσης του άρθρου 99 του Πτωχευτικού Κώδικα καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία και

δ. Για τον έλεγχο του εδαφίου (α) ή (β) του ως άνω σημείου ισολογισμούς τελευταίων τριών διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ αυτών υπάρχουν. Από τα εν λόγω στοιχεία θα λαμβάνεται σαν Εγγεγραμμένο Κεφάλαιο το Σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων Ισολογισμού και σαν Απώλειες οι Ζημίες βάση Κ.Α.Χ.

6. Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις άλλης νομικής μορφής πλην ατομικής ανεξαρτήτου χρόνου λειτουργίας με βιβλία Β κατηγορίας:

α. Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό κοινή εκκαθάριση του Κ.Ν. 2190/1920 όπως εκάστοτε ισχύει και/ή

β. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό ειδική εκκαθάριση του ν.1892/1990 όπως εκάστοτε ισχύει και/ή

γ. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό ειδική εκκαθάριση σε λειτουργία του άρθρου 106ια του Πτωχευτικού Κώδικα ούτε σε καθεστώς προπτωχευτικής διαδικασίας εξυγίανσης του άρθρου 99 του Πτωχευτικού Κώδικα καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία και

δ. Για τον έλεγχο του εδαφίου (α) ή (β) του ως άνω σημείου το πιο πρόσφατο κωδικοποιημένο καταστατικό και οι τυχόν μεταγενέστερες τροποποιήσεις αυτού, μαζί με τα αντίστοιχα ΦΕΚ δημοσίευσης όπου αυτή προβλέπεται και Δηλώσεις Φορολογίας Εισοδήματος Ε3 των τριών τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ αυτών υπάρχουν.

7. Το σύνολο των επιχειρήσεων θα δηλώνουν υπευθύνως ότι: «Η επιχείρηση δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί.».

Τα στοιχεία των λογαριασμών που αναφέρονται, παρουσιάζονται σύμφωνα με το Ν.4308/2014 (Ελληνικά λογιστικά Πρότυπα - ΕΛΠ).

1.8. Ορισμός ΜΜΕ όπως αυτές ορίζονται στη Σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ**Άρθρο 1 - Επιχείρηση**

Επιχείρηση θεωρείται κάθε μονάδα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Σε αυτές περιλαμβάνονται ειδικότερα αυταπασχολούμενα άτομα και οικογενειακές επιχειρήσεις που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, καθώς και προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα.

Άρθρο 2 - Αριθμός απασχολουμένων και οικονομικά όρια προσδιορίζοντα τις κατηγορίες επιχειρήσεων

Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων («ΜΜΕ») αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. ευρώ και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατ. ευρώ.

Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατ. ευρώ.

Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 10 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατ. ευρώ.

Άρθρο 3 - Τύποι επιχειρήσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολουμένων και των χρηματικών ποσών

«Ανεξάρτητη επιχείρηση» είναι κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3.

«Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις» είναι όλες οι επιχειρήσεις που δεν χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες κατά την έννοια της παραγράφου 3 και μεταξύ των οποίων υπάρχει η ακόλουθη σχέση: μια επιχείρηση (ανάντη επιχείρηση) κατέχει, μόνη ή από κοινού με μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 3, το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (κατάντη επιχείρησης).

Ωστόσο, μια επιχείρηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεξάρτητη, μη έχουσα δηλαδή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, ακόμη και εάν το όριο του 25 % καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, εφόσον το ποσοστό αυτό ελέγχεται από τις ακόλουθες κατηγορίες επενδυτών και υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί δεν είναι, μεμονωμένα ή από κοινού, συνδεδεμένοι κατά την έννοια της παραγράφου 3 με την εν λόγω επιχείρηση:

α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που ασκούν συστηματικά δραστηριότητες σε επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου και επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις (business angels), εφόσον το σύνολο της επένδυσης αυτής σε μία επιχείρηση δεν υπερβαίνει τα 1.250.000 ευρώ,

β) πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού,

γ) θεσμικοί επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης,

δ) αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από 10 εκατ. ευρώ και με λιγότερους από 5.000 κατοίκους.

3. «Συνδεδεμένες επιχειρήσεις» είναι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μία από τις ακόλουθες σχέσεις:

α) μία επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης,

β) μία επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης,

γ) μία επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού της τελευταίας,

δ) μία επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Τεκμαίρεται ότι δεν υπάρχει κυριαρχική επιρροή, εφόσον οι επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο δεν υπεισέρχονται άμεσα ή έμμεσα στη διαχείριση της εξεταζόμενης επιχείρησης, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων που έχουν με την ιδιότητά τους ως μετόχων ή εταίρων.

Συνδεδεμένες θεωρούνται επίσης οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις σχέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων ή μέσω οποιουδήποτε από τους επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις εν λόγω σχέσεις μέσω φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού θεωρούνται επίσης συνδεδεμένες επιχειρήσεις, εφόσον ασκούν το σύνολο ή τμήμα των δραστηριοτήτων τους στην ίδια αγορά ή σε όμορες αγορές. Ως «όμορη αγορά» νοείται η αγορά προϊόντος ή υπηρεσίας που βρίσκεται αμέσως ανάντη ή κατόντη της σχετικής αγοράς.

4. Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο, μια επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ΜΜΕ εάν το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου της ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από έναν ή περισσότερους δημόσιους φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού.
5. Μία επιχείρηση μπορεί να υποβάλει δήλωση σχετικά με την ιδιότητά της ως ανεξάρτητης, συνεργαζόμενης ή συνδεδεμένης επιχείρησης, καθώς και σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν τα αριθμητικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2. Η δήλωση αυτή μπορεί να υποβληθεί ακόμη και εάν η διασπορά κεφαλαίου δεν επιτρέπει να καθοριστεί επακριβώς ποιος το κατέχει, οπότε η επιχείρηση δηλώνει υπεύθυνα ότι μπορεί εύλογα να υποθέσει ότι δεν ανήκει, κατά ποσοστό 25 % ή περισσότερο, σε μια επιχείρηση ή, από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις που είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους. Οι δηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη των ελέγχων και εξακριβώσεων που προβλέπονται από τις εθνικές ή ενωσιακές διατάξεις.

Άρθρο 4 - Στοιχεία για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών και περίοδος αναφοράς

1. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών είναι εκείνα που αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Λαμβάνονται υπόψη κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών. Το ύψος του κύκλου εργασιών υπολογίζεται χωρίς τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και χωρίς άλλους έμμεσους φόρους.
2. Όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ή τα χρηματικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2, η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μεσαίας, μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνον εάν η υπέρβαση των εν λόγω ορίων επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.
3. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, οι λογαριασμοί των οποίων δεν έχουν κλείσει ακόμη, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από καλόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Άρθρο 5 - Ο αριθμός απασχολούμενων

Ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ. Στον αριθμό απασχολούμενων περιλαμβάνονται:

- α) οι μισθωτοί
- β) τα άτομα που εργάζονται για την επιχείρηση, έχουν σχέση εξάρτησης προς αυτήν και εξομοιώνονται με μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο,
- γ) οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες,

δ) οι εταίροι που ασκούν τακτική δραστηριότητα εντός της επιχείρησης και προσπορίζονται οικονομικά οφέλη από την επιχείρηση.

Οι μαθητευόμενοι ή οι σπουδαστές που βρίσκονται σε επαγγελματική κατάρτιση στο πλαίσιο σύμβασης μαθητείας ή επαγγελματικής κατάρτισης δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό απασχολούμενων. Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή των γονικών αδειών δεν συνυπολογίζεται.

Άρθρο 6 - Καθορισμός των στοιχείων της επιχείρησης

1. Στην περίπτωση ανεξάρτητης επιχείρησης, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση τους λογαριασμούς αυτής της επιχείρησης.
2. Στην περίπτωση επιχείρησης που συνεργάζεται ή συνδέεται με άλλες επιχειρήσεις, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, γίνεται με βάση τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία της επιχείρησης, ή — εφόσον υπάρχουν — τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται και η εξεταζόμενη επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προστίθενται τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση, οι οποίες βρίσκονται αμέσως ανάντη ή κατάντη της εν λόγω επιχείρησης. Τα στοιχεία συγκεντρώνονται κατ' αναλογία προς το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου (το υψηλότερο από τα δύο αυτά ποσοστά). Σε περίπτωση διασταυρωμένης συμμετοχής, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο των ποσοστών αυτών.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την εξεταζόμενη επιχείρηση και τα οποία δεν περιλαμβάνονται ήδη στους λογαριασμούς βάσει ενοποίησης.

3. Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Σε αυτά προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που συνδέονται με αυτές τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, εκτός εάν τα στοιχεία τους περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης.

Για την εφαρμογή επίσης της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνδέονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Στα στοιχεία αυτά προστίθενται κατ' αναλογία τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με τις συνδεδεμένες αυτές επιχειρήσεις, οι οποίες βρίσκονται αμέσως ανάντη ή κατάντη αυτών, εάν δεν περιλαμβάνονται ήδη στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε αναλογία τουλάχιστον ισοδύναμη με το ποσοστό που ορίζεται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο.

4. Όταν ο αριθμός απασχολούμενων δεδομένης επιχείρησης δεν προκύπτει από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, υπολογίζεται συγκεντρώνοντας κατ' αναλογία τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την εν λόγω επιχείρηση, και προσθέτοντας τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνδέονται μαζί της.

1.9. Παράρτημα II (ΕΣΠΑ) για την εξασφάλιση του κριτηρίου αξιολόγησης «Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία».

Τήρηση των κανόνων για την εξασφάλιση προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία

Εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο η πράξη/ δράση ικανοποιεί τις απαιτήσεις προσβασιμότητας και τους κανόνες ασφαλείας για όλες τις κατηγορίες ΑμεΑ.

Σημειώνεται ότι, ανάλογα με το είδος και τη φύση της πρόσκλησης και της προτεινόμενης Πράξης, οι κάτωθι περιπτώσεις (Α' έως και ΣΤ') δύνανται να εφαρμόζονται **συνδυαστικά**.

(Α) Πρόσβαση στο φυσικό περιβάλλον και τους εξωτερικούς χώρους συμπεριλαμβανομένων αρχαιολογικών χώρων, παραλιών, χώρων πρασίνου, αλσών κ.λπ.

- (1) πρόβλεψη οριζόντιας ή/και κατακόρυφης προσβασιμότητας (π.χ. προσβάσιμες διαδρομές, 'οδηγοί τυφλών', ράμπες/σκάφες', αναβατόρια κ.λπ.)
- (2) πρόβλεψη προσβάσιμων εξοπλισμών για χρήση κοινού (π.χ. παιδικές χαρές, καθιστικά, εξοπλισμοί παραλιών, αποδυτήρια, χώροι υγιεινής, παρατηρητήρια πουλιών κ.λπ.)
- (3) πρόβλεψη σήμανσης σε προσβάσιμες μορφές (έντονο κοντράστ-μεγάλοι χαρακτήρες, εικονίδια, γραφή Braille, ηχητική και οπτική σήμανση κ.λπ.)

(Β) Πρόσβαση στις κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων

- (1) πρόβλεψη οριζόντιας προσβασιμότητας (σύνδεση πεζοδρομίου με είσοδο, προσβάσιμη είσοδος, προσβασιμότητα εσωτερικών χώρων, διαδρομές ισόπεδες ή με ράμπες, ικανοποιητικό άνοιγμα θυρών, ικανοποιητικό πλάτος διαδρόμων κ.λπ.)
- (2) πρόβλεψη κατακόρυφης προσβασιμότητας (ανελκυστήρας/ αναβατόριο, κλιμακοστάσιο κ.λπ.)
- (3) πρόβλεψη προσβάσιμων χώρων υγιεινής
- (4) πρόβλεψη χώρων αναμονής σε περίπτωση κινδύνου
- (5) πρόβλεψη σήμανσης σε προσβάσιμες μορφές (έντονο κοντράστ-μεγάλοι χαρακτήρες, εικονίδια, γραφή Braille, ηχητική και οπτική σήμανση κ.λπ.)
- (6) πρόβλεψη προσβάσιμων εξοπλισμών (χαμηλά γκισέ, προσβάσιμες οθόνες πληροφοριών κ.λπ.)

(Γ) Πρόσβαση στις μεταφορές

- (1) πρόβλεψη προσβασιμότητας σταθμών/στάσεων επιβατών (βλ. περίπτωση Β - "Πρόσβαση σε κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων")
- (2) πρόβλεψη προσβασιμότητας οχημάτων/βαγονιών/πλοίων κ.λπ. (δυνατότητα εισόδου, δυνατότητα κίνησης και στάσης εντός, προσβάσιμοι χώροι υγιεινής, προσβάσιμοι θάλαμοι, προσβάσιμοι χώροι εστίασης κ.λπ.)
- (3) πρόβλεψη προσβάσιμου εξοπλισμού (μηχανήματα έκδοσης εισιτηρίων, οπτική και ηχητική πληροφόρηση κοινού, τηλεματικές εφαρμογές, ιστοσελίδες κλπ.)
- (4) πρόβλεψη προσβάσιμων διαδικασιών (υπηρεσία εξυπηρέτησης ΑμεΑ και ατόμων μειωμένης κινητικότητας, διαδικασίες έκδοσης εισιτηρίων, διαδικασίες εκτάκτων αναγκών κ.λπ.)

(Δ) Πρόσβαση στις υπηρεσίες

- (1) δυνατότητα χρήσης της υπηρεσίας αυτόνομα από άτομα με αναπηρία (π.χ. άτομα σε αναπηρικό αμαξίδιο ή, άτομα τυφλά ή κωφά ή με λοιπές αναπηρίες), πρόβλεψη εναλλακτικών τρόπων εξυπηρέτησης ατόμων με αναπηρία (π.χ. πρόβλεψη προσβάσιμων ετικετών σε προϊόντα, πρόβλεψη διάθεσης αναπηρικού αμαξιδίου για χρήση εντός της επιχείρησης από άτομα δυνάμενα να διανύσουν μικρές μόνο αποστάσεις, πρόβλεψη παραγγελίας μέσω προσβάσιμης ιστοσελίδας και παράδοσης εμπορευμάτων κατ' οίκον, πρόβλεψη διαδικασίας παραπόνων μέσω SMS/ e-mail/ τηλεφώνου κ.λπ.) ή πρόβλεψη 'ζωντανής βοήθειας και ενδιαμέσων' (πχ. διερμηνείας στη νοηματική, συνοδείας τυφλών ατόμων κ.λπ.)
- (2) πρόβλεψη προσβάσιμων, στα άτομα με αναπηρία [ως δυνητικά ωφελούμενων], διαδικασιών υποβολής αίτησης (π.χ. προσβάσιμο ηλεκτρονικό εργαλείο, εναλλακτικός τρόπος εξυπηρέτησης μέσω συγκεκριμένης υπηρεσίας κ.λπ.).

(Ε) Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα

- (1) συμμόρφωση των διαδικτυακών τόπων και των διαδικτυακών εφαρμογών και υπηρεσιών με τις Οδηγίες για την Προσβασιμότητα του Περιεχομένου του Ιστού, έκδοση 2.0 (Web Content Accessibility Guidelines 2.0) του διεθνή οργανισμού World Wide Web Consortium (W3C), κατ' ελάχιστο στο μεσαίο επίπεδο προσβασιμότητας "ΑΑ", ενώ συνίσταται η συμμόρφωση στο ανώτατο επίπεδο προσβασιμότητας "ΑΑΑ"
- (2) στην περίπτωση διαδικτυακών τόπων ή των διαδικτυακών εφαρμογών και υπηρεσιών που προορίζονται για χρήση κυρίως μέσω κινητών και φορητών συσκευών (πχ. wearables, tablets, έξυπνα τηλέφωνα κ.λπ.) συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Βέλτιστες Πρακτικές για Χρήση Διαδικτυακού Περιεχομένου από Κινητές Συσκευές, έκδοση 1.0 (Mobile Web Best Practices 1.0) του W3C
- (3) σε περίπτωση λογισμικού user agents, δηλαδή λογισμικού που αναλαμβάνει να συλλέξει, εξάγει και διευκολύνει την αλληλεπίδραση του χρήστη με τα περιεχόμενα του Ιστού, συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Οδηγίες Προσβασιμότητας για User Agents, έκδοση 2.0 (User Agent Accessibility Guidelines 2.0) του W3C
- (4) σε περίπτωση εργαλείων συγγραφής και διαχείρισης περιεχομένου Ιστού, συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Οδηγίες Προσβασιμότητας για Εργαλεία Συγγραφής, έκδοση 2.0 (Authoring Tool Accessibility Guidelines 2.0) του W3C
- (5) σε περίπτωση τεχνολογικών λύσεων και προϊόντων που δεν εμπίπτουν στην κατηγορία διαδικτυακών τόπων ή διαδικτυακών εφαρμογών και υπηρεσιών (π.χ. αυτόματοι πωλητές, κιόσκια πληροφόρησης κ.λπ.) είναι απαραίτητη η σχεδίασή τους βάσει των αρχών του «Καθολικού Σχεδιασμού»
- (6) σε κάθε περίπτωση εξασφάλιση συμβατότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και συστημάτων με διαδεδομένες υποστηρικτικές τεχνολογίες και τεχνικά βοηθήματα που χρησιμοποιούν τα ΑμεΑ (π.χ. αναγνώστες οθόνης, ειδικοί διακόπτες και συστήματα αλληλεπίδρασης, μεγεθυντές οθόνης).

(ΣΤ) Πρόσβαση στην πληροφορία-Πληροφόρηση

- (1) πρόβλεψη προσβάσιμων μορφών διάδοσης πληροφορίας - πληροφόρησης (όπως προσβάσιμες ιστοσελίδες ως περίπτωση Ε- "Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα", έντυπα σε γραφή Braille, έντυπα με μεγάλους χαρακτήρες, κασέτες ή CD, DVD με πρόβλεψη υπότιτλων, πρόβλεψη διερμηνείας στη νοηματική, κ.λπ.)
- (2) πρόβλεψη προσβασιμότητας πάσης φύσεως εκδηλώσεων (πρόβλεψη προσβάσιμων κτιριακών υποδομών ως περίπτωση Β - "Πρόσβαση σε κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων", προσβάσιμων εντύπων και εξοπλισμού, διερμηνείας στη νοηματική κ.λπ.)

ΣΧΕΤΙΚΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΠΡΟΤΥΠΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ ΣΕ ΑμεΑ

Οι παρακάτω αναφορές αφορούν στο **βασικό** ισχύον θεσμικό πλαίσιο, το οποίο ανάλογα με τη φύση της πράξης ισχύει ταυτόχρονα με τυχόν ισχύον **ειδικό** θεσμικό πλαίσιο και προδιαγραφές (π.χ. ειδική νομοθεσία/προδιαγραφές για τουριστικές εγκαταστάσεις, παιδικές χαρές, εκπαιδευτήρια, αθλητικές εγκαταστάσεις κ.λπ.).

(Α) Πρόσβαση στο φυσικό περιβάλλον

- A.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"
- A.2. Ν. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α' "ΝΟΚ" και σχετικές εγκύκλιοι ΥΠΕΚΑ: Εγκύκλιος 9 με Α.Π.οικ.29467/13.06.2012 "Διευκρινίσεις για την υποβολή μελέτης προσβασιμότητας για ΑμεΑ η οποία απαιτείται να εμπεριέχεται στις μελέτες που θα υποβάλλονται κατά την εφαρμογή του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού Ν.4067 (ΦΕΚ 79/Α/2012)", Εγκύκλιος ΑμεΑ με Α.Π.οικ 42382/16.07.2013" Διευκρινίσεις για την εφαρμογή του άρθρου 26 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (Ν.4067/2012), που αφορά στις ειδικές ρυθμίσεις για την προσβασιμότητα ΑμεΑ/εμποδιζόμενων ατόμων και Απόφαση ΥΠΕΚΑ με Αριθ. οικ. 55174/ΦΕΚ 2605 Β/ 15.10.2013 "Διαδικασία έγκρισης και απαιτούμενα δικαιολογητικά για εργασίες για τις οποίες απαιτείται Έγκριση Εργασιών Μικρής Κλίμακας."
- A.3. Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΚΑ
- A.4. Απόφαση ΥΠΕΚΑ 52907/2009 ΦΕΚ 2621 Β' "Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία σε κοινόχρηστους χώρους των οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών",

A.5. Απόφαση ΥΠ.ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ 1052758/1451/Β0010 (1)/2012 ΦΕΚ 1411 Β' "Συμπλήρωση της υπ' αριθ. 1038460/2439/Β0010/15-4-2009 (ΦΕΚ 792 Β') κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών",

A.6. Απόφαση ΥΠ.ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ Αριθμ. 28492/2009 ΦΕΚ 931 Β' "Καθορισμός των προϋποθέσεων και των τεχνικών προδιαγραφών για την κατασκευή και τη λειτουργία των παιδικών χαρών των Δήμων και των Κοινοτήτων, τα όργανα και η διαδικασία αδειοδότησης και ελέγχου τους, τη διαδικασία συντήρησης αυτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια".

(Β) Πρόσβαση στις κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων

B.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

B.2. Ν. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α' "ΝΟΚ" και Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΚΑ

(Γ) Πρόσβαση στις μεταφορές

Γ.1. Κανονισμοί (ΕΕ) με αρ. 1107/2006, 1371/2007, 1177/2010 και 181/2011 για τα δικαιώματα των επιβατών

Γ.2. Κανονισμός (ΕΕ) με αρ. 1300/2014 της 18ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με τις τεχνικές προδιαγραφές διαλειτουργικότητας για την προσβασιμότητα του σιδηροδρομικού συστήματος της Ένωσης για τα άτομα με αναπηρία και άτομα με μειωμένη κινητικότητα

Γ.3. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

Γ.4. Ν. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α' "ΝΟΚ"

Γ.5. Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΚΑ

(Δ) Πρόσβαση στις υπηρεσίες:

Δ.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

Δ.2. Πρότυπο ΕΛΟΤ 1439 "Οργανισμός φιλικός σε πολίτες με αναπηρία -Απαιτήσεις και συστάσεις"

(Ε) Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα

Ε.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

Ε.2. Ν. 3979/2011 ΦΕΚ 138 Α' "Για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και λοιπές διατάξεις"

Ε.3. Αριθ. ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/2012 ΦΕΚ 1301 Β' "Κύρωση Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης"

Ε.4. Οδηγίες για την Προσβασιμότητα του Περιεχομένου του Ιστού WCAG 2.0 (<http://www.w3c.gr/wai/translations/wcag20.html>)

Ε.5. Βέλτιστες Πρακτικές για Χρήση Διαδικτυακού Περιεχομένου από Κινητές Συσκευές, έκδοση 1.0 (<http://www.w3.org/TR/mobile-bp/> - Αγγλικά)

Ε.6. Οδηγίες Προσβασιμότητας για User Agents UAAG 2.0 (<http://www.w3.org/TR/UAAG20/> - Αγγλικά)

Ε.7. Οδηγίες Προσβασιμότητας για Συγγραφή Περιεχομένου Ιστού ATAG 2.0 (<http://www.w3.org/TR/ATAG20/> - Αγγλικά)

(ΣΤ) Πρόσβαση στην πληροφορία-Πληροφόρηση

ΣΤ.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"-άρθρα 2, 9 και 21 της Σύμβασης.